

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UKRAINE

**«ПРОЕКТ АГЕНТСТВА США
З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ
(USAID)
З ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ (ТРП)»**

Угода СОТ щодо спрощення процедур торгівлі

15 липня 2015

Ця публікація розроблена ТОВ «Міжнародною групою розвитку» для розгляду Агентством США з міжнародного розвитку.

«ПРОЕКТ АГЕНТСТВА США З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ (USAID) З ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ» (ТРР)

Угода СОТ щодо спрощення процедур торгівлі Аналітичний звіт щодо відповідності України

**Розроблено для Агентства США з міжнародного розвитку, Контракт USAID IDIQ-AID-
OAA-I-12; Код контракту # AID-121-TO-15-00002**

Цей аналітичний звіт щодо відповідності України Угоді СОТ щодо спрощення процедур торгівлі був розроблений ТОВ «Форум економічної інтеграції» (*Economic Integration Forum Inc* (EIF)), відповідно до субконтракту з Групою міжнародного розвитку в рамках реалізації «Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) з торговельної політики України». Головним упорядником цього звіту є пан Фархат Ювакім Фархат, Старший радник проекту з питань торгівлі/СОТ, який розробив цей документ за підтримки пана Віктора Довганя, Старшого юридичного радника з питань торгівлі, IDG, та пана Брайена О'Ші, Старшого юридичного радника з митної справи та міжнародної торгівлі, EIF.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

ВІДМОВА ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Експертна оцінка, запропонована в цій публікації, не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

ПЕРЕЛІК АКРОНІМІВ

УЕО	Уповноважені економічні оператори
СНД	Співдружність незалежних держав
КМУ	Кабінет міністрів України
ВВС	Вступає в силу
ЛВЦ	Ланцюги виробничих цінностей
ОЕСР	Організація економічного співробітництва та розвитку
ДФС	Державна фіскальна служба України
СМБ	Малий та середній бізнес
ДВФС	Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України
ТВТ	Технічні бар'єри в торгівлі
УСПТ	Угода щодо спрощення процедур торгівлі СОТ
USAID	Агентство США з міжнародного розвитку
УТРР	Проект з торговельної політики України
СОТ	Світова організація торгівлі

ЗМІСТ

ПІДСУМКИ.....	8
Рівень відповідності УСПТ СОТ.....	8
Вартість заходів щодо забезпечення відповідності УСПТ СОТ.....	10
Переваги від УСПТ СОТ.....	12
Світовий досвід.....	13
АНАЛІЗ.....	30
СТАТТЯ 1: ОПУБЛІКУВАННЯ І ДОСТУПНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ.....	30
1.1 ОПУБЛІКУВАННЯ.....	30
1.2 ІНФОРМАЦІЯ, ДОСТУПНА ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ.....	35
1.3 ІНФОРМАЦІЙНІ ПУНКТИ.....	36
1.4 ПОВІДОМЛЕННЯ.....	37
СТАТТЯ 2: МОЖЛИВІСТЬ НАДАННЯ КОМЕНТАРІВ, ІНФОРМУВАННЯ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ТА КОНСУЛЬТАЦІЇ.....	38
2.1 МОЖЛИВІСТЬ НАДАННЯ КОМЕНТАРІВ ТА ІНФОРМУВАННЯ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ.....	38
2.2 КОНСУЛЬТАЦІЇ.....	40
СТАТТЯ 3: ПОПЕРЕДНІ РІШЕННЯ.....	41
СТАТТЯ 4: ПРОЦЕДУРИ ОСКАРЖЕННЯ АБО ПЕРЕГЛЯДУ.....	45
СТАТТЯ 5: ІНШІ ЗАХОДИ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ НЕУПЕРЕДЖЕНОСТІ, НЕДИСКРИМІНАЦІЇ ТА ПРОЗОРОСТІ.....	49
5.1 ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОСИЛЕННЯ КОНТРОЛЮ АБО ПЕРЕВІРОК.....	49
5.2 ЗАТРИМАННЯ.....	50
5.3 ПРОЦЕДУРИ ПЕРЕВІРКИ.....	51
СТАТТЯ 6: ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ІМПОРТУВАННЯ ТА ЕКСПОРТУВАННЯ АБО У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ ТА ШТРАФИ.....	54
6.1 ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ІМПОРТУВАННЯ ТА ЕКСПОРТУВАННЯ АБО В ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ.....	54
6.2 СПЕЦІАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ЧИ ПОВ'ЯЗАНІ З ІМПОРТУВАННЯМ ТА ЕКСПОРТУВАННЯМ.....	54
6.3 ШТРАФНІ САНКЦІЇ.....	55
СТАТТЯ 7: ВИПУСК І ОФОРМЛЕННЯ ТОВАРІВ.....	57
7.1 ОБРОБКА ДОКУМЕНТІВ ДО ПРИБУТТЯ ТОВАРУ.....	57
7.2 ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТЕЖІ.....	58

7.3 ВІДОКРЕМЛЕННЯ ВИПУСКУ ВІД ОСТАТОЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ МИТ, ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ	58
7.4 УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ЗА ВИКЛЮЧЕННЯМ СТ. 7.4.1, СТ.7.4.2, СТ.7.4.3)	60
7.5 АУДИТ ПІСЛЯМИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ	62
7.6 ВСТАНОВЛЕННЯ ТА ОПУБЛІКУВАННЯ ДАНИХ ЩОДО СЕРЕДНЬОГО ЧАСУ ВИПУСКУ ТОВАРУ	64
7.7 ЗАХОДИ ЩОДО СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ ДЛЯ УПОВНОВАЖЕНИХ ОПЕРАТОРІВ	64
7.8. ТЕРМІНОВІ ВАНТАЖІ	67
СТАТТЯ 8. СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ ОРГАНАМИ КОНТРОЛЮ НА КОРДОНІ .	71
СТАТТЯ 9. ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ІМПОРТУ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ.....	72
СТАТТЯ 10: ФОРМАЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНІ З ІМПОРТУВАННЯМ, ЕКСПОРТУВАННЯМ І ТРАНЗИТОМ	73
10.1 ФОРМАЛЬНОСТІ ТА ВИМОГИ ДО ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	73
10.2 ПРИЙНЯТТЯ КОПІЙ.....	75
10.3 ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ.....	76
10.4 "ЄДИНЕ ВІКНО"	77
10.5 ПЕРЕДВІДВАНТАЖУВАЛЬНА ІНСПЕКЦІЯ.....	79
10.6 ВИКОРИСТАННЯ МИТНИХ БРОКЕРІВ.....	79
10.7 ЄДИНІ ПРОЦЕДУРИ НА КОРДОНІ	80
10.8 ТОВАРИ, НЕДОПУЩЕНІ ДО ВВЕЗЕННЯ (ЗА ВИКЛЮЧЕННЯМ СТАТТІ 10.8.2).....	81
10.9 ТИМЧАСОВЕ ВВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ ТА ЇХ ПЕРЕРобКА НА МИТНІЙ ТЕРИТОРІЇ І ПОЗА ЇЇ МЕЖАМИ.....	82
СТАТТЯ 11. СВОБОДА ТРАНЗИТУ (ЗА ВИКЛЮЧЕННЯМ СТ.11.3, СТ.11.4, СТ.11.5, СТ.11.6, СТ.11.7, СТ.11.8, СТ.11.10).....	83
СТАТТЯ 12: МИТНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	85
12.1 ЗАХОДИ, ЩО СПРИЯЮТЬ ДОТРИМАННЮ ВИМОГ І СПІВРОБІТНИЦТВУ	85
12.2 ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ.....	85
12.3 ВЕРИФІКАЦІЯ (КОНТРОЛЬ).....	86
12.4 ЗАПИТ	86
12.5 ЗАХИСТ ТА КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ.....	86
12.6 НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ	87
12.7 ВІДКЛАДЕННЯ АБО ВІДМОВА У ЗАДОВОЛЕННІ ЗАПИТУ	88
12.8 ВЗАЄМНІСТЬ	88
12.9 АДМІНІСТРАТИВНИЙ ТЯГАР	88
12.10 ОБМЕЖЕННЯ.....	88

12.11 НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ВИКОРИСТАННЯ АБО РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ	89
12.12 ДВОСТОРОННІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ УГОДИ.....	89
СТАТТЯ 23: ІНСТИТУЦІЙНІ ДОМОВЛЕНОСТІ.....	91
23.2 НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ З ПИТАНЬ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ.....	91

ПІДСУМКИ

7 грудня 2013 року члени Світової організації торгівлі (СОТ) завершили переговори щодо Угоди про спрощення процедур торгівлі ("УСПТ"). 27 листопада 2014 року Генеральна рада Світової організації торгівлі офіційно прийняла Протокол про доповнення Угоди про заснування СОТ Угодою про спрощення процедур торгівлі. Після того, як дві третини (108) членів СОТ повідомлять про її прийняття, угода набуде чинності. На сьогоднішній день п'ять членів СОТ повідомили про прийняття УСПТ. До них належать Гонконг, Малайзія, Маврикій, Сінгапур і США.

Якщо Україна є одним з перших 2/3 членів СОТ до ратифікації, тоді положення Категорії А набуває чинності з дати набрання чинності Угоди про спрощення процедур торгівлі (УСПТ). Існує перехідний період в 2 роки після набрання чинності УСПТ, протягом яких не можуть виникати будь-які спори щодо положень Категорії А. Якщо Україна є однією з решти 1/3 членів СОТ, то набуття чинності для України положень Категорії А буде дата її повідомлення про прийняття УСПТ.

Для положень, що не включені в Категорію А, положення (В & С) мають відбутися в момент набрання чинності УСПТ. Проте Україна матиме рік після набрання чинності, щоб прийняти рішення про дати остаточного впровадження категорії В¹ та 2,5 роки для положень Категорія С². Ці періоди відраховуються з дати набрання чинності УСПТ, навіть якщо Україна не є одним з перших 2/3 членів.

Настійно рекомендується, що Україна має бути серед перших 2/3 членів СОТ, переважно в топ-20 перших членах. Це буде важливим кроком у поліпшенні іміджу України в СОТ. Крім того, це буде позитивним сигналом для міжнародного торговельного та інвестиційного співтовариства про серйозність намірів України поліпшити її торговельний та інвестиційний клімат (законодавство). Це дуже важливо на поточному етапі економічного розвитку України.

Звіт щодо відповідності Угоді СОТ про спрощення процедур торгівлі був виконаний на основі перевірки відповідного законодавства України та обговорень з відповідними посадовцями Державної фіскальної служби України (ДФС), Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, та Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, а також відомими експертами приватного сектора.

Економічний аргумент на користь спрощення процедур торгівлі є добре відомим. Оговорюється, що реформа прикордонних процедур матиме позитивний вплив на збільшення торговельних потоків, державних доходів і прямих іноземних інвестицій, а також поліпшення розвитку малого та середнього бізнесу (МСБ) і зниження корупції.

Загальні переваги для економіки України і економічні переваги українських заінтересованих сторін у приватному секторі набагато переважають витрати на узгодження УСПТ.

Рівень відповідності УСПТ СОТ

Україна подала своє Повідомлення Категорії А 1 серпня 2014. У цій доповіді розглядається рівень відповідності режиму зовнішньої торгівлі України положенням Категорії А, і пропонується план дій для більшої відповідності положенням Категорії А до кінця червня

¹ Категорія В Повідомлень охоплює положення, що вимагають переходу без необхідності технічної допомоги.

² Категорія С Повідомлень охоплює положення, що вимагають необхідність технічної допомоги.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

2016. Рекомендується ознайомитися з Додатком 1 (стисло про рівень відповідності положенням Категорії А) і Додаток 2 (запропонований план дій).

УСПТ має 40 основних напрямків. Україна повідомила 12 основних сфер за положеннями Категорії А. Дивіться перелік у Додатку А. Аналіз показує:

- Повна відповідність в 5 сферах;
- Значна відповідність в 3 сферах; і
- Часткова відповідність в 4 сферах.

Крім того, у цьому звіті визначається рівень відповідності положенням, що не відносяться до положень А. Уряду України необхідно буде прийняти рішення щодо того, які з цих положень підпадають під категорію Б або С. У додатку 3 надається підсумок щодо рівня відповідності цим положенням. Існує 28 основних напрямків. Аналіз показує:

- Повна відповідність 6 сфер;
- Значна відповідність в 3 сферах; і
- Часткова відповідність в 8 сферах;
- Невідповідність в 4 сферах; та
- Для України не застосовуються положення за одним напрямком (інспектування перед відвантаженням товару)

Окрім неприйняття копій основних митних документів, три інші сфери невідповідності є адміністративними за своєю природою та можуть бути легко запроваджені:

- Повідомлення Комітету з питань спрощення процедур торгівлі СОТ;
- Встановлення та публікація даних щодо середнього часу випуску товару; та
- Створення Національного комітету з питань спрощення процедур торгівлі.

Аналіз загальної відповідності УСПТ надається в Таблиці 1 нижче. Україна дотримується повної або значної відповідності більше, як половині положень УСПТ. Україна дотримується часткової відповідності за 12-ма положеннями.

Таблиця 1 – Аналіз рівня відповідності України УСПТ СОТ

Рівень відповідності	Категорія А	Категорія В & С	Разом
Повна відповідність	5	6	11
Суттєва відповідність	3	9	12
Часткова відповідність	4	8	12
Ні		4	4
Немає		1	1
Разом	12	28	40

Поточний рівень відповідності України УСПТ СОТ оцінюється в межах 60-65% на основі відповідної кількості положень.

Вартість заходів щодо забезпечення відповідності УСПТ СОТ

Основні реформи, що необхідно оцінити щодо відповідності УСПТ, підсумовані в Таблиці 2 нижче за такими категоріями: юридична, інституційна, процедурна, збори, ІТ/Веб- системи та інфраструктура.

Таблиця 2 – Природа реформ, що необхідно оцінити щодо повної відповідності УСПТ

Природа реформ	Основні напрямки відповідності
Законодавство	1. Зміни до Митного кодексу України 2. Зміни до 3-х законів СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) 3. Зміни до Закону «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-ХІІ від 16 квітня 1991 4. Зміни до Постанови КМУ № 408 від 22 травня 2005 “Про утворення Центру обробки запитів країн-членів Світової організації торгівлі і Світової організації торгівлі та їх інформування” 5. Нова Постанова КМУ щодо створення Національного комітету з питань спрощення процедур торгівлі
Інституційний напрямок	6. Створення Національного комітету з питань спрощення процедур торгівлі. 7. Введення в складі ДФС структурно-організаційної одиниці щодо адміністрування уповноважених економічних операторів (УЕО) 8. Призначення Національного координатора транзиту
Процедурний напрямок	9. Процедури, які запроваджує Центр щодо обробки запитів та Повідомлень СОТ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, призначені для передачі повідомлень Комітету з питань спрощення процедур торгівлі СОТ 10. Процедура щодо попередньої обробки декларації (включаючи електронні декларації) до прибуття товарів 11. Процедури щодо запровадження УЕО 12. Процедури та посібники щодо запровадження системи аудиту післямитного оформлення 13. Процедури щодо належного запровадження законодавства та ефективного митного аудиту зіпсованих товарів Державною ветеринарною та фітосанітарною службою України (ДВФС).
Збори	14. Перегляд торговельних та митних зборів для відображення приблизної вартості наданих послуг
ІТ/Веб системи	15. Модернізація веб-сайту МЕРТ для забезпечення централізованого надання торговельної інформації та спрощення доступу до неї, переважно англійською мовою* 16. Модернізація ІТ системи управління ризиками митниці** 17. База даних та система відстеження аудиту післямитного оформлення 18. Єдине вікно ***

Природа реформ	Основні напрямки відповідності
	19. Веб-сторінки ДФС надають опис практичних процедур щодо адміністративних звернень та попередніх рішень* 20. Веб-сторінки на доменах MAIL та MERT надають опис практичних процедур щодо адміністративних звернень *
Інфраструктура	21. Спільний контроль за кордонами/створення однієї зупинки контролю прикордонного посту із сусідніми країнами **

* це не є строгою вимогою УСПТ СОТ

** у максимально можливому розмірі або настільки, наскільки це є практично можливо

*** заплановано

Крім того, вимагається проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи та нарощування потенціалу щодо належного та ефективного запровадження. Україна може скористатися підтримкою донорів, відповідно до зобов'язань СОТ, для нарощування потенціалу державного сектора та проведення інформаційно-роз'яснюючої роботи серед учасників.

Багато з вищезазначених реформ, що лишаються для оцінки щодо відповідності з УСПТ, було оприлюднено поточним урядом, серед них такі питання, як УЕО, система "єдиного вікна" та спільний контроль за кордонами. Найвитратніші реформи є ті реформи, що стосуються ІТ/веб-систем та інфраструктури. Зверніть увагу, що все ж таки більшість із цих положень не є суровими вимогами УСПТ, або вимагається лише їх часткове виконання.

Відповідно до даних ОЕСР, вартість запровадження всіх положень УСПТ варіюються від 5-ти доларів до 25-ти мільйонів доларів США. Україна, за великим рахунком, уже запровадила більше половини положень УСПТ. Зазначте, що донори, включаючи розвинуті економіки СОТ, готові підтримувати країни, що розвиваються, та найменш розвинуті країни, що зацікавлені в досягненні відповідності з УСПТ протягом розумного періоду. Відповідно до ОЕСР, близько 670 мільйонів доларів США було надано в 2013 році донорами на підтримку реалізації реформ щодо спрощення процедур торгівлі та модернізації кордонів. Для України донорська підтримка може бути дієвою на шляху запровадження УСПТ СОТ.

Витрати на прийняття УСПТ Україною - це, по суті, витрати на правові, інституційні та процедурні реформи, багато з яких були завершені в Україні, а інші знаходяться на різних етапах підготовки, розвитку та прийняття. Реформи, передбачені урядом України, відповідають положенням УСПТ, та є, головним чином, пов'язаними з поліпшенням бізнес-середовища, раціоналізацією діяльності уряду і зниженням корупції. Крім того, більшість з положень цієї Угоди узгоджуються із зобов'язаннями України щодо імплементації переглянутих стандартів Кіотської конвенції Всесвітньої митної організації, у якій Україна є учасником.

Прийняття УСПТ на практиці забезпечить більшу інтеграцію з країнами ЄС.

Прийняття УСПТ не має сприйматися як витрати, але як можливість модернізувати, поліпшити бізнес-середовище та знизити рівень корупції.

Необхідно зауважити, жодне з положень Категорії А не викликає занепокоєння в зв'язку з відсутністю поточного державного контролю за певними пунктами перетину кордону з Російською Федерацією. Згідно з Угодою, члени СОТ зобов'язуються співпрацювати *в максимально можливому обсязі* з іншими країнами СОТ, з якими вони мають спільні кордони.

Переваги від УСПТ СОТ

Взагалом, УСПТ поліпшує шляхом зниження торговельних витрат та відстрочок, підвищення ефективності процедур охорони кордонів та допомагає оптимізувати та знизити витрати на проведення операцій за участі держави.

У Додатку 4 нижче надається підсумок щодо потенційних переваги для України від відповідності положенням УСПТ СОТ. У Таблиці 3 нижче надається перелік основних потенційних переваг УСПТ та відповідних положень УСПТ.

Таблиця 3 – Основні потенційні переваги УСПТ та відповідні положення УСПТ

Потенційні переваги	Положення УСПТ	З 40
1. Зниження рівня корупції	3, 4, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 6.3, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.7, 7.8, 7.9, 8, 10.1, 10.3, 10.4, 10.8, 11, 12	22
2. Ефективні державні операції	2.2, 3, 5.1, 5.3, 6.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 8, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.7, 12, 23.2	22
3. Зниження витрат на час та вартість митного контролю	3, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 8, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.7, 11	21
4. Підвищення транспарентності	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1.a, 2.1.b, 2.2, 5.1, 5.3, 6.1, 6.3, 7.6, 7.9, 8, 10.1, 10.3, 10.4, 10.8, 23.2	19
5. Підвищення фіскального доходу	3, 4, 6.3, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.7, 9, 10.3, 10.4, 10.7, 12	14
6. Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів	1.3, 1.4, 2.1.a, 2.1.b, 2.2, 7.3, 7.4, 7.7, 8, 10.3, 10.4, 10.5, 23.2	13
7. Розширення співпраці з іншими країнами	1.3, 1.4, 2.1.a, 2.1.b, 2.2, 10.3, 10.7, 10.8, 11, 12	10

Джерело: Economic Integration Forum Inc.

Передбачається 21 положення, що призводять до зниження в витратах та часі на митний контроль, а також 22 положення, що сприятимуть скороченню можливостей розвитку корупції. Зниження витрат та часу на митний контроль, а також рівня корупції буде сприятливим для всіх українських виробників (включаючи фермерів), що матимуть матеріальні переваги від скорочення кількості процедур та зменшення документообігу, а також від оперативного переміщення швидкопсувних товарів. Зниження витрат на ведення бізнесу підвищить конкурентоздатність внутрішніх виробників шляхом зниження витрат на імпорт, що є необхідними для виробництва, а також вартість експорту готової продукції. Це підвищить рівень конкурентоздатності української продукції на міжнародних ринках та підвищить рівень експорту. Крім того, підвищення транспарентності знизить альтернативні витрати для бізнесу.

Передбачається 14 положень, що сприятимуть покращенню фіскального доходу, та 22 положення, що підвищать ефективність урядових операцій. Обидва матимуть позитивний вплив на бюджет України.

Ратифікація та запровадження УСПТ значно сприятимуть підвищенню експорту України, підвищать притік інвестицій та прискорять інтеграцію України в виробничі ланцюги ЄС та світу (GVCs). Світові виробничі ланцюги є найважливішими для диверсифікації економік та підвищення експорту. Світові виробничі ланцюги становлять 80 відсотків глобальної торгівлі. Економічне виробництво, пов'язане зі світовими виробничими ланцюгами, набуло великих обсягів та за останні роки стрімко зросло. Високі торговельні витрати та затримки поставок становлять для України перепону для участі в світових виробничих ланцюгах (GVCs). У Таблиці 5 нижче надається короткий огляд економічного зростання виробництва, що є пов'язаним зі світовими виробничими ланцюгами (GVCs) у обраних країнах.

Таблиця 4 - Виробництво, пов'язане зі світовими виробничими ланцюгами (GVCs)
(у мільярдах доларів)

Країна	1995	2008
Китай	277	1114
Чеська Республіка	14	41
Індія	114	229
Індонезія	83	113
Польща	33	86
Туреччина	73	122
У світі	6,586	8,684

Джерело: Оцінки G20

Рейтинги ОЕСР для України щодо торгівлі та світові показники ведення бізнесу варіюються та не є привабливими ані для міжнародних трейдерів, ані для інвесторів. За показниками сприяння торгівлі ОЕСР Україна має показник 0.94 за 2015 проти 1.35 в 2012 (шкала 0.0 - 2.0 з максимальним значенням 2.0).

Україна, відповідно до показників торгівлі без бар'єрів, за даними дослідження Світового Банку "Ведення бізнесу", мала рейтинг 154 серед 188-ти країн, що взяли участь в опитуванні 2014 року. Протягом того самого року Україна була на 22 місці з-поміж 26 країн в Центрально-/Східноєвропейських країнах та країнах СНД.

Ратифікація та запровадження УСПТ Україною покращить позиціонування України в рейтингах ОЕСР та дослідженні Світового банку "Ведення бізнесу" та матиме позитивний сигнал для міжнародної торгівлі та інвестиційної спільноти, що Україна створила ефективне та прозоре торговельне середовище зі зменшенням корупційної практики.

Світовий досвід

У дослідженні ОЕСР була надана оцінка щодо зниження торговельних витрат при запровадженні УСПТ СОТ. Відповідно до ОЕСР, потенційне зниження витрат повного запровадження УСПТ становить 16,5% загальних витрат для країн з низьким рівнем доходу, 17,4% для країн з низько-середнім рівнем доходу, 14,6% для країн з рівнем доходу вище середнього та 11,8% для країн ОЕСР.

Таблиця 5- Зниження торговельних витрат на запровадження певних заходів щодо спрощення процедур торгівлі

Заходи щодо спрощення процедур торгівлі	Зниження торговельних витрат
Гармонізація та спрощення торговельної документації	2.7%
Спрощення процедури перетину кордонів	2.2%
Процеси автоматизації торгівлі та митних процедур	2.1%
Надання доступу до торговельної інформації	1.4%
Запровадження попередніх рішень	1.5%
Загальна сума економії	10%

Джерело: ОЕСР

Переваги реформ щодо спрощення процедур торгівлі є очевидними в певних економіках, відповідно до даних ОЕСР. Наприклад:

- У Тунісі скорочення в затримках вантажів від десяти днів до 3.3 днів допомогло згенерувати більше як 50, 000 робочих місць як наслідок вигід від такого скорочення.
- У Коста-Ріці система "єдиного вікна" сприяла зниженню часу митного контролю для молочної продукції від 10 до 1.5 годин та для агрохімічної продукції від 27.5 до 2.2 годин.

Останні дослідження СОТ у зв'язку з "Оглядом щодо сприяння розвитку світової торгівлі" в 2015 році демонструють специфічні переваги, що були реалізовані членами СОТ через запровадження заходів того типу, що передбачаються УСПТ (СОТ 2015). Наприклад,

- Запровадження системи "єдиного вікна" в країні, що є членом СОТ, знижує кількість одиниць, що підлягають митному контролю, від 2 днів до строку, меншого за 1 день, та загальні витрати на декларування для уповноважених економічних операторів від \$350 до \$65.
- Потенційні переваги від імплементації процесів спрощеного митного контролю вантажу за щорічною економією іншої економіці СОТ коливається в діапазоні від US\$150 мільйонів до US\$250 мільйонів за перші три роки.
- Запровадження модернізованої системи автоматизованого митного контролю, схеми автоматизованих операторів та електронної системи відстеження вантажів у іншій країні СОТ знизило середній час митного контролю та руху товарів від 18 до 4 днів, що призвело до росту торговельного обсягу (наприклад, зростання імпорту пального з 32.1 мільйонів літрів до 108 мільйонів літрів), та внаслідок чого загальна економія коштів для бізнесу становила 373 доларів США на рік.

Таблиця 1– Рівень відповідності положенням Категорії А

Положення Української Категорії А	Рівень відповідності	Примітки
Ст. 1.1 Публікація	Повний	Немає.
Ст. 2.1 Інформація доступна через інтернет	Значний	Відсутній централізований сайт для надання спрощеного доступу до торговельної інформації. Рекомендується публікувати інформацію мовою СОТ (переважно англійською)
Ст. 7.1 Обробка документів до прибуття товарів	Частковий	Незважаючи на те, що попередня електронна декларація може бути надана, митниця не починає обробку документів до моменту прибуття товарів.
Ст. 7.4 Управління ризиками (За виключенням Ст. 7.4.1, Ст.7.4.2, Ст.7.4.3)	Частковий	Повна відповідність правової бази. Україна має хорошу ІТ-систему для управління ризиками, яка може в подальшому бути модернізована, щоб включати повне охоплення ланцюгу поставок. ДВФСУ необхідно провести тренінги для своїх митників, щоб вони могли на прикордонних постах використовувати цю систему, і заохочувати їх діяти надалі, відповідно до результатів автоматизованої оцінки ризиків.
Ст. 7.7 Заходи щодо спрощення процедур торгівлі для уповноважених економічних операторів	Частковий	Митний кодекс має адекватну нормативно-правову структуру. Існує потреба в розробці процедур щодо запровадження відповідно до Митного кодексу, та введенні програми щодо уповноважених економічних операторів (УЕО). Планується проект для розвитку пілотної програми УЕО спочатку для обмеженої кількості компаній. Необхідно провести інформаційно-роз'яснювальну роботу серед представників приватного сектора за пілотною програмою УЕО відразу після запровадження програми.
Ст. 7.8 Термінові вантажі	Повний	Жодна
Ст 7.9 Швидкопсувні товари (за виключ. Ст. 7.9.1, Ст.7.9.2)	Частковий	Основною прогалиною є те, що положення Митного кодексу, які стосуються періоду часу, протягом якого товари повинні бути звільнені від сплати мита або яким буде відмовлено в звільненні від сплати мита, повинні бути переглянуті і, за необхідності, уточнені у формулюваннях, щоб гарантувати, що імпортер має право на письмове пояснення у всіх випадках, коли товари не будуть звільнені від сплати мита у встановлений термін.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Положення Української Категорії А	Рівень відповідності	Примітки
		Законодавство України у сфері СФЗ адекватно охоплює обробку швидкопсувних товарів. Однак практика ветеринарної та фітосанітарної служби є неоднозначною. Значні затримки, з якими, зазвичай, стикаються трейдери, є результатом непотрібних і складних процедур, проб і тестувань на кордоні.
Ст. 8 Співробітництво між органами контролю на кордоні	Стаття 8.1: Повний Стаття 8.2 До можливого рівня Практично частковий	Відносно статті 8.2, години прикордонних операцій вирівняні з усіма сусідніми країнами. Процедури і формальності узгоджені в деякій мірі. Здійснюється спільний контроль на деяких пунктах пропуску України з Республікою Молдова та Польща. Немає спільного використання загальних об'єктів або пункту пропуску “одна зупинка” з будь-якої із сусідніх країн. Зауважте, що стаття 8.2 повинна бути реалізована в максимально можливій мірі і практично. Однак, існує (процедура) інструмент для поліпшення відносин з дружніми сусідами стосовно гармонізації процедур і формальностей та спільного управління, спільного використання об'єктів і прикордонного контролю “одна зупинка”.
Ст. 9 Переміщення товарів, призначених для імпорту, під митним контролем	Повний	Немає.
Ст. 10.8 Забракований Товар (за виключ. Ст 10.8.2)	Частковий	Митний кодекс і Закон "Про ветеринарну медицину" характеризуються відповідністю, у той час, як інші закони (про карантин, нагляд за ринком та безпеку харчових продуктів) не відповідають з цьому положенню.
Ст. 10.9 Тимчасове ввезення товарів / Переробка товарів на митній території і поза її межами	Повний	Немає.
Ст. 11 Свобода транзиту (за виключ. Ст.11.3, Ст.11.4, Ст.11.5, Ст.11.6, Ст.11.7, Ст. 11.8, та Ст. 11.10)	Значний	Немає національного координатора транзиту, для надання запитів та пропозицій інших членів щодо належного функціонування транзиту. Угода передбачає, що держави-члени "прагнуть" призначити національного координатора транзиту.

Додаток 2 – Запропонований План дій для забезпечення більшої відповідності положень Категорії А

Положення Української Категорії А	Цільова дата	Дія
Ст 2.1 Інформація, доступна через Інтернет	березень 2016	• Оновити та реструктурувати веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та централізувати всю необхідну інформацію за УСПТ зі спрощеним доступом і більшою прозорістю. • Надати якомога більше доступної інформації англійською мовою
Стаття 7.4 Управління ризиками (окрім Ст. 7.4.1, Ст. 7.4.2, Ст. 7.4.3)	червень 2016	• Модернізувати українську ІТ систему управління ризиками для відображення повного ланцюгу поставок • Навчити митників правильно використовувати систему • Внести зміни до Митного кодексу з метою звільнення митників від будь-якої відповідальності в разі повного покладення на ІТ систему управління ризиками.
Ст. 7.7 Заходи щодо спрощення процедур торгівлі для уповноважених економічних операторів	січень 2016	• Розробити необхідні підзаконні акти для реалізації програми щодо Уповноваженого економічного оператора (УЕО) • Розробити пілотну програму УЕО • Підвищити рівень інформованості приватного сектора про програму УЕО України
Ст. 7.9 Швидкопсувні товари (за винятком ст. 7.9.1, Ст.7.9.2)	грудень 2015	• Зазначте, що імпортери мають право на письмове пояснення у всіх випадках, коли товари не випущені протягом встановленого терміну • Рекомендується вжити необхідних заходів для забезпечення належної імплементації законодавства і ефективного оформлення швидкопсувних вантажів ДВФСУ
Ст. 8 Співробітництво між органами контролю на кордоні	червень 2016	• З Угорщиною, Молдовою, Польщею, Румунією та Словацькою Республікою: • Гармонізувати повністю митну документацію та домовленості • Поступово розширити спільне прикордонне співробітництво з метою встановлення однієї зупинки на кордоні та спільного використання об'єктів в основних пунктах перетину кордону протягом 3-5 років..
Ст. 10.8 Бракований товар (за винятком ст. 10.8.2)	June 2016	Внести зміни до наступних трьох законів, щоб дозволити імпортеру повторно відправляти бракований товар або повернути його експортеру або іншій особі, призначеній експортером:

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Положення Української Категорії А	Цільова дата	Дія
		○ ЗУ "Про безпечність та якість харчових продуктів" № 771/97 від 23 грудня 1997 року ○ ЗУ "Про карантин рослин" № 33/48-ХІІ від 30 червня 1993 року ○ ЗУ "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" № 2735-IV від 2 грудня 2010 року
Ст. 11 Свобода транзиту (за винятком ст.11.3, ст.11.4, ст.11.5, ст.11.6, ст.11.7, ст. 11.8 та ст. 11.10)	грудень 2015	Призначити національного координатора транзиту для надання всі запитів та пропозицій інших країн- членів щодо належного функціонування транзиту.

Додаток 3 – Аналіз рівня відповідності положенням УСПТО щодо категорій, інших за категорію А

Положення УСПТ щодо категорій, інших за категорію А України	Рівень відповідності	Примітки
Ст 1.3 Інформаційні пункти	Повністю	Централізований пункт обробки запитів та повідомлень, відповідно до законодавства, розміщується в МЕРТ, що відповідає вимогам СОТ.
Ст 1.4 Повідомлення	Ні	Комітету СОТ щодо спрощення процедур торгівлі направляється повідомлення щодо того, де інформація, відповідно до ст. 1.1 публікується, надається посилання на веб-сайт та контактна інформація щодо таких пунктів. Це проста вимога, якої легко дотримуватися.
Ст. 2.1а Можливість надання коментарів	Повністю	Існують юридичні вимоги щодо можливості надавати коментарі. Стан практики є позитивним.
Ст. 2.1б Інформування до набрання чинності	Значна відповідність	Митний кодекс та інші рамкові торговельні закони (законодавство в сфері СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) та законодавство в сфері ТБТ про технічні регламенти) мають бути змінені для визначення умов(и), відповідно до яких законодавчі акти можуть набути чинності після публікації.
Ст. 2.2 Консультації	Значна відповідність	Консультації між прикордонними агентствами та трейдерами/іншими учасниками надаються на практиці, але чітко за законодавством не вимагаються. Існує потреба у внесенні змін до Митного кодексу та законів СФЗ для введення позитивних зобов'язань.
Ст. 3 Попередні рішення	Значна відповідність	Незначні зміни до Митного кодексу мають бути внесені для перегляду визначення щодо тієї особи, яка є уповноваженою на застосування попередніх рішень. Крім того, чітка інформація (процедурні вимоги) щодо попередніх рішень не є організованою в доступній формі на веб-сайті ДФС. За відсутності чіткої вимоги УСПТ Україна може ініціювати розширення напрямку щодо попередніх рішень для проведення оцінки.
Ст 4 Процедури оскарження або перегляду	Значний ступінь: Державна фіскальна служба	Митниця: Митний кодекс має бути змінений з метою надання причин щодо негативних рішень або виконання дій з метою уповноваження відповідних осіб на проведення ефективного звернення. Інші прикордонні агентства: Хоча всі фізичні та юридичні особи мають право доступу до адміністративного суду, відповідно до Кодексу про адміністративне

Положення УСПТ щодо категорій, інших за категорію А України	Рівень відповідності	Примітки
	України (ДФС) Часткова: інші прикордонні агентства	судочинство, адміністративне звернення не надається представникам бізнесу, відповідно до законодавства. Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України на практиці отримує зверненнями, але тільки щодо роз'яснень, та не має права призначати орган, що міг би здійснювати контроль за діяльністю прикордонних інспекторів. Немає оприлюднених (опублікованих) практичних процедур, якими б визначалися процедури щодо адміністративних звернень. Незважаючи на те, що це не вимагається за УСПТ, рекомендується підвищити рівень ефективності для встановлення веб-процедур щодо адміністративних звернень.
Ст. 5.1 Повідомлення про посилення контролю або перевірок	Значна відповідність	До законів СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) мають бути внесені зміни щодо законодавчого врегулювання надання повідомлень до прикордонних постів та виконання відповідних процедур з вимогою усунути або призупинити заходи/повідомлення, коли обставини, що спричиняють зростання, більше не існують, або якщо зміна обставин призведе до введення менш значних торговельно-обмежувальних правил.
Ст. 5.2 Затримання	Часткова відповідність	Рекомендується, щоб, відповідно до Митного кодексу, <i>зокрема</i> , митниця інформувала імпортера або перевізника, чи імпортовані товари були затримані для контролю митницею або іншим органом. Крім того, адміністративний акт, яким визначаються умови та зміст повідомлення про затримання, має бути переданий декларанту або представнику, коли б товари не зупинялися для контролю на період, довший за той, що передбачається законодавством. Важливо надати імпортеру більше інформації в повідомленні- хто зупинив товари (митниця або інший орган влади), причини зупинки, контактні особи, дата та час.
Ст. 5.3 Процедури перевірки	Часткова відповідність	Згідно з законодавством СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) та законодавством ТБТ про технічні регламенти повторні арбітражні перевірки мають проводитися в одній з

Положення УСПТ щодо категорій, інших за категорію А України	Рівень відповідності	Примітки
		акредитованих державних лабораторій. Нейтральна лабораторія є більш прийнятною для повторних перевірок. Митним кодексом не передбачається надання безпосереднього права на повторної перевірки. Це рішення приймається на розсуд митниці. Відсутні положення щодо публікацій даних про лабораторії, де можуть проходити повторні перевірки, або щодо процедур, коли результати первинної та повторної перевірки не співпадають. Хоча методи відбору проб і зразків та процедур в Україні відповідають у цілому тим, що рекомендуються міжнародними організаціями, трейдери скаржаться на надмірність кількості зразків для перевірки. Не дозволяється проведення повторних перевірок для експрес-перевірок свіжих фруктів та овочів у пунктах пропуску через державний кордон України.
Ст. 6.1 Загальні правила щодо зборів і платежів, які застосовуються до імпортування та експортування або в зв'язку із ними	Значна відповідність	Відсутні положення в жодному із законів, якими регулюється режим зовнішньої торгівлі України (включаючи Митний кодекс), що вимагають періодичних перевірок зборів та митних платежів та зниження їх кількості та видів. Через те, що на практиці, зазвичай, час від часу переглядають збори та митні платежі з огляду на інфляційні або операційні зміни, внесення такої законної вимоги призведе до обов'язкового виконання періодичних перевірок державними органами влади.
Ст. 6.2 Спеціальні правила щодо зборів і платежів, які застосовуються чи пов'язані з імпортуванням та експортуванням	Часткова відповідність	Хоча більшість зборів та митних платежів дорівнюють приблизній вартості наданих послуг, у законодавстві відсутня вимога (окрім випадків, визначених законодавством про здійснення зовнішньоекономічної діяльності щодо ліцензування імпорту/експорту) щодо встановлення зборів, які дорівнюють вартості наданих послуг. Усі поточні збори мають бути оцінені на основі найкращих практик бухгалтерського обліку для забезпечення того, щоб збори та митні платежі дорівнювали приблизній вартості наданих послуг.
Ст. 6.3 Штрафні санкції	Часткова відповідність	Немає потреби в роз'ясненнях в Митному кодексі, що вказаний розмір штрафу є максимальним, а митниця визначає суму штрафів залежно від фактів та обставин кожної окремої справи, з якими співвідноситься сума

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Положення УСПТ щодо категорій, інших за категорію А України	Рівень відповідності	Примітки
		штрафу до виплати від максимальної визначеної суми штрафу. Відсутня потреба в роз'ясненнях у Митному кодексі про те, що попереднє добровільне розкриття інформації, відповідно до УСПТ, буде взято до уваги як пом'якшуючий фактор при визначенні сум адміністративних штрафів.
Ст. 7.2 Електронні платежі	Повністю	Україна користується операційною системою обробки платежів, податків та зборів у банках.
Ст. 7.3 Відокремлення випуску від остаточного визначення розміру мит, податків, зборів і платежів	Значна відповідність	Гарантія дозволяється тільки щодо різниці в митній вартості, оціненій декларантом (або представником) та оціненій митницею. У законі відсутнє визначення вимоги щодо періоду вивільнення гарантії.
Ст. 7.5 Аудит післямитного оформлення	Часткова відповідність	Законодавство вимагає внесення незначних змін для використання результатів аудиту при оцінці ризиків. Однак не існує одиниці післямитного аудиту в складі митниці, відсутня система, як і відповідні бази даних, графік аудиту та система відстеження, як і система звітності.
Ст. 7.6 Встановлення та опублікування середнього часу випуску	Ні	Україна не визначає в законі систему розрахунку/відстеження середнього часу випуску.
Ст. 10.1 Формальності та вимоги до документації	Значна відповідність	Незважаючи на те, що на практиці це застосовується, Україна має включити положення в свої основні закони щодо періодичних переглядів, аналізу та оглядів учасників з метою постійного покращення та зниження/поліпшення торговельних формальностей та документації. Відсутні законні вимоги щодо наявності відібраних найменш значних торговельно-обмежувальних заходів, серед яких дві або більше альтернативних заходи будуть застосовуватися для досягнення цілей політики або поточних цілей.
Ст. 10.2 Прийняття копій (2.1)	Часткова відповідність	Копії приймаються в обмеженій кількості (тільки за умови їх засвідчення) у більшості випадків, однак, вимагається додати оригінали, включаючи сертифікати СФЗ.
Ст. 10.2 Прийняття копій (2.2)	Ні	Митний кодекс не вимагає від декларанта надання копії митної декларації експорту, що надається до країни відправлення, включаючи випадки, коли

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Положення УСПТ щодо категорій, інших за категорію А України	Рівень відповідності	Примітки
		виникає сумнів щодо задекларованої митної вартості. За умовами УСПТ, вимагається, щоб обмін необхідною інформацією виконувався на рівні "митниця-"митниця".
Ст. 10.3 Використання міжнародних стандартів	Повністю	Україна дотримується стандартів та бере участь у роботі Світової організації торгівлі та інших міжнародних організацій.
Ст. 10.4 «Єдине вікно»	Часткова відповідність	Наразі існує потреба в розвитку законодавчої бази для "єдиного вікна" з метою налагодження співробітництва та обміну інформацією між митницею та іншими прикордонними агентствами. Поточна пілотна система "єдиного вікна" має надалі розроблятися для забезпечення конкурентоздатності та інтеграції із ІТ системою митниці України (Єдина автоматична інформаційна система).
Ст. 10.5 Передвідвантажувальна інспекція	Немає ³	Немає
Ст. 10.6 Використання митних брокерів	Повністю	Використання митних брокерів не є обов'язковим в Україні.
Ст. 10.7 Єдині процедури на кордоні та уніфіковані вимоги до документації	Повністю	Митний кодекс становить законодавчу базу для запровадження єдиних процедур на кордоні та уніфіковані вимоги до документації на митній території, відповідно до вимог УСПТ. На практиці Україна використовує єдині процедури на кордоні та уніфіковані вимоги до єдиної документації для вивільнення та перевірки товарів на території України.
Ст. 12 Митне співробітництво	Значна відповідність	Митний кодекс може бути вдосконалений шляхом надання дозволу митниці на обмін інформацією з іншими митними адміністраціями, за вимогою, що є предметом угод, які забезпечують захист конфіденційної інформації. Внесення змін до Митного кодексу може вимагатися для повної гармонізації зі Ст.12 УСПТ.
Ст. 23.2 Національний комітет з	Ні	Україна має офіційно запровадити Національний комітет з питань

³ Україна не виконує або не планує запроваджувати виконання передвідвантажувальної інспекції.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Положення УСПТ щодо категорій, інших за категорію А України	Рівень відповідності	Примітки
питань спрощення процедур торгівлі		спрощення процедур торгівлі з метою виконання урядової програми щодо координації та забезпечення запровадження цієї угоди.

Додаток 4 – Аналіз потенційних переваг запровадження положень УСПТ СОТ⁴

Положення УСПТ щодо категорій, інших за категорію А України	Потенційні переваги
Ст 1.1 Публікація	Підвищення прозорості
Ст 1.2 Інформація, доступна через Інтернет	Підвищення прозорості
Ст 1.3 Центр обробки запитів та повідомлень	• Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів • Розширення співпраці з іншими країнами
Ст 1.4 Повідомлення	• Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів • Розширення співпраці з іншими країнами
Ст. 2.1а Можливість надавати коментарі	• Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів • Розширення співпраці з іншими країнами
Ст. 2.1б Інформація до вступу в силу	• Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів • Розширення співпраці з іншими країнами
Ст. 2.2 Консультації	• Ефективні державні операції • Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів • Розширення співпраці з іншими країнами.
Ст. 3 Попередні рішення	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції
Ст 4 Процедура щодо звернень та перегляду	• Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції
Ст. 5.1 Повідомлення щодо підвищеного контролю або інспекцій	• Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції

⁴ Сірим відзначено положення щодо Категорії А України.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

	• Підвищення прозорості
Ст. 5.2 Затримання	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості
Ст. 5.3 Процедури перевірки	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості
Ст. 6.1 Загальні правила щодо зборів і платежів, які застосовуються до імпортування та експортування або у зв'язку із ними	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості
Ст. 6.2 Спеціальні правила щодо зборів і платежів, які застосовуються чи пов'язані з імпортуванням та експортуванням	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції
Ст. 6.3 Штрафні санкції	• Підвищення фіскального доходу • Зниження рівня корупції • Підвищення прозорості
Ст. 7.1 Обробка документів до прибуття товару	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції
Ст. 7.2 Електронні платежі	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції
Ст. 7.3 Відокремлення випуску від остаточного визначення розміру мит, податків, зборів і платежів	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Ст 7.4 Управління ризиками	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів.
Ст. 7.5 Аудит післямитного оформлення	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції
Ст. 7.6 Встановлення та опублікування даних щодо середнього часу випуску	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості.
Стаття 7.7 Заходи спрощення торгівлі для уповноважених операторів	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів
Стаття 7.8 Термінові вантажі	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції
Стаття 7.9 Швидкопсувні товари	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості.
Стаття 8 Співробітництво між органами контролю на кордоні	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів
Ст. 9 Переміщення товарів, призначених для імпорту, під митним контролем	Підвищення фіскального доходу
Ст. 10.1 Вимоги до формальностей та документації	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

	• Зниження рівня корупції • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості
Ст. 10.2 Прийняття копій	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Ефективні державні операції
Ст. 10.3 Використання міжнародних стандартів	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів • Розширення співпраці з іншими країнами
Ст. 10.4 Єдине вікно	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції • Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів
Ст. 10.5 Передвiдвaнтaжувaльнa iнспeкцiя	Немає
Ст. 10.6 Використання митних брокерів	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів
Ст. 10.7 Єдині процедури на кордоні та уніфіковані вимоги до документації	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції • Розширення співпраці з іншими країнами.
Ст. 10.8 Товари, недопущені до ввезення	• Зниження рівня корупції • Підвищення прозорості • Розширення співпраці з іншими країнами.
Ст. 10.9 Тимчасове ввезення товарів та їх переробка на митній території і поза її межами	Немає
Ст. 11 Свобода транзиту	• Зниження витрат на час та вартість митного контролю • Зниження рівня корупції

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

	• Розширення співпраці з іншими країнами
Ст. 12 Митне співробітництво	• Зниження рівня корупції • Підвищення фіскального доходу • Ефективні державні операції • Розширення співпраці з іншими країнами.
Ст. 23.2 Національний комітет з питань спрощення процедур торгівлі	• Ефективні державні операції • Підвищення прозорості • Розширення співпраці серед учасників приватного та державного секторів

АНАЛІЗ

СТАТТЯ 1: ОПУБЛІКУВАННЯ І ДОСТУПНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ

1.1 ОПУБЛІКУВАННЯ

1.1 Кожен Учасник невідкладно опублікує таку інформацію у недискримінаційний і легкодоступний спосіб з метою надання урядам, трейдерам та іншим заінтересованим сторонам можливості ознайомитися з нею:

- (a) процедури імпортування, експортування і транзиту (у тому числі процедури, які застосовуються у порту, аеропорту та інших пунктах перетину кордону) та необхідні форми і документи;
- (b) чинні ставки мит та податків будь-якого виду, які застосовуються або пов'язані з імпортуванням чи експортуванням;
- (c) платежі і збори, що стягуються митницею та іншими органами [прикордонні][Державні органи] з або у зв'язку з імпортом, експортом або транзитом;
- (d) правила класифікації або визначення вартості товарів у митних цілях;
- (e) закони, нормативні акти та адміністративні правила загального призначення, що стосуються правил визначення походження товару;
- (f) обмеження або заборона на імпорт, експорт або транзит;
- (g) штрафні санкції за порушення формальних вимог закону, що стосуються імпорту, експорту або транзиту;
- (h) апеляційні процедури;
- (i) угоди або частини угод з будь-якою країною або країнами, що стосуються імпорту, експорту або транзиту;
- (j) процедури, що стосуються адміністрування тарифних квот.

1.2 Жодна частина цих положень не може розглядатися як вимога публікації або надання інформації іншою мовою, ніж мова країни - члена СОТ, за винятком умов, викладених в пункті 2.2.

ЗУ "Про доступ до публічної інформації" № 2939-VI від 13 січня 2011 передбачає, що інформація повинна бути регулярно і своєчасно розкрита в офіційних виданнях та на офіційних сайтах.

Інформація, необхідна для публікації, відповідно до статті 1.1, повинна міститися в законах та інших правових актах. Це положення набуває чинності після його обов'язкової публікації українською мовою: Закони мають бути опубліковані в Офіційному віснику України та газеті "Голос України", "Відомості Верховної Ради України".

- Резолюції Кабінету Міністрів України (КМУ) повинні бути опубліковані в газеті "Урядовий кур'єр".

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

- Накази Президента повинні бути опубліковані в "Офіційному віснику Президента України".
- Накази міністерств повинні бути опубліковані в "Урядовому Кур'єрі".
- Міжнародні угоди або їх частини мають бути опубліковані в Офіційному віснику України і в Збірнику діючих міжнародних договорів України (Міністерство закордонних справ України).

Публікація законодавства вимагається Указом Президента України "Про порядок офіційного оприлюднення нормативних правових актів та набрання ними чинності" № 503/97 від 10 червня 1997 року. До офіційної публікації законодавство підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України. Усі правові акти України повинні бути опубліковані в офіційних виданнях не пізніше, ніж через п'ятнадцять днів після прийняття.

Закон України "Про міжнародні договори України" № 1906-IV від 29 червня 2004 вимагає публікації міжнародних договорів.

Доступ до цих публікацій широко доступний без будь-якої дискримінації.

Нижче надається короткий виклад основних правових актів, де міститься інформація, необхідна для публікації за статтею 1.1 УСПТ:

(а) процедури для імпорту, експорту та транзиту (у тому числі порт, аеропорт та інші процедурні точки входу), і необхідні форми і документи. Основне законодавство включає в себе:

- Митний кодекс України № 4495-VI від 13 березня 2012
- ЗУ "Про зовнішньоекономічну діяльність" № 959-XII від 16 квітня 1991
- Наказ Міністерства фінансів "Про митні формальності" № 657 від 31 травня 2012
- Наказ Міністерства фінансів "Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа" № 651 від 30 травня 2013
- Наказ Міністерства фінансів "Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа" № 631 від 30 травня 2013
- ЗУ "Про безпечність та якість харчових продуктів" № 771/97 від 23 грудня 1997⁵
- ЗУ "Про ветеринарну медицину" № 24/98-XII від 25 червня 1992
 - ЗУ "Про карантин рослин" № 33/48-XII від 30 червня 1993
 - Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України "Про ветеринарні вимоги до імпорту в Україну об'єктів державного ветеринарно - санітарного контролю та нагляду" № 71 від 14 червня 2004
- Постанова КМУ "Про питання, пов'язані з митними деклараціями" № 450 від 21 травня 2012;
- Постанова КМУ "Деякі питання надання послуг Державною ветеринарною та фітосанітарною службою, органами та установами, що належать до сфери її управління" № 1348 від 28 грудня 2012
 - Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" № 124-VIII від 15 січня 2015
- Закон України "Про транзит вантажів" № 1172-XIV від 20 жовтня 1999

⁵ Зміни і доповнення внесені Законом України "Про безпечність та якість харчових продуктів" №. 1602-VII від 22 липня 2014 (що вступає в силу 20 вересня 2015)

(b) діючі ставки мит і податків будь-якого виду, що накладаються на або у зв'язку з ввезенням або вивезенням. Основне законодавство включає в себе:

- Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 року (щодо податків)
Закон України "Про митний тариф України" № 584-VII від 19 вересня 2013 (щодо мит)

(c) платежі і збори, що стягуються чи для урядових установ або в зв'язку з імпортом, експортом або транзитом. Основне законодавство включає в себе:

- Постанова КМУ "Про збори за митні формальності, що здійснюються за межами місцезнаходження митних установ" № 93 від 18 січня 2003
- Наказ Митної служби "Про порядок збирання плати за зберігання товарів і транспортних засобів на митних складах та внесення змін до деяких указів Державної митної служби України" № 821 від 29 липня 2008
- Постанова КМУ "Про деякі питання, пов'язані з наданням послуг Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України, органів і установ, що належать до сфери її управління" №1348 від 28 грудня 2012
- Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження розмірів плати за послуги з питань ветеринарної медицини, захисту рослин, охорони прав на сорти рослин, які надаються органами та установами, що входять до сфери управління Державної ветеринарної та фітосанітарної служби" №96 від 13.02.2013
- Постанова КМУ "Про затвердження тарифів (прейскурантів) на роботи і послуги, що виконуються і надаються за плату установами та закладами державної санітарно-епідеміологічної служби" №1351 від 27 серпня 2003
- Постанова КМУ "Про затвердження переліку робіт і послуг у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, які виконуються і надаються за плату" № 1544 від 15 жовтня 2002
- Постанова КМУ "Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань здійснення екологічного контролю в пунктах пропуску через державний кордон" № 704 від 28 червня 1997 року
- Наказ Міністерства аграрної політики України "Про затвердження Фітосанітарних правил ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів" № 414 від 23 серпня 2005
- Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Правил заповнення, зберігання, списання ветеринарних документів та вимог до їх обліку" №: 288 від 1 серпня 2014
- Наказ Міністерства інфраструктури України "Порядок обліку та використання коштів від портових зборів" №: 316 від 27.05.2013
- Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації "Про затвердження Правил визначення вартості робіт із сертифікації продукції та послуг" № 100 від 10 березня 1999

(d) правила для класифікації або оцінки товарів для митних цілей. Основне законодавство включає в себе:

- Митний кодекс України № 4495-VI від 13 березня 2012 року (щодо оцінки)
- Закон України "Про митний тариф України" № 584-VII 19 вересня 2013 (щодо класифікації)
- Постанова КМУ "Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій" №450 від 21 травня 2012
- Наказ Державної митної служби України "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи посадових осіб митних органів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю правильності визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України" № 362 від 13 липня 2012
- Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору" № 598 від 24 травня 2012
- Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення" № 599 від 24 травня 2012
- Наказ Міністерства доходів і зборів "Про затвердження пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності" № 15 від 14 січня 2014

(e) закони, правила та адміністративні постанови загального застосування щодо правил походження. Основне законодавство включає в себе:

- Митний кодекс України № 4495-VI від 13 березня 2012
- Постанова КМУ "Про порядок встановлення та застосування правила адвалерної частки та виконання виробничих і технологічних операцій" № 1765 від 20 грудня 2006
- Постанова КМУ "Про затвердження порядку верифікації сертифікатів про походження товарів з України" № 1861 від 12 грудня 2002
- Наказ Міністерства фінансів "Про затвердження порядку прийняття, відкликання попереднього рішення про країну походження товару, затвердження форми попереднього рішення про країну походження товару" № 737 19 червня 2002

Адміністративні постанови загального характеру, що стосуються правил походження, реєструються у Міністерстві юстиції та публікуються в газеті "Урядовий Кур'єр".

(f) обмеження або заборони імпорту, експорту або транзиту. Основне законодавство включає в себе:

- Постанова КМУ "Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2015 рік" (видається один раз на рік) № 1 від 14 січня 2015
- Постанова КМУ "Про затвердження переліків товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України" № 436 від 21 травня 2012
- Закон України "Про транзит вантажів" № 1172-XIV від 20 жовтня 1999
- Закон України "Про безпечність та якість харчових продуктів" № 771/97 від 23 грудня 1997
- Закон України "Про ветеринарну медицину" №: 24/98-XII від 25 червня 1992
- Закон України "Про карантин рослин" №: 33/48-XII від 30 червня 1993

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

- Закон України “Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори” №60 / 95 ВР від 15 лютого 1995

(g) штрафні санкції за порушення імпорتنих, експортних або транзитних формальностей. Основне законодавство включає в себе:

- Митний кодекс України № 4495-VI від 13 березня 2012
- Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010
- Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5 квітня 2001
- Кодекс України “Про адміністративні правопорушення” № 8073-X від 7 грудня 1984

(h) порядок оскарження або перегляду. Основне законодавство включає в себе:

- Митний кодекс України № 4495-VI від 13 березня 2012 г. (щодо митних процедур - адміністративне оскарження та адміністративний суд)⁶)
- Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 року (щодо митних зборів і податків - адміністративну скаргу і адміністративний суд)
- Закон «Про звернення громадян» № 393/96 від 2 жовтня 1996 (щодо адміністративних звернень громадян в зв'язку з діями (бездіяльністю) державних органів влади)
- Кодекс адміністративного судочинства №2747-IV від 6 липня 2005 (щодо адміністративних судів)
- Статтею 55 Конституції України визначається право на оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб. (Щодо адміністративного суду).

Зверніть увагу, що ці правові акти передбачають права на оскарження або перегляд. Тим не менше немає ніяких практичних процедур, що були розроблені Україною для різних процесів адміністративного оскарження або процедури електронної апеляції. Вони повинні бути розглянуті в рамках дотримання УСПТ статті 4, які будуть підпадати під категорію В або С.

(i) угоди або їх частини з будь-якою країною або країнами, що відносяться до імпорту, експорту, або транзиту. Основне законодавство включає в себе::

- Тексти доступні через Міністерство закордонних справ України, Збірку дійсних міжнародних договорів України
- Регіональні торговельні угоди, доступні на веб-сайті Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (<http://www.me.gov.ua/Documents/MoreDetails?lang=uk-UA&title=RegionalniTorgovelniUgodi>)

(j) процедури, пов'язані з введенням тарифних квот. Основне законодавство включає в себе:

- Наказ Міністерства фінансів України “Про затвердження порядку контролю за розподілом тарифної квоти” № 1203 від 11 грудня 2014

⁶ Рекомендується переглянути функції державних органів влади.

1.2 ІНФОРМАЦІЯ, ДОСТУПНА ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ

2.1 Кожна країна - член СОТ повинна, у межах можливого, розмістити і в міру потреби оновлювати таку інформацію через Інтернет:

- (а) опис ⁷ своїх імпорتنних, експортних і транзитних процедур, включаючи процедури оскарження, які інформують уряди і торгові організації та інші зацікавлені сторони про практичні кроки, необхідні для імпорту та експорту і для транзиту;

Законом України “Про доступ до публічної інформації” № 2939-VI від 13 січня 2011 передбачається, що інформація повинна бути регулярно і своєчасно розкрита в офіційних виданнях та на офіційних веб-сайтах.

Процедури імпорту, експорту, транзиту приймаються в законах та інших правових актах, згаданих у статті 1.1 вище. Зверніть увагу, що відповідні закони (див розділ I вище; пункт 1.2.h) передбачають надання права на оскарження або перегляд. Тим не менше нема ніяких практичних процедур, розроблених Україною для різних процесів адміністративного оскарження або процесу веб-апеляції. Вони повинні бути розглянуті в рамках УСПТ статті 4, які будуть підпадати під категорію В або С.

Україна має централізовану базу нормативно-правових актів з текстами всіх законів, постанов Кабінету Міністрів України, президентських указів, наказів, доступних через Інтернет. Офіційний портал - централізована веб-сторінка, що адмініструється Верховною Радою України. (Rada.gov.ua).

Постанова КМУ “Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади” № 3 від 4 січня 2002 передбачає створення єдиного урядового порталу (<http://www.kmu.gov.ua>). Постановою також вимагається, щоб центральні та місцеві органи виконавчої влади розкривали інформацію про свою діяльність і приймали державні документи на офіційних веб-сайтах. Урядовий портал надає посилання на веб-сайти міністерств і державних органів.

Наступні веб-сайти надають доступ до процедур для ввезення, вивезення та транзиту:

- Веб-сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України (<http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=ukUA&tag=ZovnishnoekonomichnaDiiaInist>) щодо торговельних процедур.
- сайт Державної фіскальної служби України (<http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/>) щодо митних процедур.
- сайт Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України (<http://www.vet.gov.ua/resetreksport>) щодо процедур ветеринарно-санітарного, фітосанітарного контролю та нагляду і безпеки харчових продуктів.

Інформація, однак, не організована в легкодоступній формі або централізовано на одному сайті.

⁷ Кожна країна-член СОТ має право на свій розсуд на своєму веб-сайті розмістити інформацію щодо законних обмежень цього опису.

(b) форми та документи, необхідні для ввезення, вивезення або транзиту через територію цієї країни-члена СОТ;

- Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (<http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=ukUA&tag=ZovnishnoekonomichnaDialnist>) щодо ліцензування та реєстраційних форм.
- сайт Державної фіскальної служби України (<http://sfs.gov.ua/elektronni-formi-dokumentiv/mito/>) щодо ввізних митних, експортних і транзитних форм.
- сайт Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України (<http://vet.gov.ua/node/672>, <http://vet.gov.ua/node/1204>) щодо ветеринарії та фітосанітарних сертифікатів.

(c) Контактна інформація на запит (и).

Україна має Центр обробки запитів країн - членів Світової організації торгівлі і Світової організації торгівлі та їх інформування в Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України (Центр обробки запитів країн - членів Світової організації торгівлі і Світової організації торгівлі та їх інформування-"Центр"), який відповідає на запити, відповідно до зобов'язань України перед СОТ і вимог угод СОТ. Центр працює зкоординовано з іншими міністерствами. Посилання на Центр надаються на сайті Міністерства економічного розвитку і торгівлі України: <http://www.me.gov.ua/Documents/MoreDetails?lang=uk-UA&title=ObrobkaZapitivINotifikatsiiSot>. Contact details (name, address, phone, fax, email address) on Ukraine's enquiry point are posted on the website of the Ministry of Economic Development and Trade.

2.2 Всякий раз, коли це можливо, опис положень, зазначених у підпункті 2.1 (а), також буде доступною однією з офіційних мов СОТ.

Жоден із сайтів не надає інформацію англійською мовою. Хоча це не є строгою вимогою щодо відповідності УСПТ СОТ, публікація інформації однією з робочих мов СОТ (переважно англійською мовою), що передбачається підпунктом 2.1 (а), підвищить прозорість для покращення торговельних зв'язків з країнами-членами СОТ.

2.3 Країнам - членам СОТ рекомендується надавати й іншу інформацію, пов'язану з торгівлею через Інтернет, включаючи пункти, згадані в параграфі 1.1.

Це в значній мірі забезпечується, як описано в статті 1.2.1 вище.

1.3 ІНФОРМАЦІЙНІ ПУНКТИ

3.1 Кожна країна-член СОТ створює або підтримує один чи більше інформаційних пунктів для надання відповідей на обґрунтовані запити урядів, трейдерів та інших заінтересованих сторін з питань, передбачених у пункті 1.1, а також для надання необхідних форм і документів, зазначених у підпункті 1.1 (а).

Україна має централізований інформаційний пункт у Міністерстві економічного розвитку та торгівлі України (Центр обробки запитів країн - членів Світової організації торгівлі і Світової організації торгівлі та їх інформування- "Центр"), що відповідає на запити, відповідно до зобов'язань України щодо СОТ та вимог угод СОТ. Центр здійснює свою діяльність зкоординовано з іншими міністерствами.

3.2 Члени митного союзу або ті, що залучені до регіональної інтеграції, можуть створювати або підтримувати спільні інформаційні пункти на регіональному рівні з метою виконання вимог пункту 3.1 у частині спільних процедур.

Наразі по відношенню до України не застосовується.

3.3 Членам рекомендується не вимагати сплати збору за надання відповідей на запити та необхідних форм і документів. У випадку, якщо він має місце, члени обмежують розмір таких зборів і платежів приблизною вартістю наданих послуг.

Україна не нараховує зборів та платежі за надання відповідей на запити щодо СОТ.

3.4 Інформаційні пункти відповідають на запити і надають форми та документи протягом розумного строку, який встановлюється кожним членом і може варіюватися в залежності від характеру або складності запиту.

Часові обмеження та процедури щодо надання запитів визначаються документами СОТ, а саме:

- G/TBT/1/Rev.11 Комітет з технічних бар'єрів в торгівлі – Рішення та рекомендації Комітету СОТ з технічних бар'єрів в торгівлі з 1 січня 1995 – Нота Секретаріату– Перегляд
- G/SPS/33 Комітет з санітарних та фітосанітарних заходів – Процедура щодо підвищення прозорості спеціального та диференційного режиму країн-членів СОТ, що розвиваються - Рішення комітету– 27 жовтня 2004
- WT/L/671 Генеральна рада– Механізм прозорості регіональних торговельних угод– Рішення від 14 грудня 2006

1.4 ПОВІДОМЛЕННЯ

Кожна країна-член СОТ зобов'язується повідомити Національний комітет з питань спрощення процедур торгівлі, відповідно до пункту 1.1 статті 23 (надалі- "Комітет"):

- (a) офіційне (і) джерело(а), де інформація щодо питань, визначених підпунктами 1.1(a)- (j), була опублікована;**
- (b) URL адреси веб-сайту(ів) в мережі Інтернет, зазначені у пункті 2.1; та**
- (c) контактна інформація Центру обробки запитів країн - членів Світової організації торгівлі і Світової організації торгівлі та їх інформування, що визначається пунктом 3.1.**

Україна планує централізувати інформацію щодо питань, визначених підпунктами 1.1(a) -(j), на веб-сайті Міністерства економічного розвитку та торгівлі України.

Національний комітет з питань спрощення процедур торгівлі отримує повідомлення щодо того, де інформація, відповідно до ст. 1.1, публікується, надаються інтернет- посилання -веб-сайт та контактна

інформація інформаційних пунктів. Україна має надати звіти щодо вказаних напрямків у найближчий строк.

СТАТТЯ 2: МОЖЛИВІСТЬ НАДАННЯ КОМЕНТАРІВ, ІНФОРМУВАННЯ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ ТА КОНСУЛЬТАЦІЇ

2.1 МОЖЛИВІСТЬ НАДАННЯ КОМЕНТАРІВ ТА ІНФОРМУВАННЯ ДО НАБРАННЯ ЧИННОСТІ

1.1 Кожна країна-член СОТ має настільки, наскільки це практично можливо та в спосіб, що відповідає його національному законодавству і правовій системі, надає можливості та необхідний час трейдерам й іншим заінтересованим сторонам для надання коментарів щодо запропонованих нових або змін до існуючих законів і підзаконних нормативно-правових актів загального застосування, пов'язаних з переміщенням, випуском і оформленням товарів, включаючи транзитні товари.

Відповідно до УСПТ, вимагається, щоб трейдери та інші заінтересовані сторони отримали можливість та відповідний строк для надання коментарів у зв'язку з запропонованим запровадженням або змінами до законодавства щодо переміщення, випуску в обіг та митного оформлення товарів.

Стаття 9 Закону «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» № 1160-IV від 11 вересня 2003 року вимагає публікації проектів регуляторних актів (законів, постанов, наказів) з метою отримання коментарів та пропозицій. Кожен законопроект регуляторного характеру має бути опублікований для отримання коментарів та пропозицій від фізичних та юридичних осіб та їх асоціацій. Повідомлення щодо публікації регуляторного законопроекту характеру для отримання коментарів та пропозицій має бути оприлюднено в офіційних мас-медіа та на веб-сторінці розробника (Міністерство, уряд або парламент).

Законопроект регуляторного характеру разом з відповідним аналізом, включаючи оцінку регуляторного впливу, має бути опублікований не пізніше, ніж через п'ять робочих днів після публікації повідомлення про оприлюднення законопроекту регуляторного характеру. Повідомлення щодо оприлюднення законопроекту регуляторного характеру має містити:

- резюме змісту законопроекту;
- поштову та електронну адресу, за наявності, для розробника законопроекту, щоб вони могли надсилати свої коментарі та пропозиції;
- інформація щодо публікації законопроекту регуляторного характеру та відповідного аналізу регуляторного впливу (мас-медіа та/або веб-сторінки);
- інформація щодо періоду, протягом якого коментарі приймаються разом з пропозиціями фізичних та юридичних осіб та їх асоціацій; та
- інформація щодо надання коментарів та пропозицій фізичними та юридичними особами, їх асоціаціями.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Період для надання коментарів та пропозицій становить не менше одного місяця та може перевищувати три місяці від дати публікації законопроекту регуляторного характеру та відповідного аналізу регуляторного впливу. Усі коментарі та пропозиції щодо законопроекту регуляторного характеру та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержаного протягом дед-лайну, обов'язково переглядаються розробником законопроекту. Публікація законопроекту регуляторного характеру з метою отримання коментарів та пропозицій не може замінити публічні слухання та будь-яку іншу форму відкритих обговорень законопроекту регуляторного характеру.

Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» № 1861-VI від 10 лютого 2010 передбачає детальну процедуру щодо розробки, публікації законопроектів (веб-сайт Верховної Ради України), регуляторний та законодавчий аналіз, введення коментарів та змін для 3х читань та запровадження законів (ст. 89-140). Коментарі та зміни до законопроекту оцінюються відповідним парламентським комітетом та можуть бути розглянуті під час парламентського слухання.

Постанова КМУ «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» № 996 від 3 лютого 2010 вимагає від міністерств та інших державних виконавчих органів влади проведення консультацій для цивільного суспільства в формі публічних обговорень щодо законопроектів регуляторного характеру. Постанова КМУ № 996 від 3 листопада 2010 застосовується щодо будь-якого законопроекту, що розробляється державним виконавчим органом влади, що включає законопроекти, постанови, резолюції, накази, закони і так далі.

Усе вищезазначене законодавство використовується в Україні належним чином.

1.2 Кожен член, наскільки це можливо та в спосіб, який відповідає його національному законодавству і правовій системі, забезпечує, щоб нові або змінені та доповнені закони і підзаконні нормативно-правові акти загального застосування, пов'язані з переміщенням, випуском і оформленням товарів, включаючи транзитні товари, були опубліковані або інформація про них стала іншим чином загальнодоступною якомога раніше до набрання ними чинності з метою надання трейдерам й іншим заінтересованим сторонам можливості ознайомитися з ними.

Відповідно до УСПТ, вимагається, щоб нове та змінене законодавство та положення щодо руху, вивільнення та митного оформлення товарів було опубліковано, або щоб інформація щодо них була оприлюднена якомога скоріше до набрання ними чинності. Винятком можуть бути зміни в ставках мита, заходи, що мають "вивільнюючий ефект" (наприклад, надання вигід/зниження тягаря), які запроваджуються в надзвичайних випадках, незначні зміни та заходи, що могли б мати менш суттєве значення, якщо б були попередньо оголошені.

Згідно зі ст. 2 Митного кодексу, митне законодавство та митні нормативні акти КМУ та центральних виконавчих органів влади набудуть чинності через 45 днів після їх офіційного оприлюднення. Однак, відповідно до цієї статті, закон або процедура можуть передбачати протилежне, і такі закони та процедури можуть набувати чинності відразу після публікації.

У Митному кодексі не визначаються умови, за яких уряд може запровадити новий або змінений закон або нормативно-правовий акт відразу після публікації. Крім того, немає офіційного тлумачення цього пункту. На практиці, митне законодавство набуває чинності через 45 днів після оприлюднення, якщо інше не передбачене законом.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Конституція України та Постанова Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» № 503/97 від 10 червня 1997 року визначають, що нормативно-правові акти набувають чинності через 10 днів після їх офіційної публікації, якщо інше не передбачається в нормативно-правовому акті.

Не передбачаються такі положення в законах СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) та законах ТБТ про технічні бар'єри в торгівлі або законах щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності, якими б визначався мінімальний період набуття ними чинності після публікації законодавства, пов'язаного з нормативно-правовою базою СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) та ТБТ про технічні бар'єри в торгівлі. На практиці, торговельне законодавство, включаючи закони СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) та закони ТБТ про технічні бар'єри в торгівлі, набуває чинності через 10 днів після публікації, якщо інше не передбачається новим законодавством.

Україна взагалом відповідає цій вимозі. Для підвищення прозорості та передбачуваності необхідно запровадити зміни до торговельного законодавства для визначення строку, коли такі законодавчі акти за кожним із напрямків можуть набути чинності після їх публікації.

1.3 Зміни митних або тарифних ставок, заходи, які мають пом'якшуючу дію, заходи, ефективність яких може бути знижена внаслідок дотримання пунктів 1.1 чи 1.2, заходи, які застосовуються за обставин крайньої необхідності або незначних змін у національному законодавстві та правовій системі, виключаються з дії пунктів 1.1. та 1.2.

За цим пунктом не виникають зобов'язання.

2.2 КОНСУЛЬТАЦІЇ

2.1 Кожна країна-член СОТ, за необхідності, забезпечує проведення регулярних консультацій між своїми митними установами та трейдерами або іншими заінтересованими сторонами, які знаходяться на його території.

Митний кодекс не визначає чіткі зобов'язання митниці проводити регулярні консультації з учасниками.

Однак, щоб забезпечити належне запровадження УСПТ та попередити виникнення сумнівів, стаття 19 може бути змінена з метою накладення позитивного зобов'язання на митну службу щодо проведення консультування операторами ЗЕД на "регулярній" основі.

However, to ensure proper implementation of TFA and avoid doubts, Стаття 19 might be modified to impose a positive obligation on Customs authorities to consult with their stakeholders on a “regular” basis.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Внести зміни до ст. 19 щодо накладення позитивного зобов'язання на митну службу стосовно проведення консультацій з операторами ЗЕД на "регулярній" основі.

На практиці, однак, Громадська рада при Державній фіскальній служби України функціонує при ДФС та включає представників приватного сектора. Відповідно до положень⁸ Процедури від 11 листопада 2014, Громадська рада проводить засідання регулярно щокварталу та за потреби для обговорення будь-яких змін до або власне нового законодавства, політик та стратегій (включаючи питання щодо митного оформлення, що підіймаються трейдерами). Повідомлення щодо складу, роботи та порядку денного Громадської ради публікуються на домашній сторінці ДФС <http://www.sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini/gromadska-rada>. Рішення Громадської ради є обов'язковими для розгляду ДФС. Відповідно до Рішення КМУ № 996 від 3 лютого 2010 року «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», усі рішення Громадської ради є обов'язковими для розгляду наглядовими державними органами влади.

Громадська рада при Державній ветеринарній та фітосанітарній службі України була заснована, відповідно до Правил/процедур (опублікованих на <http://vet.gov.ua/node/162>) які офіційно не є підписаними Головою Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України. Це є постійно діючий консультативно-дорадчий орган, який утворюється з метою здійснення координації заходів, пов'язаних із організацією громадського контролю та взаємодії громадських організацій з Державною ветеринарною та фітосанітарною службою України, забезпечення прозорості у діяльності Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України, врахування громадської думки в процесі підготовки та організації виконання рішень Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України. Громадська рада проводить засідання в разі потреби, але не рідше ніж один раз на квартал. Позачергові засідання Громадської ради можуть скликатися за ініціативою однієї третини загального складу її членів. .

СТАТТЯ 3: ПОПЕРЕДНІ РІШЕННЯ

3.1 Кожна країна-член СОТ видає у належний спосіб та строки попереднє рішення заявникові, який подав письмовий запит, що містить всю необхідну інформацію. Якщо країна-член СОТ відмовляє у видачі попереднього рішення, вона невідкладно повідомляє про це заявника у письмовій формі із зазначенням відповідних фактів і підстав для прийняття такого рішення.

3.2 Країна-член СОТ може відмовити у видачі попереднього рішення заявникові, якщо питання, порушене в заявці:

- (a) вже розглядається у справі заявника будь-якою урядовою установою, апеляційним органом чи судом; або**
- (b) щодо нього вже прийняте рішення будь-яким апеляційним органом чи судом.**

3.3 Попереднє рішення є чинним протягом розумного строку після його видачі, крім випадків, коли законодавство, факти або обставини, на основі яких було прийняте таке рішення, змінилися.

⁸ Правила не є обов'язковими для виконання та мають силу тільки для Громадської ради.

3.4 Якщо країна-член СОТ скасовує, змінює або визнає недійсним попереднє рішення, вона надає заявникові письмове повідомлення про це із зазначенням відповідних фактів і підстав для прийняття такого рішення. Країна-член СОТ скасовує, змінює або визнає недійсним попередні рішення, які мають зворотну дію, лише якщо таке рішення було схвалене на основі неповної, невірної, хибної чи завідомо неправдивої інформації.

3.5 Попереднє рішення, видане країною-членом СОТ, повинно бути обов'язковим для такої країни-члена СОТ стосовно заявника, який звернувся за ним. Країна-член СОТ може обумовити, що попереднє рішення є обов'язковим для заявника.

3.6 Країна-член СОТ опубліковує щонайменше:

- (a) вимоги до заявки на отримання попереднього рішення, у тому числі інформацію, яку необхідно надати та її формат;
- (b) строк, у межах якого він буде видавати попереднє рішення; і
- (c) строк, протягом якого попереднє рішення є чинним.

3.7 Кожна країна-член СОТ забезпечує, за письмовим зверненням заявника, перегляд попереднього рішення або рішення про скасування, зміну або визнання недійсним попереднього рішення.⁹

3.8 Кожна країна-член СОТ докладас зусиль для забезпечення загальнодоступності будь-якої інформації про попередні рішення, яку він вважає такою, що становить суттєвий інтерес для інших заінтересованих сторін, із урахуванням необхідності захисту інформації, що становить комерційну таємницю.

3.9 Визначення та обсяг:

- (a) Попереднє рішення – це письмове рішення, що надається країною-членом СОТ заявникові до моменту імпортування товару, передбаченого у заявці, де визначається режим, який член надає товару на момент його імпортування стосовно:
 - (i) тарифної класифікації товару; та
 - (ii) походження товару.¹⁰
- (b) Окрім попередніх рішень, визначених у підпункті(a), країни-члени СОТ можуть надати попередні рішення щодо:

⁹ Відповідно до цього пункту: (а) перегляд може, або до, або після набуття чинності рішенням, бути виконаний офіційною особою, установою, або органом влади, що приймав рішення, вищим або незалежним адміністративним органом влади, або судовим органом влади; та (б) країна-член СОТ не повинна надавати заявнику права регресу щодо пункту 1 Статті 4.

¹⁰ Зрозуміло, що попередні рішення щодо походження товару можуть бути оцінкою країни походження для цілей Угоди про правила визначення походження, якщо рішення відповідає вимогам цієї Угоди та Угоди про правила визначення походження. Аналогічно, оцінка країни походження, відповідно до Угоди про правила визначення походження, може бути попереднім рішенням щодо походження товару для цілей цієї Угоди, якщо рішення не відповідає вимогам обидвох угод. Країни-члени СОТ не мають встановлювати окремі домовленості, відповідно до цього положення, додатково до тих положень, що встановлюються, відповідно до Угоди про правила визначення походження, щодо оцінки країни походження за умови виконання вимог цієї Статті.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

- (i) відповідного методу або критеріїв та їхнього застосування, які будуть використовуватися для визначення митної вартості відповідно до конкретного фактичного складу;
 - (ii) застосування вимог країна-член СОТ до зниження або звільнення від митних зборів;
 - (iii) застосування вимог країни-члена СОТ до квот, у тому числі тарифних квот; та
 - (iv) будь-яких додаткових питань, щодо яких країна-член СОТ вважає за необхідне видати попереднє рішення.
- (c) Заявник є експортером, імпортером або будь-якою особою, що має обґрунтовані підстави чи їхній представник.
- (d) **Країна-член СОТ може вимагати від заявника наявності законного представництва або реєстрації на його території. (Наскільки це можливо, такі вимоги не обмежують категорії осіб, які мають право подавати заявки на отримання попередніх рішень, і окремо враховують особливі потреби малих і середніх підприємств. Такі вимоги повинні бути чіткими та прозорими і не становити засобу свавільної або невинуватої дискримінації.**

Україна дотримується значної відповідності положенням УСПТ щодо попередніх рішень. Такі положення, головним чином, відображені в статті 23 Митного кодексу України. Крім того, наступні накази Міністерства фінансів України підтримують запровадження таких положень:

- Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження процедури випуску, відкликання попередніх рішень щодо країни походження товарів, затвердження форми попередніх рішень щодо країни походження товарів" № 737 від 19 червня 2012; та
- Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України" № 650 від 30 травня 2012.

Стаття 23 Митного кодексу визначає порядок надання попередніх рішень за письмовими зверненнями.

Відповідно до УСПТ, **Статтею 23** визначається наступне:

- рішення виносяться до початку переміщення імпортованих товарів через митний кордон України. (Стаття 23.1)
- рішення є обов'язковим для виконання будь-яким органом митниці (Стаття 23.2)
- предмет рішень, включаючи визначення тарифної класифікації товарів та країни походження товарів; крім того, рішення можуть бути надані щодо питань розміщення товарів в окремі митні режими, відповідно до митних процедур (Стаття 23.4)
- рішення приймаються протягом 150 днів при визначенні країни походження, та 30 днів у інших справах, при можливому подовженні цього строку на 15 днів (Стаття 23.5)¹¹
- строк дії попереднього рішення становить три роки (Стаття 23.6)
- якщо рішення відхиляються або змінюються, митна служба має надати письмове повідомлення, а таке відкликання не матиме ретроактивного ефекту, якщо тільки заявник не надає некоректну суттєву інформацію для прийняття рішення (Статті 7-11)

¹¹ Різні строки передбачаються різними угодами СОТ.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

- попередні рішення, за винятком інформації, що є конфіденційною, мають бути опубліковані (Стаття 23.12)

Крім того, Митним кодексом, зокрема, передбачаються повноваження для центральних виконавчих органів щодо установа форми та процедур прийняття попередніх рішень (Стаття 23.1).

Положення Митного кодексу щодо апеляційного звернення (див. Стаття 4, нижче) взагалом визначають право щодо апеляційного звернення, яке надається будь-якій особі, яка вважає, що рішення, які включають рішення або пропуски митною службою "порушує права, свободи або інтереси". Це дозволить надавати звернення проти рішень митної служби, відмови в наданні рішення, або рішення відкликати рішення, що відповідає УСПТ.

З іншого боку, відповідно до Митного кодексу, тільки "декларанти" або особи, що діють від їх імені, можуть надавати звернення щодо рішень. У технічній площині це вважається некоректним, оскільки декларант визначається як особа, що робить декларацію, у той час, як надається запит щодо попереднього рішення до моменту подачі декларації (і це може залежати від результатів розгляду рішення, декларації не подають, тому неможна говорити про існування "декларанта").

Крім того, за УСПТ надається більш широке визначення заявника "як експортера, імпортера або будь-якої особи, що має обґрунтовану причину або представника". Це широке визначення може включати не тільки визначення декларанта товарів, але й інших осіб, що мають прямий інтерес в операціях імпорту або експорту, таких як кінцевий (фактичний) перевізник або покупець.

ДФС наразі видає тільки попередні рішення щодо класифікації та країни походження товарів. У структурі ДФС відсутня структурно-організаційна одиниця, що могла би зайнятися питаннями щодо попередніх рішень. Ці питання належать компетенції Департаменту адміністрування митних платежів та митно-тарифного регулювання.

Особи, що можуть звертатися з питань попередніх рішень, обмежуються "декларантами" або їх представниками. Існує потреба в розширенні визначення, передбаченого Ст. 2.1, для осіб, що мають звертатися щодо попередніх рішень для включення експортера, імпортера або будь-якої особи, що має поважну причину або їх представника.

Для забезпечення більшої прозорості вимагається створити веб-сторінку на базі веб-сайту ДФС з метою централізації та деталізації вимог та процедур щодо попередніх рішень для надання електронних звернень за попередніми рішеннями. На такій веб-сторінці буде надаватися інформація нижче:

- вимоги щодо надання попередніх рішень, включаючи інформацію, що буде надаватися, та формат такої інформації;
- термін видачі попередніх рішень; та
- строк дії попередніх рішень.

Відповідно до УСПТ, рекомендується країнам-членам СОТ видавати попередні рішення щодо оцінки, звільнення від митних платежів, тарифних квот та інших питань, які країни-члени СОТ вважають необхідними. Україна наразі не видає попередніх рішень за цими напрямками. Хоча це не є обов'язковим за УСПТ, видача попередніх рішень щодо митної вартості пришвидшить процедуру митного оформлення, знизить кількість спорів, рівень корупції при оцінці, та вдосконалив процедуру справляння митних платежів та податків. Рекомендується надавати попередні рішення для визначення митної вартості.

СТАТТЯ 4: ПРОЦЕДУРИ ОСКАРЖЕННЯ АБО ПЕРЕГЛЯДУ

4.1 Кожна країна-член СОТ забезпечує в межах своєї території будь-якій особі, якій митний орган видає адміністративне рішення,¹² право на:

- (a) адміністративне оскарження або перегляд адміністративним органом вищого рівня чи незалежним від посадової особи або відомства, яке видало таке рішення;
та/або**
- (b) оскарження або перегляд рішення у судовому порядку**

4.2 Законодавство країни-члена СОТ може встановлювати, що адміністративне оскарження або перегляд повинні бути ініційовані до оскарження чи перегляду у судовому порядку.

4.3 Кожна країна-член СОТ забезпечує здійснення процедур оскарження або перегляду у недискримінаційний спосіб.

4.4 Кожна країна-член СОТ забезпечує, щоб у випадку, коли рішення про оскарження або перегляд, відповідно до підпункту 1 (a), не надається:

- (a) у межах встановлених строків, визначених його законами чи підзаконними нормативно-правовими актами; або**
- (b) без необґрунтованої затримки.**

¹² Адміністративне рішення, що за цією Статтею, означає рішення, яке має юридичну силу, що може впливати на права та обов'язки окремої особи за кожною окремою справою. Зрозуміло, що адміністративне рішення, відповідно до цієї Статті, передбачає адміністративні дії в розумінні Статті X ГАТТ 1994 або нездатність провести адміністративні дії або рішення, відповідно до національного (внутрішнього) законодавства країни-члена СОТ та відповідної правової системи. Для усунення такої нездатності країни-члени СОТ можуть забезпечити запровадження альтернативного адміністративного механізму або судового регресу для забезпечення оперативної видачі митницею адміністративного рішення замість надання права митної служби щодо апеляційного звернення або перегляду, відповідно до підпункту 1(a).

Позивач мав право на подальше оскарження чи на подальший перегляд адміністративним або судовим органом чи на будь-яке інше звернення до судового органу.¹³

4.5 Кожна країна-член СОТ забезпечує надання особі, зазначеній у пункті 1, мотивування адміністративного рішення для того, щоб така особа, за необхідності, могла застосувати процедури оскарження або перегляду.

4.6 Кожній країні-члену СОТ рекомендується поширити положення цієї статті на адміністративні рішення, що ухвалюються іншими, ніж митні, органами контролю на кордоні.

Україна дотримується значної відповідності правилам митної служби та часткової відповідності правилам інших прикордонних агентств положенням УСПТ щодо апеляційних процедур або перегляду рішень.

Трейдери можуть скористатися як процедурою адміністративного перегляду, так і процедурою судової оскарження в зв'язку з митними питаннями без дискримінації.

Компаніям не надаються законні права щодо адміністративного оскарження або перегляду за напрямками, іншими від митних питань.

Наступне законодавство визначає процедури апеляційних звернень:

- Митний кодекс України № 4495-VI від 13 березня 2012 (щодо митних процедур - адміністративні звернення та адміністративні суди 14)
- Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 (щодо митних платежів та податків – адміністративне звернення та адміністративні суди)
- Закон «Про звернення громадян» № 393/96 від 2 жовтня 1996 (щодо адміністративних звернень громадян в зв'язку з діями (бездіяльністю) державних органів влади)
- Кодекс адміністративного судочинства України № 2747-IV від 06 липня 2005 (щодо адміністративних судів)
- За статтею 55 Конституції України кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. (щодо адміністративних судів).

Ці положення, головним чином, визначаються статтею 24-30 Митного кодексу України та статтею 56 Податкового кодексу. Крім того, Наказом Міністерства фінансів №848 "Про затвердження порядку оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду органами доходів і зборів" від 25 грудня 2013 року детально визначаються процедури щодо адміністративного оскарження, відповідно до статті 56 Податкового кодексу для справ, що стосуються митних платежів та податків.

Митний кодекс:

Статті 24 - 30 Митного кодексу визначають права щодо адміністративного оскарження в зв'язку з рішеннями, діями або бездіяльністю митних органів.

Відповідно до УСПТ, ці статті:

- визначають порядок реалізації права на адміністративне та судове оскарження (**Ст. 25 та 29**);

¹³ Жодне положення цього пункту не перешкоджає країні-члену СОТ визнавати адміністративне мовчання щодо апеляційного звернення або перегляду рішення заявника на відповідність законодавству та положенням.

¹⁴ Рекомендується переглянути дії державних органів влади.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

- дозволяють оскаржувати рішення, дії або бездіяльність державних органів влади або їх посадових осіб безпосередньо до суду (процедура адміністративного звернення скасовується, якщо водночас з тим має місце судове оскарження); та
- надання адміністративного позову органом в структурі митниці, що є органом вищого рівня, за орган, який прийняв рішення (тобто посадова особа митниці, коли рішення приймається митним органом; центральний виконавчий орган влади, коли рішення приймається митницею)(Ст. 25)

Відповідно до УСПТ, вимагається, щоб, коли рішення за адміністративним позовом приймаються протягом розумного періоду або протягом періодів, установлених законодавством, особа матиме право на звернення до вищого апеляційного або судового органу.

Відповідно до Кодексу, "посадова особа або орган, які розглядають скаргу, зобов'язані надати особі, яка подала скаргу, належним чином обгрунтовану письмову відповідь у визначений законом строк" (Ст. 25).

Нарешті, для забезпечення ефективності апеляційного оскарження, відповідно до УСПТ, вимагається, щоб особи, проти яких прийнято рішення, отримали обгрунтування відповідних рішень. Принцип УСПТ щодо пояснення причин негативних висновків не визначається Митним кодексом безпосередньо як загальне правило (застосовується в зв'язку зі штрафами).

Згідно з Митним кодексом, митна служба не зобов'язується надавати негативні висновки або вчиняти дії для ефективного виконання оскарження. Хоча посадові особи митниці, на практиці, надають у більшості випадків причини негативних висновків, Митний кодекс має бути доповнений таким чином, щоб зобов'язати митницю пояснювати заявникам причини негативних рішень або дій щодо них.

Відповідно до статті 26 Митного кодексу, визначається, що звернення мають розглядатися, відповідно до Закону "Про звернення громадян" № 393/96 від 2 жовтня 1996. За цим законом, звернення розглядаються і вирішуються уповноваженими органами протягом одного місяця від дня їх надходження. Строк прийняття рішення за зверненням може бути подовжений на 15 діб, якщо буде вимагатися додаткова інформація.

Податковий кодекс:

Рішення можуть бути оскаржені шляхом процедури адміністративного або судового оскарження. Звернення до вищого регуляторного органу може виконуватися письмово (за потреби- на основі засвідчених копій документів, розрахунків та доказів) протягом 10 календарних днів від дати отримання платником податку податку, повідомлення щодо рішення за зверненням або іншого рішення регуляторного органу, яке оскаржується. Регуляторний орган, який розглядає звернення платника податку, зобов'язаний прийняти обгрунтоване рішення та надіслати його протягом 20 календарних днів після дати отримання звернення, платнику податку поштою, рекомендованим листом з повідомленням про вручення або вручається йому під розписку. Голова (заступник голови або інша уповноважена особа) відповідного регуляторного органу може прийняти рішення щодо подовження строку розгляду звернення платника податку на більше, як 20-денний період, але не на більше, ніж на 60 календарних днів.

Якщо обгрунтоване рішення щодо звернення платника податку не надсилається платнику податку протягом 20-денного періоду або протягом періоду, що подовжується за рішенням голови (заступника голови або іншої уповноваженої особи), така заява вважається такою, яка повністю задовольняє вимоги

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

платника податку на день, наступний за останнім днем визначеного строку. Звернення також вважається таким, що задовольняє вимоги платника податку, якщо рішення голови (заступника голови або іншої уповноваженої особи) щодо подовження розгляду не було надіслано платнику податку до завершення 20-денного періоду.

Рішення центрального виконавчого органу влади, що несе відповідальність за формування та запровадження державної політики оподаткування та митної справи, що була запроваджена в цілях розгляду звернення платника податку, є остаточним та не може бути предметом подальшого адміністративного оскарження, але може бути оскаржено в суді.

Наказ Міністерства Фінансів України № 848 від 2013 передбачає пояснення причин негативних рішень державних органів влади.

Інші закони:

Зважаючи на УСПТ, рекомендується застосування процедур адміністративного оскарження та перегляду для оскарження рішень інших відповідних органів контролю на кордоні. Усі фізичні та юридичні особи мають право доступу до адміністративного суду, відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України № 2747-IV від 06 липня 2005.

Закон України "Про звернення громадян" від 2 жовтня 1996 р. №393/96-ВР дозволяє адміністративні звернення громадян (інших за юридичні особи) щодо будь-якої дії державних органів влади.

Щодо питань СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) та ТБТ про технічні бар'єри в торгівлі нижче надається перелік законів:

- Законом щодо ветеринарної медицини № 24/98-ХІІ від 25 червня 1992 визначає процедуру оскарження в адміністративному суді. Відсутні положення щодо процедури адміністративного оскарження.
- Закон про безпечність та якість харчових продуктів № 771/97 від 23 грудня 1997 не визначає положень щодо жодних звернень.
- Закон "Про карантин рослин" №33/48-ХІІ від 30 червня 1993 не визначає положень щодо жодних звернень.
- Закон "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" № 124-VIII від 15 січня 2015 дозволяє проведення процедур адміністративного та судового оскарження з метою оцінки відповідності.

Юридичні особи не мають законних прав на адміністративне оскарження в зв'язку з заходами, передбаченими законами СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин). На практиці, юридичним особам дозволяється звертатися із зверненнями щодо оскарження, відповідно до Закону "Про звернення громадян". Відповідно до процедур щодо діяльності Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України, хоча звернення приймаються як від фізичних, так і від юридичних осіб, рішення інспектора органів контролю на кордоні (прикордонної служби) не можуть бути скасовані. Центральний офіс Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України надає тільки подальші роз'яснення трейдеру щодо рішення інспектора.

Хоча за Митним кодексом та Законом "Про звернення громадян" передбачаються права щодо звернень або перегляду, не існує, однак, практичних процедур, що розробляються Україною для більшості процедур адміністративних звернень або веб-версії надання звернень. Вони мають розроблятися в межах заходів щодо забезпечення відповідності Статті 4 УСПТ, що підпадають під Категорію В або С.

Таким чином, відповідно до практики приватного сектора, важко запроваджувати процедури щодо звернень за рішеннями щодо компенсаційних виплат трейдерам.

Митній службі рекомендується:

- Розробити веб-сторінку на веб-сайті Державної фіскальної служби України, щоб трейдери могли ознайомитися зі своїми правами щодо звернень та практичних процедур та форм.
- Внести зміни до Митного кодексу з метою зобов'язати митну службу надавати заявникам причини щодо негативних рішень або дій.
- Ввести застосування веб-додатків з метою забезпечення надання звернень з будь-якого місця

Для інших агентств рекомендується:

- Внести зміни до законів СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) з метою дозволити проведення процедури адміністративного оскарження
- Розробити веб-сторінку на веб-сайті Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України для ознайомлення трейдерів з їхніми правами щодо звернень та практичними процедурами та формами
- Ввести застосування веб-додатків з метою забезпечення надання звернень з будь-якого місцезнаходження

СТАТТЯ 5: ІНШІ ЗАХОДИ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ НЕУПЕРЕДЖЕНОСТІ, НЕДИСКРИМІНАЦІЇ ТА ПРОЗОРОСТІ

5.1 ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОСИЛЕННЯ КОНТРОЛЮ АБО ПЕРЕВІРОК

Якщо країна-член СОР схвалює або застосовує систему надання повідомлень чи інструкцій заінтересованим установам для посилення контролю або перевірок на кордоні стосовно харчових продуктів, напоїв або кормів, охоплених повідомленням або інструкцією для захисту, в межах його території, життя або здоров'я людини, тварини чи рослини, такі заходи регулювання застосовуються до порядку їхнього надання, припинення чи зупинення:

- (a) за необхідності країна-член СОР може надати повідомлення або інструкції на основі аналізу ризику;
- (b) кожна країна-член СОР може надавати повідомлення або інструкцію для однакового застосування до тих пунктів в'їзду, де застосовуються санітарні та фітосанітарні умови, на яких повідомлення або інструкція засновані;
- (c) кожна країна-член СОР без зволікань зупиняє чи призупиняє дію повідомлення або інструкції, коли обставини, які зумовили їх видання, більше не існують, або якщо змінені обставини можна вирішити в спосіб, який є менш обмежувальним для торгівлі;
- (d) коли країна-член СОР вирішує зупинити чи призупинити дію повідомлення або інструкції, він, за необхідності, невідкладно опубліковує оголошення про зупинення чи призупинення їхньої дії у недискримінаційній і легкодоступній формі або інформує члена, що є

експортером, чи імпортера.

Заходи в зв'язку з законами СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) в Україні впроваджуються через законодавство, що набуває чинності після або в момент публікації. Відкликання та призупинення заходів також реалізується у формі законодавчих змін. Трейдери (українські імпортери та експортери в інших країнах) або їх представники мають недискримінаційний доступ до офіційних публікацій та веб-сайтів відповідних органів влади, де розміщується інформація про такі заходи.

Законодавством не передбачається офіційна форма повідомлень. Центральні органи влади повідомляють відповідні органи влади та митні органи в пунктах перетину кордону електронним шляхом (за електронною адресою) та на паперових копіях (зазвичай, у формі законодавчих актів) про нові запроваджені заходи або призупинені/скасовані заходи. Ця інформація передається до всіх пунктів перетину кордону.

Санітарні та фітосанітарні заходи проводяться, відповідно до законів СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин), що вимагають застосування наступних стандартів, посібників та рекомендацій міжнародних організацій. Науковий аналіз на основі оцінки ризиків проводиться тільки тоді, коли захід вимагає такого рівня захисту, що є вищим за міжнародні стандарти.

Закони СФЗ щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина, карантин та захист рослин) не вимагають миттєвого скасування або призупинення дії повідомлення або посібника, якщо змінені обставини можна вирішити в спосіб, який є менш обмежувальним для торгівлі. На практиці Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України відразу припиняє повідомлення тоді, коли це вже не вимагається.

5.2 ЗАТРИМАННЯ

Країна-члена СОТ невідкладно інформує перевізника або імпортера у випадку затримання товарів, задекларованих для імпортування, для перевірок митним чи будь-яким іншим компетентним органом.

Україна дотримується часткової відповідності цього положення.

У кодексі відсутнє положення, яким *окремо* визначалася б вимога до митниці інформувати імпортера або перевізника в разі затримання для інспекції товарів митницею або іншим органом. Однак, таке зобов'язання може визначатися іншими положеннями кодексу. Вони включають-

- положення щодо права декларанта бути присутнім, якщо митниця або інший уповноважений орган беруть зразки (Ст. 356.7);
- коли митниця обирає товари на перевірку, митниця може вимагати присутності декларанта або свого представника (Ст. 249).

З метою запровадження таких положень декларанту буде необхідно повідомити митницю, що товари були затримані або обрані для відбору проб (зразків) або перевірки.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Крім того, "центральний виконавчий орган влади" має право прийняти рішення щодо митних формальностей митного контролю, якщо тільки інше не визначається кодексом (Ст. 246). Відповідно до процедур діяльності, центральний виокавчий орган влади може визначити, шляхом надання рішення або іншого адміністративного акту, вимогу щодо надання повідомлення про затримання, включаючи обставини, за яких воно видається та зміст такого рішення.

Україна має внести зміни до Митного кодексу для повної гармонізації з положеннями УСПТ щодо затримання шляхом внесення чітких змін до Митного кодексу.

Відповідно до закону (необхідно визначитися з законом), митний контроль та оформлення мають проводитися за 4 години. У разі негативної відповіді необхідно проінформувати митного брокера. На практиці, декларанти або їх представники (брокери) мають бути проінформовані щодо затримки та причин, зазвичай, за телефоном.

Для забезпечення повної та послідовної відповідності УСПТ, "центральний виконавчий орган" (митна служба/митниця) видає рішення або інший адміністративний акт, яким визначаються умови та зміст повідомлення про затримання, що має бути передано декларанту або предствнику, коли б товари не зупинялися для перевірки на період, довший за той, що дозволяється, відповідно до законодавства. Важливо надавати імпортеру більше інформації в повідомленні- про того, хто зупинив товари (митниця або інший орган), причини зупинки, контактні особи, дата та час, і так далі.

5.3 ПРОЦЕДУРИ ПЕРЕВІРКИ

3.1 Країна-член СОТ, на вимогу, може надавати можливість для проведення повторної перевірки у випадку, якщо результат першої перевірки зразків, взятих після прибуття товарів, задекларованих для імпортування, є негативним.

3.2 Будь-яка країна-член СОТ опубліковує у недискримінаційній і легкодоступній формі назву та адресу будь-якої лабораторії, де може бути проведено перевірку або передає цю інформацію імпортеру, у разі надання йому можливості, відповідно до пункту 3.1.

3.3 Країна-член СОТ розглядає результати повторної перевірки, якщо така мала місце і була проведена, згідно з пунктом 3.1, для випуску та оформлення товарів і, за необхідності, може прийняти результати такого дослідження.

Закони СФЗ

Якщо трейдер не задоволений результатами дослідження, їм надається, за заявою, можливість провести повторне дослідження. Повторне дослідження становить собою арбітражне дослідження. Такі результати є остаточними та мають бути прийнятими трейдером та відповідними органами.

Відповідні органи СФЗ мають проінформувати трейдера, якщо необхідно провести повторне дослідження:

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

- У разі ветеринарних досліджень повторне дослідження має проводитися в Державному науково-дослідному інституті з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної¹⁵ експертизи, що розміщується за адресою: вул. Донецька, 30, Київ 03151, Україна. Інформація щодо повторного дослідження є доступною на веб-сайті Інституту <http://vetlabresearch.gov.ua>.
- У разі фітосанітарних досліджень повторні дослідження мають проводитися в Державній установі "Центральна фітосанітарна лабораторія"(державне підприємство) за адресою: вул. Колоскова, 7, Київ 03138, Україна. Інформація щодо повторного дослідження надається на веб-сторінці Центральної фітосанітарної лабораторії <http://www.cfl.gov.ua>.
- У разі санітарно-епідеміологічних досліджень, дослідження проводяться, на основі Наказу Міністерства охорони здоров'я №. 247 від 09 жовтня 2000, акредитованими лабораторіями. Якщо торговець не є задоволений результатами дослідження, йому дозволяється проведення повторного дослідження в Державному науково-дослідному інституті з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи, що розміщується за адресою: вул. Донецька, 30, Київ 03151, Україна.

Інспектори разом з трейдером відбирають зразки та надсилають їх до відповідних лабораторій для повторного дослідження протягом 48 годин.

Експрес-тести для свіжих фруктів та овочів у пунктах пропуску проводяться, відповідно до Наказу Міністерства аграрної політики та продовольства №. 715 від 26 лютого 2006. Проведення повторних досліджень не дозволяється.

Хоча методи взяття проб і зразків та відповідні процедури в Україні відповідають, головним чином, тим, що рекомендуються міжнародними організаціями, трейдери скаржаться на надмірність проб і зразків, взятих для цілей дослідження.

Митниця:

Україна частково дотримується відповідності цієї статті. Головні прогалини такі:

1. Законодавство буде ближче наближеним до цілей УСПТ, якщо імпортер має законне право на проведення повторного дослідження, аніж на проведення одного дослідження, що йому дозволяється за розсудом митниці.
2. Відсутні положення щодо публікацій лабораторій, де можуть проходити повторні перевірки, або процедур, якими передбачаються випадки, коли результати первинної та повторної перевірки не співпадають.

Відповідно до УСПТ передбачається, що органи контролю на кордоні можуть дозволити проведення повторної перевірки імпортованих товарів, на вимогу, якщо первинна перевірка відібраних зразків мала негативні результати; за умови, що контактні дані лабораторій, де буде проводитися така повторна перевірка, будуть опубліковані; а також за умови, що органи контролю на кордоні розглянуть результати повторної перевірки при прийнятті рішення щодо пропуску товарів.

¹⁵ Цей підрозділ знаходиться в структурі Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Положення Митного кодексу щодо взяття проб та досліджень визначаються Ст. 356 та 357. Положення Митного кодексу щодо взяття проб та досліджень стосуються проведених досліджень з метою оцінки відповідності митному законодавству (тобто класифікація)..

Дослідження зразків імпортованих товарів, взагалом, виконується "спеціалізованим органом з питань експертизи та досліджень центрального органу виконавчої влади" (тобто митною лабораторією). Однак, за заявою декларанта чи уповноваженої ним особи, митниця *може* дозволити виконання досліджень незалежною установою або організацією "для підтвердження чи спростування результатів проведеного дослідження" (Ст. 357.3). Таким чином, митниця на свій розсуд може дозволити провести повторне дослідження за заявою імпортера в разі розбіжностей між результатами первинної та повторної перевірки.

Відповідно до цих статей, також передбачається встановлення правил для підтверджувального дослідження установою, що виконує первинне дослідження. Це означає, що в разі "недостатньої ясності та повноти висновку експерта" може бути призначено додаткове дослідження (аналіз, експертиза), яке доручається тому самому або іншому експертові (Ст. 357.11). Аналогічно, "у разі необґрунтованості висновку або виникнення сумнівів у його правильності" може бути призначено повторне дослідження (аналіз, експертиза), проведення якого доручається іншому експерту (Ст. 357.12). Відповідно до закону, додаткові та повторні дослідження (аналізи, експертизи) "призначаються на загальних підставах" (Ст. 357.13), що співвідносяться зі стандартами ISO або іншими лабораторними стандартами, якими визначаються процедури щодо проведення підтверджувальних досліджень.

Однак, за цими статтями-

- відсутнє чітке визначення прав імпортера на отримання результатів щодо повторного або підтверджувальних досліджень (на розсуд митниці) або виконання інших процедур для спростування результатів проведеного дослідження;
- не передбачаються положення, що вимагають оприлюднення назви та адреси лабораторій, де імпортер може отримати результати повторного або підтверджувального дослідження;
- не передбачаються положення щодо розв'язання питань, де виникає конфлікт між результатами первинного та повторного дослідження (аналізу, експертизи)

Рекомендується, щоб Україною були *переглянут* Статті 356-357 для надання імпортеру права на проведення повторного дослідження, ввести вимогу щодо публікації назв та адрес акредитованих/затверджених лабораторій та включити загальні принципи розв'язання конфлікту між результатами первинного та повторного досліджень (аналізу, експертизи), відповідно до міжнародних стандартів.

СТАТТЯ 6: ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ІМПОРТУВАННЯ ТА ЕКСПОРТУВАННЯ АБО У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ ТА ШТРАФИ

6.1 ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ІМПОРТУВАННЯ ТА ЕКСПОРТУВАННЯ АБО В ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НИМИ

1.1 Положеннями пункту 1 застосовуються до всіх зборів і платежів, інших, ніж ввізне та вивізне мито, а також інших, ніж податки, які підпадають під дію статті III ГАТТ 1994 року, які застосовуються країнами- членами СОТ до чи пов'язані з імпортуванням або експортуванням товарів.

1.2 Інформація щодо виплат та платежів оприлюднюється, відповідно до Статті 1. Ця інформація включає інформацію про збори і платежі, які підлягають застосуванню, їх підстави, відповідальний орган, а також строки і порядок їхньої сплати.

Виплати та платежі в зв'язку з імпортом та експортом товарів визначаються нормативно-правовими актами, які мають бути оприлюднені. Такі акти, зазвичай, визначають розмір платежів, їх призначення та уповноважений орган. Більшість із таких нормативно-правових актів не визначають час та спосіб виконання платежу.

1.3 Встановлюється достатній строк між опублікуванням нових та оновлених зборів та платежів й набранням ними чинності, за винятком обставин крайньої необхідності. Такі збори і платежі не застосовуються до моменту опублікування інформації про них.

Відповідно до статті 2 вище, митне законодавство має бути опубліковано за 45 днів до набуття чинності, якщо інше не передбачається новим або зміненим законодавством. Законодавство, яким визначаються виплати та платежі інших відповідних торговельних агентств, набувають чинності через 10 днів після публікації, якщо інше не передбачається новим або зміненим законодавством.

1.4 Кожна країна-член СОТ періодично переглядає свої збори та платежі з метою, за можливості, зменшення їхньої кількості та видів.

Відсутні положення в жодному із законів, якими регулюється режим зовнішньої торгівлі України (включаючи Митний кодекс), що вимагають періодичних перевірок зборів та митних платежів та зниження їх кількості та видів. Однак, на практиці, виплати та платежі переглядаються регулярно, з огляду на інфляційні або операційні зміни.

6.2 СПЕЦІАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ЧИ ПОВ'ЯЗАНІ З ІМПОРТУВАННЯМ ТА ЕКСПОРТУВАННЯМ

Збори та платежі за митне оформлення:

- (i) обмежуються розміром приблизної вартості послуг, наданих або пов'язаних із відповідною спеціальною імпортною або експортною операцією; та
- (ii) не повинні бути пов'язані зі спеціальною імпортною або експортною операцією за

умови, що вони стягують за послуги, які тісно пов'язані із митним оформленням товарів.

Більшість із законів, що визначають зовнішньоторговельний режим України (включаючи Митний кодекс), не вимагають відображення в платежах приблизної вартості наданих митних послуг. Винятком є Закон України "Про здійснення зовнішньоекономічної діяльності", що вимагає відображення в ліцензійних платежах вартості наданих послуг. На практиці, більшість офіційних платежів, що нараховуються органами України, при здійсненні торговельних операцій є розумними та не перевищують розмір приблизної вартості наданих послуг.

Україна скасувала в 2008-му році митні платежі, але утримала платіж щодо митної обробки товарів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом. Ці платежі визначаються Наказом Міністерства доходів та зборів України "Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них" №804 від 16 грудня 2013, а саме:

- Плата за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці (ЄВРО за годину):
 - робочий день : 20
 - нічний та неробочий час: 40
 - державні свята: 50
- Плата за виконання митних формальностей за місцем розташування митниці (ЄВРО за годину):
 - нічний та неробочий час 40
 - державні свята 50

Такі платежі можуть бути надмірними та не відображати приблизної вартості наданих послуг. Структура платежів надає можливість/пільги для застосування арени, а для митниці подовжити строк митної обробки з метою нарахування більшої кількості годин.

Рекомендується наступне:

- Поточні платежі мають бути переглянуті та використовуватися для операцій на основі розумної методології фактичних витрат. Виплати мають бути фіксованими та однаковими для всіх декларацій попри вартість та тип імпортованих товарів.

Митний кодекс має бути змінений з метою відображення положень Статті 6.2. УСПТ СОТ.

6.3 ШТРАФНІ САНКЦІЇ

3.1 Для цілей пункту 3, термін "штраф" означатиме платежі, що справляються митною адміністрацією країни-члена СОТ у зв'язку з порушенням митного законодавства країною-членом СОТ, постанов або процедурних вимог.

3.2 Кожна країна-член СОТ забезпечує, щоб штрафи в зв'язку з порушенням митного законодавства, постанови або процедурних вимог накладалися тільки по відношенню до осіб, що є відповідальними за порушення, відповідно до законодавства.

3.3 Накладені штрафи залежать від фактів та обставин справи та залежать від ступеню та тяжкості порушення.

3.4 Кожна країна-член СОТ забезпечує запровадження заходів з метою попередження:

- (а) конфліктів інтересу при оцінці та справлянні штрафів та мит; та
- (б) створення заохочень для оцінки або справляння штрафу, що протиречить пункту 3.3.

3.5 Кожна країна-член СОТ забезпечує накладення штрафу через порушення митного законодавства, постанов, або процедурних вимог, за умови надання письмового пояснення особі (ам), на яких накладається штраф, при наданні інформації щодо природи порушення та чинного законодавства, постанови або процедури, якими визначаються сума або різні штрафи.

3.6 Якщо особа добровільно розкриває митній адміністрації країни-члена СОТ обставини порушення митного законодавства, постанови, або процедурних вимог до розкриття порушення митною адміністрацією, країна-член СОТ може, за потреби, вважати цей факт потенційно пом'якшуючим фактором при встановленні штрафу для такої особи.

3.7 Положення цього пункту стосуються штрафів на перевезення при транзиті товарів, відповідно до пункту 3.1.

Митний кодекс України та законодавчі акти частково відповідають цій статті УСПТ.

Адміністративні злочини та процедури визначаються **Статтями 458 - 542.**

За цими статтями визначаються дії та бездіяльність, що вважатимуться злочином та адміністративною санкцією, об'єктом якої будуть особи, якщо вони вчинили такі злочини. Деякі з цих статей передбачають накладення санкцій у формі попередження або штрафу визначеного розміру; інші статті передбачають тільки накладення штрафу (також є положення, якими передбачається конфіскація товарів та транспортних засобів, залучених до заподіяння злочину).

Відповідно до УСПТ, процедури накладення штрафу, передбачені Кодексом, вимагають надання письмового пояснення особам, на яких накладаються штрафи, визначаючи відповідний чинний закон та суму штрафу за порушення (**Ст. 494**).

Також, відповідно до УСПТ, Кодексом не визначаються положення, що спричиняють виникнення конфлікту інтересів при оцінці та справлянні штрафів (*тобто* не допускаються будь-які положення, що дозволяють митним посадовцям отримувати частку штрафу).

Відповідно до УСПТ, сума адміністративного штрафу, який визначається кодексом, має співвідноситися зі ступенем та тяжкістю порушення, з огляду на факти та обставини індивідуальної справи. Відповідні положення кодексу не містять чіткого положення щодо цього принципу. Суми штрафів визначаються як визначені суми (**Ст. 468-485**), а не діапазон сум або максимальні ліміти. Відтак, виявляється, що митні посадовці можуть мати право приймати рішення щодо надання попередження або оцінки штрафу за певними злочинами, але в законі відсутні чіткі положення щодо надання дозволу офіційним посадовцям оцінювати штраф у розмірі, нижчому за визначену суму, коли така сума визначається обставинами кожної індивідуальної справи.

Відповідно до закону, посадова особа митниці при розгляді справи про порушення митних правил зобов'язана з'ясувати, "чи є обставини, що пом'якшують та/або обтяжують відповідальність" (**Ст. 489**), але незрозуміло, чи наявність таких обставин, що пом'якшують та/або обтяжують відповідальність,

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

впливають на суму штрафу (наявність таких обставин, наприклад, може впливати тільки на рішення щодо надання попередження або накладення штрафу).

Крім того, положення кодексу не містять чіткої вимоги щодо пом'якшення або скасування штрафів на основі добровільного попереднього розкриття інформації, відповідно до УСПТ, за винятком положень, передбачених Ст. 489.

Рекомендується запроваджувати наступне:

1. У Митному кодексу відсутня чітка вимога до митних посадовців встановлювати штрафи на основі окремих фактів та обставин кожної індивідуальної справи. Немає потреби в наданні роз'яснень щодо Митного кодексу з приводу того, що розмір штрафу дорівнює максимальному розміру, а митниця визначає суму штрафів залежно від фактів та обставин кожної окремої справи, коли накладається максимальна сума штрафу.
2. У Митному кодексу відсутні специфічні положення, за якими дозволялося б/висувалася б вимога до митниці зменшити суму штрафів до попереднього розкриття інформації. Існує потреба в роз'ясненнях щодо Митного кодексу з приводу того, що попереднє добровільне розкриття інформації, відповідно до УСПТ, буде взято до уваги як пом'якшуючий фактор при визначенні сум адміністративних штрафів.

СТАТТЯ 7: ВИПУСК І ОФОРМЛЕННЯ ТОВАРІВ

7.1 ОБРОБКА ДОКУМЕНТІВ ДО ПРИБУТТЯ ТОВАРУ

1.1 Кожна країна - член схвалює або застосовує процедури, що дозволяють подавати документацію, яка стосується імпорту, та іншу необхідну інформацію, включаючи ватажні декларації, щоб розпочати їхню обробку до прибуття товарів з метою прискорення випуску товарів після їхнього прибуття.

Правові положення 2012 Митного кодексу повністю відповідає статті 7.1. УСПТ.

До прибуття обробка товарних декларацій дозволена, відповідно до статті 259. Декларант може подати "авансові митні декларації" до ввезення товарів в Україну з ціллю "проведення аналізу ризиків і прискорення митних формальностей." Процедура включає в себе можливість випуску товарів, протягом 4 годин перетину прикордонного пункту України, без необхідності пред'явлення товарів митникам для оформлення.

Відповідно до УСПТ, стаття 259 дозволяє декларації і підтвердуючі документи, необхідні для митної декларації, надавати в електронному вигляді (ст. 259.8).

Окремо від положення про попередню митну декларацію, закон вимагає завчасного подання повідомлення про намір імпортувати товари в Україну (статті 194 і 335.4). Відповідно до Статті 194, "заявник" повинен представити повідомлення до прибуття у формі декларацій товарів, які можуть бути представлені в електронному вигляді. Це повідомлення з'являється, щоб створити дублювання і неузгодженості в законі: одне положення (стаття 259) дозволяє декларанту зробити попередню декларацію, в той час як інші положення (ст. 194) говориться, що попередня декларація є обов'язковою. Проте, виявляється, що поправка була нещодавно запропонована, щоб виправити й уточнити цю

непослідовність. Відповідно до запропонованої поправки, це від перевізника будуть вимагати передати попереднє повідомлення. У редакції ця вимога повідомлення застосована, відповідно до міжнародних стандартів (зокрема Всесвітньої митної організації).

1.2 Країни - члени СОТ повинні, по можливості, передбачити завчасну подачу документів в електронному форматі для попередньої обробки таких документів.

Україна допускає електронне декларування. В даний час 94% декларацій представлені в електронному вигляді. Незважаючи на те, що вимагається надання попередньої електронної декларації, митниця не починає обробку до моменту прибуття товарів.

7.2 ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТЕЖІ

Кожна країна-член СОТ, по можливості, схвалює або застосовує процедури, що дозволяють здійснення електронних платежів для оплати мит, податків, зборів і платежів, які стягуються митними органами при імпортуванні або експортуванні товарів.

Відповідно до Статті 298, митні платежі сплачуються платником податку безпосередньо на єдиний казначейський рахунок у готівковій формі через касу митного органу чи фінансової установи або "у безготівковій формі через фінансову установу, крім випадків, передбачених цим Кодексом та законами України".¹⁶ Аналогічно, відповідно до Статті 291, обов'язок із сплати митних платежів вважається виконаним (митні платежі вважаються сплаченими) у разі внесення готівкових коштів у касу банку або "списання коштів з рахунку платника податків у банку":

Відповідно, окрім випадків, передбачених іншими законами України, Митний кодекс допускає здійснення платежів шляхом електронного банківського переказу. У жодному іншому законі не передбачаються обмеження щодо здійснення електронних платежів.

Крім того, Наказ Міністерства фінансів України № 581 від 22 травня 2012 року "Про затвердження змін до порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами" не обмежує платежі через банки.

Україна наразі має операційну систему банківських платежів, якою здійснюються перекази коштів для сплати мита, податків та зборів. Використання кредитних карток або чеків забороняється.

7.3 ВІДОКРЕМЛЕННЯ ВИПУСКУ ВІД ОСТАТОЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ МИТ, ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ І ПЛАТЕЖІВ

3.1 Кожна країна-член СОТ схвалює або застосовує процедури, що дозволяють випуск товарів до остаточного визначення розміру мит, податків, зборів і платежів, якщо таке визначення не було

¹⁶ Ситуації, коли дозволяються тільки готівкові виплати, відповідно до Митного кодексу, включають депозити на авасовий рахунок (Стаття 299) та депозит при застосуванні фінансової гарантії для розрахунків за митними платежами (Стаття 309).

зроблене до або після прибуття, або настільки швидко, наскільки можливо після прибуття, та за умови виконання всіх інших нормативних вимог.

3.2 У якості умови для такого випуску країна-член СОТ може вимагати:

- (а) сплати мита, податків, зборів та платежів, визначених до або після прибуття товарів та гарантія щодо будь-якої суми, що ще не є визначеною у формі гарантії, депозиту, або іншого відповідного інструменту, що передбачається в законодавстві та постановах; або**
- (б) гарантію у формі застави, депозиту чи іншого відповідного інструменту, передбаченого його законами та підзаконними нормативно-правовими актами.**

3.3 Така гарантія не повинна бути більшою, ніж сума, яку член вимагає для забезпечення сплати мит, податків, зборів і платежів, яка, у кінцевому рахунку, підлягає сплаті за товари, які покриваються гарантією.

3.4 У випадках, якщо злочин, що тягне за собою грошове стягнення або штраф, був виявлений, може вимагатися гарантія щодо виплат за грошовими стягненнями та штрафами, які будуть накладені.

3.5 Гарантія, як це передбачено у пунктах 3.2 та 3.4, припиняє дію, якщо вона більше не потрібна.

3.6 Ніщо в цих положеннях не впливає на право члена перевіряти, затримувати, накладати арешт, конфіскувати або вчиняти з товарами дії в будь-який інший спосіб, що не є несумісним із правами та обов'язками члена у рамках СОТ.

Відповідно до УСПТ, вимагається проведення процедури пропуску товарів, відповідно до гарантії, коли остаточне рішення щодо суми мита та податку не може бути прийнято до прибуття, або настільки оперативно, наскільки це можливо.

Відповідно до Статті 52 (3) Митного кодексу, декларант або уповноважена ним особа, які заявляють митну вартість товару, мають право на випуск у вільний обіг товарів, що декларуються:

- у разі визнання органом доходів і зборів заявленої митної вартості товарів - за умови сплати митних платежів, згідно із заявленою митною вартістю;
- у разі згоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням органу доходів і зборів про коригування митної вартості товарів - за умови сплати митних платежів, згідно з митною вартістю, визначеною органом доходів і зборів;
- у разі незгоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням органу доходів і зборів про коригування заявленої митної вартості товарів - за умови сплати митних платежів, згідно із заявленою митною вартістю товарів та надання гарантії, відповідно до розділу Х цього Кодексу, у розмірі, визначеному органом доходів і зборів, відповідно до частини сьомої статті 55 цього Кодексу.

Відповідно до Статті 55 (7), у випадку незгоди декларанта або уповноваженої ним особи з рішенням органу доходів і зборів про коригування заявленої митної вартості товарів, орган доходів і зборів, за зверненням декларанта або уповноваженої ним особи, випускає товари, що декларуються, у вільний обіг за умови сплати митних платежів, згідно з митною вартістю цих товарів, визначеною декларантом або уповноваженою ним особою, та забезпечення сплати різниці між сумою митних платежів, обчисленою,

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

згідно з митною вартістю товарів, визначеною декларантом або уповноваженою ним особою, та сумою митних платежів, обчисленою згідно з митною вартістю товарів, визначеною органом доходів і зборів, шляхом надання гарантій відповідно до розділу X цього Кодексу. Строк дії таких гарантій не може перевищувати 90 календарних днів з дня випуску товарів.

Відповідно до Статті 55 (8), протягом 80 днів з дня випуску товарів декларант або уповноважена ним особа може надати органу доходів і зборів додаткові документи для підтвердження заявленої ним митної вартості товарів, що декларуються.

Зокрема, відповідно до Статті 255, митне оформлення завершується протягом чотирьох робочих годин з моменту пред'явлення органу доходів і зборів товарів та всієї відповідної документації та інформації митному органу з огляду на існування 7 специфічних виключень. Такі виключні випадки, коли пропуск товарів може бути відкладено, включає такі ситуації:

- виявлення порушення,
- взяття зразків (проб) товарів,
- відсутність причин сумнівів у митниці щодо задекларованої митної вартості,
- імпортер звернувся із заявою щодо митної обробки поза межами митного органу, або наявність підозри в порушенні прав інтелектуальної власності щодо товарів.

У деяких із цих винятків, законодавством передбачається надання остаточного рішення під гарантію, чия видача затримується, якщо товари не вимагаються (наприклад, спори щодо митної оцінки; справи, у яких були взяті зразки та проби, та випадки виявлення порушення). Однак, у інших випадках, за законодавством, не дозволяється надання остаточного рішення. Це включає, в основному, випадки недостаті супровідної документації, коли "декларант...у письмовому вигляді зобов'язався надати додаткові документи або інформацію".

Відповідно до процедур діяльності митниці, гарантія видається на практиці протягом п'яти робочих днів від дати прийняття рішення щодо вартості товарів. Митний кодекс не передбачає чіткої вимоги щодо припинення строку дії гарантії. Зміни до Митного кодексу мають бути внесені для забезпечення оперативної видачі гарантії.

7.4 УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (ЗА ВИКЛЮЧЕННЯМ СТ. 7.4.1, СТ.7.4.2, СТ.7.4.3)

4.1 Країни - члени СОТ повинні застосовувати, наскільки це можливо, управління ризиками по митному контролю у зв'язку з імпортом, експортом та транзитом.

4.2 Країни - члени СОТ повинні планувати і застосовувати управління ризиками таким чином, щоб уникнути довільної або невинуватої дискримінації на тих же самих умовах, або при замаскованих обмеженнях міжнародної торгівлі.

4.3 Кожна країна-член СОТ має зосередитися на митному контролі і, в міру можливості, на інших відповідних заходах прикордонного контролю при відправці вантажів підвищеного ризику, і

прискорити випуск вантажів з низьким ступенем ризику. Учасник може також вибрати, на випадковій основі, окремі партії для таких елементів управління.

4.4 Кожна країна-член СОТ буде здійснювати управління ризиками на основі оцінки ризиків за відповідними критеріями відбору. Такі критерії відбору можуть включати, *поміж іншого*, гармонізовану систему кодів, природу та опис товарів, країну походження, країну, звідки надходять поставки товарів, вартість товарів, дотримання відповідності трейдерами, та тип транспортного засобу.

Митний кодекс України повністю відповідає статтям 7.4.1, 7.4.2, 7.4.2 і, частково, статті 7.4.4.УСПТ.

Статті 361-363 вимагають встановити мито, застосовувати й підтримати систему управління ризиками для визначення товарів, транспорту, документів та осіб, які повинні бути предметом митного контролю, а також типу і обсягу контролю, які мають бути застосовані. Відповідно до вимог УСПТ, вимагається забезпечити управління ризиками для забезпечення, серед інших цілей, "полегшення митного оформлення товарів" (ст. 361.3).

Аналогічно, відповідно до Статті 320, вимагається, щоб форма та обсяг митного контролю, що застосовуються або після операції митного оформлення, визначалися на основі управління ризиками, і коли товари не підпадають під системи управління ризиками, то такі товари можуть бути оформлені без розгляду або, можливо, без пред'явлення документації до митного органу (ст. 320.3).

При визначенні "об'єктів" аналізу ризику вимагається, щоб митниця враховувала характеристики товарів і транспортних засобів, характер зовнішньоекономічних операцій та характеристики осіб, пов'язаних із виконанням угоди (ст. 363.2). Фактор випадкового відбору також має застосовуватися (ст. 363.3).

Україна розробила свою власну автоматизовану систему управління ризиками, яка діє з 2006 року (Інспектор 2006). Технологічна система повинна бути модернізована, і додаткові правила ризику профілювання повинні бути розроблені, щоб відобразити весь ланцюг поставок. Поточна система має бути розширена таким чином, щоб забезпечити обробку попередніх декларацій та, хоча це не стосується УСПТ, оцінку СФЗ та ТБТ ризик-факторів. Це вимагає співпраці з Державною ветеринарною та фітосанітарною службою України та іншими технічними агентствами контролю для розробки відповідних ризик-профілей.

Митники України, однак, як правило, не завжди використовують програму "Інспектор 2006" та ігнорують його, вимагаючи зайвих перевірок. Багато митників занепокоєні поточним рівнем зобов'язань і професійною відповідальністю.¹⁷ Рекомендується внести зміни до відповідних статей Митного кодексу (стаття 30), щоб звільнити від особистої/професійної відповідальності митників в разі застосування інформаційної системи управління ризиками. Існує необхідність додатково до (І) підвищення обізнаності серед митних інспекторів про важливість і переваги застосування програмного забезпечення "Інспектор 2006"; і (б) проведення тренінгів для митних інспекторів щодо коректного та ефективного використання програмного забезпечення "Інспектор 2006" і розробки профілів оцінки ризиків щодо методологій про найкращі практики.

¹⁷ Штраф може включати ув'язнення на 5-8 років та заборону посідати певні посади або працювати в певних галузях протягом періоду до 3-х років

7.5 АУДИТ ПІСЛЯМИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ

5.1 З метою прискорення випуску товарів кожен член схвалює або застосовує аудит післямитного оформлення для забезпечення дотримання митних та інших пов'язаних із ними законів і підзаконних нормативно-правових актів.

5.2 Кожен член обирає особу або вантаж для аудиту післямитного оформлення з урахуванням заснованого на ризиках підходу, що може включати відповідні критерії вибірковості. Кожна країна-член СОТ прозора проводить аудит післямитного оформлення. Коли особа є об'єктом аудиту і його остаточні результати досягнуті, член невідкладно повідомляє особу, чії дані перевірялися, про результати, її права та обов'язки та обґрунтування результатів.

5.3 Інформація, отримана під час аудиту післямитного оформлення, може бути використана у подальших адміністративних або судових провадженнях.

5.4 Країни-члени СОТ, по можливості, використовують результати аудиту післямитного оформлення при застосуванні системи управління ризиками.

Відповідно до УСПТ, митниця проводить аудит післямитного оформлення для забезпечення відповідності митним законам та іншим пов'язаним законам "зогляду на оперативний випуск товарів". Цілі перевірки обираються на основі оцінки ризиків, а перевірки мають виконуватися прозоро. Особи мають бути проінформовані про результати аудиту, свої права та обов'язки. Результати перевірки мають використовуватися при управлінні ризиками.

Положення кодексу щодо перевірки після митного контролю, великою мірою, відповідають цим вимогам. Орган, що виконує перевірку після митного контролю, визначається **Статтями 344-355**. Цими положеннями визначаються "камеральна митна перевірка", що виконується в цілях відповідності, згідно з УСПТ, з метою верифікації, що-

- (i) митні декларації та декларації митної вартості заповнені коректно,
- (ii) задекларовані дані є надійними,
- (iii) імпорт/експорт (рух) товарів до/з митної території України або території вільної митної зони є законним, та
- (iv) митні платежі оцінюються та сплачуються вчасно, повністю та чітко, відповідно до визначених умов.

Відповідно до кодексу, "камеральна митна перевірка" може проводитися на місці, у приміщенні підприємства, що є об'єктом перевірки, або в митних органах та може бути занесена або не занесена до календарю. Відповідно до УСПТ, згідно з кодексом, визначаються цілі планових виїзних перевірок, виходячи з результатів аналізу зовнішньоекономічних операцій підприємств із застосуванням системи управління ризиками. (**Стаття 346.3**).

Відповідно до прозорих процедур проведення перевірок, кодексом вимагається,-

- щоб підприємство, що є об'єктом перевірки, не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня проведення зазначеної перевірки було вручено повідомлення про проведення документальної планової перевірки (**Стаття 346.6**);
- тривалість документальної виїзної перевірки не повинна перевищувати 30 робочих днів, а строк проведення виїзної перевірки може бути продовжений, але не більше ніж на 15 робочих днів (**Ст. 346.8**);

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

- підприємство має отримати повідомлення про переривання перебігу виїзної перевірки за умови вручення повідомлення про зупинення такої перевірки (Ст. 346.12);
- підприємство має бути проінформовано щодо положень законів, що стосуються перевірки, за вимогою (Ст. 347.2); та,
- підприємство має отримати підстави щодо перевірки та порядку проведення перевірки (Ст. 350).

Відповідно до положень кодексу, результати перевірок оформлюються у формі акта (у разі встановлення під час перевірки порушень складається акт) або довідки (якщо порушення відсутні), копія яких надається підприємству протягом 3-х робочих днів після їх реєстрації в митному органі (Ст. 354). Митним кодексом передбачається процедура апеляційного оскарження, коли підприємство може надати письмові заперечення до звіту протягом визначеного періоду та провести засідання із митницею щодо незгоди з рішеннями. Після цього, якщо підприємству надходить податкове повідомлення-рішення, за результатами перевірки, про визначення недостатності суми грошового зобов'язання, підприємство має право на апеляційне оскарження, відповідно до Податкового кодексу України ((Ст. 354.15)

Таким чином, у обсязі, у якому існує розбіжність між Митним кодексом та заходами УСПТ, це стосується використання результатів перевірки при оцінці ризиків. Згідно з УСПТ, перевірка має виконуватися "з огляду на оперативність випуску товарів". Наприклад, такі підприємства, що є об'єктом перевірки, та щодо яких в результаті перевірки підтверджено дотримання ними відповідності та достатності систем та внутрішнього контролю для забезпечення безперервної відповідності, вважатимуться підприємствами з низьким ризиком, а їх товари мають оформлюватися за більш низькими рівнями митного втручання. Принцип щодо зв'язку між перевіркою та управлінням ризиками не передбачається положеннями Митного кодексу щодо управління ризиками або перевірки. Однак, перевірка, перш за все, або, виключно, визначається для цілей отримання доходів та оцінки штрафів, а ніж, як інструмент фасилітації.

Митниця ще не розробила положення, процедури або посібники щодо проведення перевірки для запровадження положень про аудит післямитного оформлення до Митного кодексу 2012. Крім того, у структурі митниці не було введено структурно-організаційної одиниці, що відповідає б за аудит післямитного оформлення, також відсутня система, включаючи відповідні бази даних, план перевірок та систему відстеження, а також систему звітування. Крім того, не встановлено зв'язку з "Інспектором 2006".

Аудит післямитного оформлення трейдерів традиційно проводиться податковими органами України. Це виконується, відповідно до статей 75-86 Податкового кодексу № 2755-VI від 02 грудня 2010. З огляду на недостатність заходів щодо запровадження положень Митного кодексу 2012 та нещодавнього злиття митних та податкових органів в особі Державної фіскальної служби України, не існує політичного рішення щодо того, чи зможе митниця реалізувати свої повноваження стосовно аудиту післямитного контролю.

Кодекс містить положення, що підтверджують виконання "камеральної перевірки" після випуску товарів в цілях перевірки точності митних декларацій, але в Кодексі не передбачається принцип УСПТ щодо застосування аудиту як інструменту системи управління ризиками в сприянні роботі трейдерів, які дотримуються відповідності. Переглянути та внести зміни до положень кодексу щодо аудиту та/або управління ризиками, за потреби, для забезпечення використання результатів аудиту післямитного оформлення при оцінці ризиків.

7.6 ВСТАНОВЛЕННЯ ТА ОПУБЛІКУВАННЯ ДАНИХ ЩОДО СЕРЕДНЬОГО ЧАСУ ВИПУСКУ ТОВАРУ

6.1 Країнам-членам СОТ рекомендується обчислювати й опубліковувати дані щодо середнього часу випуску товарів періодично і послідовно, використовуючи, *серед іншого*, такі інструменти як "Дослідження щодо середнього часу, необхідного для випуску товарів" Всесвітньої митної організації (надалі для цілей цієї Угоди - "ВМО").¹⁸

6.2 Членам рекомендується ділитися із Комітетом своїм досвідом обчислення даних щодо середнього часу випуску товарів, включаючи використані методики, ідентифіковані стримуючі фактори та будь-які наслідки для ефективності.

Кодексом не передбачаються жодні специфічні положення про дослідження даних щодо середнього часу, необхідного для випуску товарів. Однак, відповідно до Митного кодексу, митниця набуває загального права та відповідальності щодо "створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності та сприяння транзиту, збільшення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон України" (Стаття 544). Крім того, відповідно до статті 450, митниця набуває прав щодо збору та поширення "спеціальної митної статистики", що відображає діяльність митниці при управлінні державною митною справою.

Дані щодо середнього часу, необхідного для випуску товарів, переглядаються час від часу та публікуються митницею. Ці показники, однак, можуть бути оскаржені трейдерами, які не погоджуються з цими показниками. Законодавством не передбачається інституційних процедур, коли використовуватимуться такі інструменти як, *серед іншого*, "Дослідження щодо середнього часу, необхідного для випуску товарів" Всесвітньої митної організації (надалі для цілей цієї Угоди - "ВМО").

Внести зміни до Митного кодексу з метою введення чіткої вимоги щодо введення системи та інституціоналізації "Дослідження щодо середнього часу, необхідного для випуску товарів" Всесвітньої митної організації.

7.7 ЗАХОДИ ЩОДО СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ ДЛЯ УПОВНОВАЖЕНИХ ОПЕРАТОРІВ

7.1 Кожна країна-член СОТ вживає додаткових заходів для сприяння торгівлі, що стосуються формальностей і процедур імпорту, експорту або транзиту, відповідно до пункту 7.3, для операторів, які відповідають встановленим критеріям (далі – уповноважені оператори). Крім того, країни-члени СОТ можуть запропонувати заходи щодо спрощення процедур торгівлі шляхом застосування митних процедур, загальнодоступних для всіх операторів, і не зобов'язаний створювати окрему систему.

7.2 Встановлені критерії для визначення уповноваженого оператора стосуються дотримання або ризику недотримання вимог, передбачених законами, підзаконними нормативно-правовими актами або процедурами члена.

¹⁸ Кожна країна-член СОТ може визначати обсяг і методику такого обчислення середнього часу випуску товарів, відповідно до своїх потреб і спроможності.

(a) Такі критерії, які повинні бути опубліковані, можуть включати в себе:

- (i) відповідні дані про дотримання митних та інших пов'язаних законів і підзаконних нормативно-правових актів;
- (ii) систему управління даними, що дозволяє здійснення необхідного внутрішнього контролю;
- (iii) фінансову платоспроможність, включаючи, за необхідності, надання достатнього забезпечення або гарантії; та
- (iv) гарантію ланцюгу поставок.

(b) Такі критерії не повинні:

- (i) не розробляються чи не застосовуються для спричинення або здійснення своєвільної чи невинуватеної дискримінації між операторами, коли переважають однакові умови; та
- (ii) за можливості, не обмежують участь малих та середніх підприємств.

7.3. Заходи зі сприяння торгівлі, передбачені відповідно до пункту 7.1, включають щонайменше три з таких заходів:

- (a) зниження у належних випадках вимог щодо документування і даних;**
- (b) зниження у належних випадках кількості фізичних оглядів і перевірок;**
- (c) за необхідності швидкий випуск товарів;**
- (d) відстрочення сплати мит, податків, зборів і платежів;**
- (e) використання генеральних гарантій або обмежених гарантій;**
- (f) єдина митна декларація на всі товари, що імпортуються або експортуються у встановлений строк; та**
- (g) оформлення товарів на об'єктах уповноваженого оператора або в іншому місці, дозволеному митною установою.**

7.4 Країнам-членам СОТ рекомендується розвивати системи уповноважених операторів на основі міжнародних стандартів, якщо такі існують, за винятком, коли такі стандарти становитимуть неналежний або неефективний засіб виконання поставлених законних завдань.

7.5 З метою посилення заходів зі сприяння, що передбачені для операторів, члени надають іншим членам можливість ведення переговорів про взаємне визнання систем уповноважених операторів..

7.6 Країни-члени СОТ обмінюються відповідною інформацією у рамках Комітету про чинні системи уповноважених операторів.

Митний кодекс відповідає статті 7.6 УСПТ. Тим не менш, Україна ще не має уповноваженого оператора, який би міг імплементувати ці положення.

Статті з 12 до 18 забезпечують правову основу для здійснення імплементації уповноваженими операторами програми, призначеної до УСПТ. Положення Кодексу тісно пов'язані з законодавством ЄС.

Відповідно з мірою УСПТ, положення Кодексу вказують на критерії, дотримання яких вимагається, щоб кваліфікуватися як УЕО (стаття 14), а також як додаткові пільги щодо спрощення процедур торгівлі, які доступні для УЕО. Критерії відповідності УЕО такі: запис про відповідність, задовільна система облікового запису, відсутність митних зборів, штрафів або податків.

Відповідно до законодавства ЄС, Кодексом передбачається наявність трьох видів вигід для УЕО (спрощень щодо митного контролю; спрощень, що стосуються техніки безпеки та безпеки, а також

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

спрощень, пов'язаних з попередніми положеннями) (стаття 12). УСПТ вимагає, щоб члени СОТ забезпечили принаймні 3 заходи щодо спрощення процедур торгівлі зі списку семи. Кодекс встановлює список із 10 заходів (стаття 15), щонайменше, 3 з яких у списку УСПТ. До них відносяться –

- періодична декларація
- митне оформлення об'єктів УЕО
- «пільговий митний контроль»
- відмова від гарантії транзиту (крім підакцизних товарів)

Також, аналогічно до законодавства ЄС, якщо людина, яка бажає звернутися за наданням статусу УЕО, повинна бути "особою, зареєстрованою, відповідно до законодавства України"¹⁹ і відповідати певним критеріям, пов'язаним з дотриманням платоспроможності, контрольованістю і (в разі необхідності) практикою, пов'язаною з технікою безпеки та безпекою (стаття 13). Кодекс передбачає створення бази даних УЕО (ст. 12.2).

Кодекс також містить положення, що визначають, яким чином програма УЕО повинна бути реалізована митною адміністрацією, наприклад, -

- визначення переваг, які можуть бути запропоновані для людей, які кваліфікуються як УЕО (стаття 15);
- інформацію, яка буде подаватися заявником для УЕО статусу (стаття 13);
- ролі та обов'язки митних органів при обробці заявки (стаття 13); і
- умови, за яких статус УЕО може бути припинений або анульований.

Як зазначено в самому кодексі, додаткові заходи із запровадження повинні бути сформульовані й опубліковані митною адміністрацією або Кабінетом Міністрів України. До них відносяться:

- форми і шаблони для застосування УЕО, рішення та сертифікат УЕО (ст. 13)
- конкретні процедури та умови повинні бути виконані заявником для демонстрації відповідності критеріям прийнятності УЕО (ст. 13.13)
- визначення конкретних спрощених процедур і формальностей, які будуть використовуватися оператором і митницею (ст. 15.6).

Постанова КМУ "Про затвердження порядку застосування спеціальних спрощень, що надаються уповноваженому економічному оператору" № 447 від 21 травня 2013. Постановою № 447 охоплюються в якійсь мірі положення щодо застосування статті 15.6 Кодексу.

Крім того, існує потреба в подальшій розробці критеріїв для УЕО, відповідно до законодавства ЄС (відповідно до Угоди про створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (DCFTA)). Ці цілі можуть бути реалізовані шляхом внесення змін до Митного кодексу або розробки відповідних положень.

Існує необхідність в забезпеченні проінформованості приватного сектора про УЕО.

¹⁹ "Особа" визначається Кодексом як єдиний власник, а також юридична особа, і, таким чином, не позбавляє фізичну особу можливості отримати статус УЕО.

7.8. ТЕРМІНОВІ ВАНТАЖІ

8.1 Кожна країна- член СОТ схвалює або застосовує процедури, що дозволяють прискорений випуск принаймні тих товарів, які ввозяться через вантажні комплекси аеропортів, для осіб, які звертаються за наданням такого режиму, зі збереженням при цьому митного контролю . Якщо будь-який член використовує критерії , що встановлюють обмеження щодо тих, хто може звертатися за наданням такого режиму, такий член може, в опублікованих критеріях, вимагати від заявника в якості умов отримання права на застосування режиму термінових вантажів, зазначеного в пункті 8.2:

- (a) забезпечення достатньої інфраструктури та оплати митних витрат, які стосуються обробки термінових вантажів у випадках, коли заявник відповідає вимогам члена щодо проведення такої обробки на визначених об'єктах;
- (b) завчасного, до прибуття термінового вантажу подання інформації, необхідної для випуску товару;
- (c) сплати зборів, розмір яких обмежується приблизною вартістю послуг, наданих у зв'язку із наданням режиму, передбаченого пунктом 8.2;
- (d) підтримання високого рівня контролю за терміновими вантажами за допомогою внутрішньої безпеки, логістики й технологій відстеження товару від моменту його прийняття до моменту доставки;
- (e) забезпечення термінових перевезень від моменту прийняття вантажів до моменту їх доставки;
- (f) визнання відповідальності за сплату митній установі всіх мит, податків, зборів і платежів за товари;
- (g) наявність позитивних даних про дотримання митних та інших пов'язаних законів та підзаконних нормативно-правових актів;
- (h) дотримання інших умов, безпосередньо пов'язаних із забезпеченням ефективного застосування законів, підзаконних нормативно-правових актів і процедурних вимог члена, які стосуються саме надання режиму, передбаченого пунктом 8.2.

8.2 Відповідно до пунктів 8.1 та 8.3, країни-члени СОТ повинні:

- (a) максимально зменшити кількість документації, необхідної для випуску термінових вантажів, відповідно до пункту 1 статті 10 і, наскільки це можливо, забезпечують випуск на основі одноразового подання інформації про певні вантажі;
- (b) забезпечити прискорені поставки які будуть випущені в нормальних умовах, так швидко, як це можливо, після прибуття, за умови, інформація, необхідна для звільнення був представлений;
- (c) докласти зусиль для застосування режиму, відповідно до підпунктів (a) і (б), до вантажів будь-якої ваги чи вартості, визнаючи при цьому, що будь-якому члену дозволяється вимагати застосування додаткових процедур ввезення, у тому числі подання декларацій і супровідної документації та сплати мит і податків, й обмежувати такий режим на основі типу товару, за умови, що режим не обмежується товарами низької вартості, такими як документи; та

- (d) **наскільки це можливо, встановлюють мінімальну вартість вантажу або його оподатковуваний розмір, з яких не будуть справлятися мита і податки, окрім певних визначених товарів. Це положення не поширюється на внутрішні податки, такі як податок на додану вартість та акцизний податок, які застосовуються до імпортованих товарів відповідно до статті III ГАТТ 1994 року.**

8.3 Ніщо в пунктах 8.1 і 8.2 не впливає на право будь-якого члена перевіряти, затримувати, накладати арешт, конфіскувати або відмовляти у ввезенні товарів чи проводити аудит післямитного оформлення, у тому числі у зв'язку із застосуванням систем управління ризиками. Крім того, ніщо в пунктах 8.1 та 8.2 не перешкоджає будь-якому члену вимагати, як умову випуску, надання додаткової інформації та виконання вимог неавтоматичного ліцензування.

Що стосується повітряних експрес перевезень, УСПТ вимагає від урядів прийняти або підтримувати реалізацію процедур, що дозволяють випуск товарів за нормальних умов, як тільки можливо після прибуття; звести до мінімуму вимоги щодо документації; забезпечити випуск, у максимально можливій мірі, на основі єдиного подання інформації для певних вантажів; і, у міру можливості, відмовитися від збору мит і податків, якщо кількість або вартість перевезення мінімальна.

Положення Митного кодексу для спрощення повітряного експрес перевезень викладені в статтях 233-237, які стосуються митних процедур для імпорту або експорту товарів у міжнародних поштових відправленнях та експрес-пошти. Вони узгоджуються з УСПТ.

Операції з експрес-поштою (розпакування, перепакування, презентації для експертизи, і т.д.) і їх зберігання для вільного обігу або повернення відправникам здійснюється під митним контролем в місцях, відведених і обладнаних експрес-перевізником, узгоджених із центральним органом виконавчої влади (ст. 233.5).

Відповідно з положеннями УСПТ, по відношенню до інших, як експрес-пошта товарів, ці положення Кодексу включають в себе наступне—

- вантаж швидкої доставки буде випущений з контрольно-пропускного пункту України на кордоні "при першій же можливості" для руху до внутрішнього митного оформлення під прикриттям одного транспортного документа, не підпадаючи під нетарифні заходи на контрольно-пропускному пункті (Стаття 233.3-4)
- вантаж швидкої доставки буде випущений з контрольно-пропускного пункту України на кордоні "при першій же можливості" для руху до внутрішнього митного оформлення під прикриттям одного транспортного документа, не підпадаючи під нетарифні заходи на контрольно-пропускному пункті (Стаття 233.3-4)
- де загальна вартість вантажу, відправленого кур'єрською поштою, не перевищує 300 євро, звільняється від обов'язків (крім підакцизних товарів) (ст. 234)
- коли товари, відправлені експрес-поштою не обкладаються митом, а також листи та інші документи, вони можуть бути оголошені усно та таким чином задекларовані (ст. 236) (інші товари вимагають письмову заяву).

Що стосується прискореного випуску, Кодекс не містить положення, що стосуються прискореного випуску партії товарів. Однак, як обговорювалося у статті 7.3УСПТ ("Поділ звільнення від остаточного визначення митних зборів, податків") вище, Митний кодекс передбачає, що всі товари, які відправлені експрес-перевізником чи інше, повинні бути звільнені протягом чотирьох годин після подання декларації (ст. 255).

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Нарешті, Митний кодекс передбачає, що умови і порядок нагляду та оформлення товарів, що транспортуються експрес-поштою, повинні бути розроблені центральним органом виконавчої влади; це забезпечує правову основу для реалізації додаткових спрощень відповідно до УСПТ відповідно до правил.

7.9 Швидкопсувні товари(за винятком ст. 9.1, Ст.9.2)

9.1 З метою запобігання втрати або пошкодження швидкопсувних товарів, яких можна уникнути, та за умови виконання всіх нормативно-правових вимог, кожен член забезпечує випуск товарів, що швидко псуються:

- (а) за звичайних обставин в найкоротший строк; та
- (б) за виняткових обставин, при необхідності, поза робочим часом митних та інших відповідних установ.

9.2 Кожна країна- член СОТ надає швидкопсувним товарам, що швидко псуються, належний пріоритет при плануванні будь-яких перевірок, проведення яких може вимагатися.

9.3 Кожна країна- член СОТ вживає заходів або дозволяє імпортеру вживати заходів щодо належного зберігання товарів, що швидко псуються, під час очікування прийняття рішення про їх випуск. Будь-яка країна- член може вимагати, щоб будь-які складські об'єкти, обумовлені імпортером, були схвалені або визначені його відповідними органами Переміщення товарів до цих складських об'єктів, включаючи надання дозволу оператору на переміщення таких товарів, може підлягати, за необхідності, схваленню відповідними органами. Країна-член СОТ, якщо це можливо і відповідає національному законодавству, на запит імпортера забезпечує проведення на цих складських об'єктах будь-яких процедур, необхідних для здійснення випуску.

9.4 У випадках значної затримки випуску товарів, що швидко псуються, та на відповідний письмовий запит член-імпортер, наскільки це можливо, надає повідомлення про причини затримки.

Митний кодекс України суттєво відповідає ст. 9 УСПТ.

Основні прогалини в тому, що положення Кодексу, що стосуються періоду часу, за який товари, що швидко псуються, повинні бути випущені або коли їм буде відмовлено у митному оформленні, повинен бути переглянуті, і, за необхідності, уточнити формулювання, що імпортер має право на письмове пояснення у всіх випадках, коли товари не будуть звільнені у встановлений термін (4 години).

Відповідні положення Митного кодексу:

- *Перевірки*

УСПТ встановлює швидкопсувні товари у пріоритет з планування будь-яких іспитів.

Відповідно до цього зобов'язання, статтею 360 передбачається, що певні категорії товарів, що є швидкопсувними (а саме, "живі тварини, органи та інші анатомічні людини матеріали, необхідні для цілей трансплантації, товари з обмеженим терміном придатності або зберігання спеціальної обробки"),

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

підлягають "першочерговом митному режиму" в плані контролю і нагляду. Крім того, та ж стаття передбачає, що такі товари підлягають повторній експертизі та відбору проб тільки за виняткових обставин.

- *Зберігання в очікуванні випуску*

Положення УСПТ також вимагають відповідних умов зберігання таких товарів до їх випуску (наприклад, холодильних установок), які можуть бути коштовними, що надаються урядом або економічними операторами; щоб товари могли бути переміщені і звільнитися зі сховищ; і дозволити випуск швидкопсувних товарів протягом робочих годин за виняткових обставин, коли це доцільно.

Кодекс забезпечує правову основу для реалізації цих процедур. Стаття 201 передбачає, що тимчасове зберігання імпортованих товарів може проводитися в державному чи приватному складі тимчасового зберігання або державні чи приватні митні склади в очікуванні їх випуску (митний склад визначений як "спеціально обладнане сховище, водосховище, холодильник або морозильна камера, у приміщенні або на відкритому повітрі які призначені для зберігання товарів під митним контролем "(стаття 424)).

Стаття 247 передбачає, що за письмовим запитом декларанта або його представника, вона може провести митне оформлення в місцях за межами розташування митних органів, а також за межами митних нормальних робочих годин, які, таким чином, представляється, дозволяють операцій з розмінування, які будуть проводитися в сховищі і в неробочий час.

- *Швидке випуск / Право на пояснення*

Нарешті, відповідно до УСПТ потрібно швидкопсувні товари випускати в нормальних умовах в найкоротші терміни і, якщо є значні затримки, декларант повинен мати право на письмове пояснення за запитом.

Хоча немає конкретних положень для прискореного виходу швидко псуваних товарів, стаття 255 містить загальні вимоги, що митне оформлення має бути завершено протягом 4 годин після подання декларації та підтверджуючих документів, у разі визначених 7-ми виключень.

Стаття також передбачає, що немає конкретних положень у Кодексі, щоб забезпечити декларанту права на письмове пояснення, за запитом, де випуск затримується за чотири години. Однак, стаття 256 не передбачає, що в разі відмови, письмове пояснення має бути надано з періоду, визначеного у статті 255 (тобто, протягом чотирьох годин ухвалення декларації). Відповідно, статті 255-256, взяті разом, як видається, забезпечують, що швидкопсувні товари повинні бути звільнені негайно (протягом чотирьох годин), або в оформленні має бути відмовлено, і має надаватися письмове обґрунтування за той же період. Таким чином, це забезпечить дотримання зобов'язанням УСПТ.

Положення Митного кодексу щодо завершення митного оформлення протягом 4 годин, поки декларації видаються, відносять випуск товарів тільки для митних цілей. Навіть якщо митне оформлення завершено, випуск товарів, тим не менше, може бути припинено до тих пір, поки затвердження не буде надано іншим прикордонним органом.

Швидкопсувні товари (такі, як сільськогосподарські та харчові продукти), як правило, регулюються іншими прикордонними органами законодавства України. УСПТ адекватно відображає обробку

швидкокопсувних товарів.²⁰ На практиці, однак, практика ДВФСУ є неоднозначною. Трейдерів, як правило, стикаються зі значними затримками, у результаті непотрібних і складних проб і процедур тестування на кордоні.

Тимчасове зберігання швидкокопсувних товарів на холодильних складах або інших відповідних об'єктів передбачено українським законодавством. Такі об'єкти у головних пунктах пропуску, призначених для прийому, дозволяють прийняття швидкокопсувних товарів.

СТАТТЯ 8. СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ ОРГАНАМИ КОНТРОЛЮ НА КОРДОНІ

8.1 Кожна країна- член СОТ забезпечує, щоб органи та установи, відповідальні за здійснення контролю на кордоні та процедури, які стосуються імпортування, експортування і транзиту товарів, співробітничали між собою та координували свою діяльність з метою сприяння торгівлі.

Програма дій щодо УСПТ вимагає, щоб уряд перевірів прикордонні органи, які готові "співпрацювати один з одним і координувати свою діяльність з метою сприяння розвитку торгівлі."

Цей принцип УСПТ реалізується в Митному кодексі. Стаття 319 Митного кодексу встановлює докладні процедури координації з управління між митними та іншими прикордонними органами, де товари, що перетинають кордон, підлягають регулюванню інших органів. Ці заходи координації включають делегацію митниці для виконання документальних перевірок за дорученням влади "СФЗ" на прикордонних контрольно-пропускних пунктах, де товари надходять в країну; використання єдиних "інформаційних і телекомунікаційних систем" для обміну інформацією між органами влади; встановлення узгодженого та всеохоплюючого переліку товарів, класифікованих, відповідно до графіка тарифів, які є предметом заборон чи обмежень інших прикордонних органів; інформувати і спілкуватися про управління та результати серед влади

До того ж українська митниця на прикордонних пунктах пропуску виконує функції екологічного контролю та сертифікації відповідності у формі попереднього документального контролю, заснованого на інформації та керівних принципах уповноважених державних органів.

Вони набули повноважень, відповідно до Постанови КМУ "Деякі питання здійснення попереднього документального контролю в пунктах пропуску через державний кордон України" № 1030 від 5 жовтня 2011 року, одна зупинка існує у всіх пунктах пропуску для цілей документального контролю.

8.2 Кожен член, наскільки це можливо, співробітничатиме на взаємоузгоджених умовах з іншими членами, з якими він має спільний кордон, з метою координації процедур у місцях перетину кордону для сприяння міжнародній торгівлі. Таке співробітництво і координація можуть включати:

- (а) узгодження робочих днів і годин;**
- (б) узгодження процедур і формальностей;**

²⁰ Зауважте, законодавчий режим СФЗ перебуває в стадії реформування з метою забезпечення відповідності угоди DCFTA вимогам ЄС. Існує потреба в забезпеченні відповідності законодавчого режиму СФЗ Угоді щодо санітарної та фітосанітарної служби СОТ.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

- (с) створення і використання спільних об'єктів;
- (d) спільний контроль;
- (е) створення єдиного пункту здійснення контролю на кордоні.

УСПТ передбачається, що країни, які мають спільний кордон, максимально повинні співпрацювати з метою сприяння в торгівлі, у тому числі за допомогою таких заходів, як вирівнювання робочого часу і процедур, використання загальних об'єктів, що здійснюють спільний контроль, або створення прикордонних постів єдиного вікна.

Митний кодекс також дозволяє реалізувати УСПТ. Стаття 328 дозволяє митниці провести спільний митний контроль з митними органами суміжних держав в українських пунктах пропуску, відповідно до "міжнародних договорів". Аналогічно, статтею 565 передбачається, що міжнародні договори можуть дозволити співпрацю з іншими митними органами сусідніх країн з проведенням відносного спільного митного контролю, а також взаємновизнання документів, обмін інформацією і затвердженнями, відповідно до закону, протягом часу, необхідного, серед інших питань, для митного нагляду, контролю та оформлення.

Є 7 країн, з якими Україна має спільні кордони (сусідні країни), а саме: Білорусь, Угорщина, Молдова, Польща, Румунія, Росія і Словаччина. Співпраця та координація з сусідніми країнами здійснюється на основі законодавства, угод і меморандумів про взаєморозуміння. Хоча багато юридичних інструментів (список нижче) були підписані, застосування за змістом цієї статті полягає в наступному:

Форми співпраці	Поточна Ситуація
Вирівнювання робочих днів і годин	В дійсності з усіма сусідніми країнами
Вирівнювання процедур і формальностей	До деякої міри
Розробка і спільне використання загальних об'єктів	Жодна
Спільні управління	Деякі пункти перетину кордону з Молдовою та Польщею
Створення однієї зупинки контролю прикордонного поста	Жодна

Необхідно зазначити, що стаття 8.2. має бути запроваджена в максимально можливому обсязі. Однак існують аспекти, які вимагають покращення з дружніми сусідніми країнами щодо гармонізації процедур та формальностей, а також інших пунктів контролю, сумісне використання потужностей та системи "однієї зупинки" на прикордонному контролі.

СТАТТЯ 9. ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ІМПОРТУ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ

Кожна країна-член СОТ, наскільки це можливо, та за умови виконання всіх нормативно-правових

вимог, дозволяє переміщувати в межах своєї території товари, призначені для імпорту, під митним контролем від митниці в пункті ввезення до іншої митниці на його території, де буде здійснено випуск таких товарів або їхнє оформлення.

Відповідно до положень УСПТ, за кодексом дозволяється пропуск товарів від пункту пропуску на кордоні до митного органу, розташованого на митній території України від місця пропуску або митного контролю товарів. Таким чином, кодекс визначає положення щодо цих операцій, відповідно до внутрішніх процедур митного транзиту.

Процедура митного транзиту визначається в статтях 90 -102.

За цими положеннями визначається рух товарів "від пункту пропуску на кордоні до митного органу [митниці] , розташованого на митній території України від місця пропуску або митного контролю товарів" без сплати будь-яких митних платежів або зогляду на будь-кі нетарифні заходи, що забезпечені гарантією. Товари, що рухаються, відповідно до процедури транзиту товарів, мають залишитися під митним наглядом.

Щодо дорожніх перевезень доставка до пункту призначення вимагається протягом 10-денного періоду. Процедура транзиту реалізується шляхом доставки товарів до митниці в пункт доставки, де товари можуть бути задекларовані в рамках іншої митної процедури, включаючи імпорт (випуск товарів у вільний обіг).

СТАТТЯ 10: ФОРМАЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНІ З ІМПОРТУВАННЯМ, ЕКСПОРТУВАННЯМ І ТРАНЗИТОМ

10.1 ФОРМАЛЬНОСТІ ТА ВИМОГИ ДО ДОКУМЕНТАЦІЇ

1.1 З метою мінімізації обсягу і складності формальностей, пов'язаних із імпортом, експортом і транзитом, та зниження й спрощення вимог до імпоротної, експортної і транзитної документації, а також беручи до уваги законні цілі відповідної політики та інші чинники, такі як зміна обставин, відповідна нова інформація і ділова практика, наявність технічних засобів і технологій, найкраща міжнародна практика та внески заінтересованих сторін, кожна країна- член СОТ переглядає такі формальності і вимоги до документації та, на основі результатів перегляду, за необхідності, забезпечує, щоб такі формальності і вимоги до документації:

- (a) схвалювалися та/або застосовувалися з метою швидкого випуску та оформлення товарів, зокрема товарів, які швидко псуються;**
- (b) схвалювалися та/або застосовувалися у спосіб, що має на меті зменшення часу та витрат для дотримання трейдерами і операторами вимог;**
- (c) були найменш обмежувальним обраним заходом для торгівлі, якщо для досягнення мети політики або відповідних цілей досить придатними є два або більше альтернативних заходи; та**
- (d) не застосовувалися, у тому числі частково, коли потреба в них зникає.**

1.2 Комітет розробляє процедури обміну між членами відповідною інформацією та найкращою практикою.

Законодавством України (включаючи Митний кодекс) не передбачаються жодні специфічні положення щодо зовнішньоторговельного режиму України, що вимагатиме від митниці або інших державних органів влади переглядати або оцінювати нові формальності та експортну/імпортну документацію, або періодично переглядати поточну документацію та формальності для того, щоб ці умови –

- (а) запроваджувалися та/або застосовувалися, з огляду на оперативний випуск та митний контроль товарів, зокрема, швидкокопсувних товарів;
- (б) запроваджувалися та/або застосовувалися при зниженні часу та вартості дотримання відповідності для трейдерів та операторів;
- (с) обраний найменш жорсткий торговельно-обмежувальний захід, коли два або більше альтернативних заходів використовуються для реалізації цілей політики або відповідних цілей; та
- (d) не підтримуються, у тому числі частково, якщо більше не існує в цьому потреби.

За останній час Україна поступово провела реформи щодо спрощення торговельних вимог. Це було виконано в контексті приєднання до СОТ та запровадження нового митного кодексу, відповідно до права ЄС та переглянутої Кіотської Конвенції.

На основі аналізу USAID, наприклад, Україна скасувала 21 документ щодо імпорту та експорту. Процес розробки торговельних вимог та скасування зайвих процедур та документів провадиться новим урядом більш впевнено. Постанова КМУ № 1031 від 5 жовтня 2011 "Про деякі питання здійснення державного контролю товарів (включаючи документальний контроль), що переміщуються через митний кордон України" втратила чинність. Наказ № 265/211/191/210/14/147/326 від 27 березня 2009 Державної митної служби України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства аграрної політики України, Міністерства культури і туризму України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Міністерства транспорту та зв'язку України "Про затвердження Переліку товарів, які підлягають обов'язковому санітарному, ветеринарному, фітосанітарному, радіологічному, екологічному контролю та контролю за переміщенням культурних цінностей у пунктах пропуску через державний кордон" втратив чинність. Постановою КМУ № 1031 скасовується контроль за багатьма товарами, а обмежений контроль у багатьох випадках зводиться тільки до перевірок документів.

Щорічно, КМУ видає Постанову КМУ "Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот" № 1 (остання версія від 14 січня 2015). Ця постанова щорічно переглядається щодо переліку товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот з метою скорочення переліку.

Базові торговельні документи України розроблені на основі міжнародних нормативно-правових актів, включаючи Єдині адміністративні документи, формуляри-зразки Організації Об'єднаних Націй для обліку даних, що стосуються зовнішньоторговельних операцій, та сертифікати Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України), відповідно до рекомендацій Міжнародного епізоотичного бюро та Міжнародної конвенції захисту рослин.

На практиці Україні необхідно включити відповідні положення до основних законів для проведення періодичних переглядів, аналізів та оглядів учасників з метою постійного покращення та скорочення/гармонізації торговельних формальностей та документів.

10.2 ПРИЙНЯТТЯ КОПІЙ

2.1 Кожна країна-член СОТ, за необхідності, докладає зусиль для того, щоб приймати паперові або електронні копії супровідних документів, необхідних для формальностей, пов'язаних із імпортом, експортом або транзитом.

2.2 Якщо урядова установа члена вже зберігає оригінал документу, будь-яка інша установа цього члена приймає паперову або електронну копію, коли це можливо, від установи, яка зберігає оригінал, замість оригіналу такого документу.

Відповідно до кодексу, засвідчені копії документів, що вимагаються для митного контролю товарів, мають надаватися замість оригінальних копій, але кодексом не передбачаються подібні повноваження щодо використання копій в зв'язку з іншими митними формальностями, такими як документи, що вимагаються для ввозу та вивозу транспортних засобів. Документи, що вимагаються митницею в зв'язку з митним контролем товарів та транспортних засобів, визначаються Статтею 335. Згідно зі Статтею 264, декларант (або його уповноважена особа), що надає митну декларацію для митного контролю товарів, має надати інвойс та, за вимогою митниці, інші документи, перелічені в Статті 355. Декларант (або його уповноважена особа) має надати "оригінальні копії таких документів або належним чином завірених копій таких документів, якщо надання оригінальних копій таких документів передбачається законодавством" (Стаття 254.2).

Відповідно, кодекс має бути гармонізований, у рамках УСПТ, відповідно до документації, що вимагається в зв'язку з митними деклараціями, необхідними для митного контролю товарів. Однак, кодексом також визначаються документи, що надаються до митниці в зв'язку з прибуттям або відправленням транспортних засобів (засоби повітряного, залізничного, наземного (дорожнього), водного транспорту), а також товари, що імпортуються або експортуються засобами трубопровідного транспорту та лініями електропередачі (Стаття 355). На відміну від статті 254.2, законодавством не передбачаються специфічні положення щодо надання засвідчених копій таких документів замість оригінальних копій.

Оригінальні копії наступних базових документів вимагаються при митному контролі товарів:

- Сертифікат про походження товару, що підтверджує країну походження товару
- Ветеринарний сертифікат
- Фітосанітарний сертифікат
- Сертифікат відповідності
- Ліцензії на право здійснення імпорту та експорту

Для виконання цієї Статті Україна має внести зміни до законодавства щодо прийняття копій.

2.3 Країна-член СОТ не вимагає як умову для імпортування подання оригіналу або копії експортних декларацій, поданих до митних установ члена-експортера.²¹

²¹Жодне положення цього пункту не є перепорою для країни-члена СОТ вимагати таку документацію, як сертифікати, дозволи або ліцензії в рамках вимог до імпорту контрольованих або регульованих товарів.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Відповідно до кодексу, декларант надає копію митної декларації, що видається країною відправлення у випадках, коли виникають сумніми щодо задекларованої митної вартості.

Відповідно до УСПТ, митниця "не вимагає надання оригінальної копії або копії експортної декларації до митних органів експортуючої [країни], що є вимогою до імпорту".

Відповідно до Статті 53, кодексом визначається, що за наявності розбіжностей або в разі нестачі відомостей щодо задекларованої митної вартості, декларант "має надати ...протягом 10 календарних днів" на письмову вимогу до митниці "копію митної декларації, що видається країною відправлення".

Зобов'язання щодо надання експортної декларації не відповідає вимогам УСПТ (зазначте, що, відповідно до статті 12 УСПТ "Співпраця з митницею", митниця має право отримувати такі відомості в експортній декларації безпосередньо з експортуючої країни, відповідно до визначених умов та відповідних процедур).

Рекомендується усунути вимогу щодо надання оригінальної копії або копії митної декларації з країни відправлення.

10.3 ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

3.1 Країнам-членам СОТ рекомендується використовувати відповідні міжнародні стандарти або їхні частини як основу для своїх формальностей та процедур, пов'язаних із імпортом, експортом або транзитом, якщо цією Угодою не передбачено інше.

3.2 Країнам-членам СОТ рекомендується в межах їхніх ресурсів брати участь у підготовці та періодичному перегляді відповідних міжнародних стандартів відповідними міжнародними організаціями.

3.3 Комітет, за необхідності, розробляє процедури обміну між членами відповідною інформацією та найкращою практикою щодо застосування міжнародних стандартів.

Комітет може запрошувати відповідні міжнародні організації для обговорення їхньої роботи над міжнародними стандартами. За необхідності Комітет може виокремити специфічні стандарти, що становлять особливу цінність для членів.

Програма дій щодо УСПТ "заохочує" уряди до використання відповідних міжнародних стандартів або їх частин як основу їх формальних домовленостей щодо імпорту, експорту або транзиту".

Кодексом визначається правова база щодо запровадження цього принципу, відповідно до **Статті 7.2**. Відповідно до статті, "державна митна справа здійснюється з додержанням прийнятих у міжнародній практиці форм декларування товарів, методів визначення митної вартості товарів, систем класифікації та кодування товарів, системи митної статистики, та інших загально визнаних у світі норм і стандартів".

Взагалом, вважається, що багато з положень кодексу засновані на або реалізують міжнародні стандарти та найкращі практики щодо управління митницею, включаючи митне законодавство ЄС, переглянута версія Кіотської конвенції та положення митних угод СОТ.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Україна є членом всесвітньої митної організації (ВМО).

ДФС України є активним учасником роботи ВМО.

У 2006 році Україна ратифікувала переглянута Кіотську конвенцію (ПКК): Міжнародна конвенція щодо спрощення та гармонізації митних процедур.

Україна оновлює свою тарифну номенклатуру для забезпечення відповідності останній версії гармонізованої системи ВМО.

Україна є членом Кодексу аліментаріус, Міжнародного епізоотичного бюро та Міжнародної конвенції із захисту рослин та бере активну частку у діяльності цих трьох сестер -організацій СФЗ. Закони СФЗ України (безпека продуктів харчування, ветеринарна медицина та фітосанітарія) вимагають подальшої розбудови заходів СФЗ України у відповідності до стандартів, рекомендацій та посібників цих трьох сестринських організацій. Нижче надається перелік пов'язаних нормативно-правових актів:

- Статтею 44 Закону "Про якість та безпечність продуктів харчування" № 771/97 від 23 грудня 1997 визначається, що перелік продуктів харчування, що є предметом контролю на кордоні, має бути затверджений на основі рекомендацій Кодексу аліментаріус;
- Статтею 108 Закону "Про ветеринарну медицину" № 2498-ХІІ від 25 червня 1992 визначається співпраця з Міжнародним епізоотичним бюро та гармонізація ветеринарних стандартів;
- Наказом Президента України "Про приєднання до Міжнародної конвенції із захисту рослин" № 81/2006 від 31 січня 2006 реалізуються положення міжнародної угоди в законодавстві України.

10.4 "ЄДИНЕ ВІКНО"

4.1 Країни-члени СОТ докладають зусиль для заснування або застосування єдиного вікна, що надає трейдерам можливість подавати задіяним органам або відомствам документацію та/або дані, необхідні для імпортування, експортування або транзиту товарів, через єдиний пункт пропуску. Після проведення задіяними органами або відомствами перевірки документації та/або даних, результати повідомляються заявникам через єдине вікно у встановлений строк.

4.2 У випадках, коли необхідна документація та/або дані вже були отримані через єдине вікно, задіяні органи або відомства не можуть запитувати ту ж саму документацію та/або дані, за винятком невідкладних обставин та інших обмежених винятків, які підлягають оприлюдненню .

4.3 Країни-члени СОТ мають повідомити Комітет про деталі роботи "єдиного вікна".

4.4 Країни-члени СОТ, наскільки це можливо, використовують інформаційні технології для підтримки роботи "єдиного вікна".

У Митному кодексі відсутні специфічні положення щодо імплементації або роботи системи "єдиного вікна". Відповідно до **Статті 319** Кодексу, існує спільна електронна база даних, у якій за тарифними кодами визначаються товари, на які можуть накладатися заборони або обмеження, відповідно до законодавства інших прикордонних органів.

Взаємовідносини митниці з іншими державними органами загалом визначаються в статті 77 Митного кодексу, включаючи правоохоронні органи, Національний банк України, місцеві державні адміністрації

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

та інші органи виконавчої влади. Ці документи взагалом визначають, що митниця має співпрацювати з іншими такими органами влади, "відповідно до законодавства України" (тобто, відповідно до законодавства, іншого за Митний кодекс). Спеціальних положень щодо обміну інформацією при митному контролі товарів немає.

Відповідно до **Статті 11**, митниці забороняється розкривати інформацію, одержану в ході здійснення своєї діяльності щодо фізичних або юридичних осіб, яка становить комерційну таємницю, будь-якій особі, включаючи інші державні органи влади, "якщо інше не визначається кодексом та іншими законами України".

Митним кодексом не передбачається "інше" включення інших положень, що дозволятимуть митниці обмінюватися такою інформацією з іншими митними органами влади. Ця заборона щодо надання інформації, що становить комерційну таємницю, іншим органам контролю на кордоні, такої, як інформація за комерційним інвойсом, що надається митниці в або разом із митною декларацією, може ускладнити процес запровадження системи "єдиного вікна" в органах контролю на кордоні через обмін інформацією, яка вимагається при митному контролі.

Рекомендується внести деякі зміни до Митного кодексу, щоб дозволити запровадження системи "єдиного вікна" та виконати вищезазначене. Існує потреба в перегляді положень Митного кодексу щодо конфіденційної інформації для забезпечення обміну інформації в митних органах у контексті системи "єдиного вікна", яка не може розголошуватися.

Попередньою оцінкою поточної електронної системи "єдиного вікна", розроблена за підтримки Представництва Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати, визначається, що

(i) поточна система "єдиного вікна" дозволяє надавати попередню інформацію (скановані декларації та супровідну документацію) для митниці та інших органів контролю;

(ii) ця система не відповідає вимогам та не може бути інтегрованою до системи інформаційних технологій ДФС. Існує потреба в розробці такого програмного забезпечення, яке б можна було інтегрувати, та дозволити законним структурам виконати таку інтеграцію.

(iii) Резолюцією КМУ № 451 від 21 травня 2012 "Про питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними" затверджується технологічна схема та надає повноваження митним органам використовувати дані інформаційної системи портового співтовариства. Митниця або інші установи на практиці не розглядають інформацію в системі "єдиного вікна". Митниця або інші установи не проводять попередньої обробки декларацій та супровідної документації до прибуття товарів.

(iv) Митниця або інші установи надалі продовжують вимагати від декларантів надання інформації на основі процедури, визначеної ДФС та іншими установами.

Існує потреба в введенні до закону положень щодо застосування системи "єдиного вікна" для того, щоб митниця та інші установи могли співпрацювати та обробляти дані та отриману документацію, одержану через систему "єдиного вікна". Також, комплексний аналіз має виконуватися для забезпечення виконання законів, якими визначається діяльність прикордонних установ та вводиться використання електронних підписів для проведення операцій в системі "єдиного вікна" та обміну інформацією.

10.5 ПЕРЕДВІДВАНТАЖУВАЛЬНА ІНСПЕКЦІЯ

5.1 Країни-члени СОТ не вимагають запровадження передвідвантажувальної інспекції товару щодо тарифної класифікації та митної оцінки.

5.2 Без шкоди для прав країн-членів СОТ використовувати інші типи передвідвантажувальної інспекції, що не передбачаються пунктом 5.1, країнам-членам СОТ рекомендується не запроваджувати і не застосовувати нові вимоги стосовно їхнього використання.²²

У кодексі відсутні положення, за якими вимагається застосування інспектування перед відвантаженням за тарифною класифікацією та відповідно до митної оцінки або в зв'язку з будь-якою іншою митною формальністю. Відповідно до **Статей 54 та 69** навпаки зазначається, що митниця користується ексклюзивною відповідальністю щодо нагляду та верифікації митної оцінки та тарифної класифікації товарів. Крім того, Кодексом не передбачаються положення, за якими вимагалася б презентація Митного чистого звіту про результати або подібні документи компанії, що б виконували інспектування перед відвантаженням товару в зв'язку з митним контролем.

Україні наразі непотрібні компанії, що б виконували інспектування перед відвантаженням товару.

Україна не має планів щодо заснування компанії, що б виконували інспектування перед відвантаженням товару.

10.6 ВИКОРИСТАННЯ МИТНИХ БРОКЕРІВ

6.1 Без шкоди для важливих питань політики деяких країн-членів СОТ, які на сьогодні відводять особливу роль митним брокерам, з моменту набрання чинності цією Угодою члени не запроваджують обов'язкове використання митних брокерів.

6.2 Кожна країна-член СОТ повідомляє Комітету й опубліковує свої заходи щодо використання митних брокерів. Будь-які подальші зміни стосовно цього невідкладно повідомляються та опубліковуються.

6.3 Стосовно ліцензування митних брокерів країни-члени СОТ застосовують прозорі та об'єктивні правила.

За кодексом не вимагається обов'язкового використання митних брокерів. Однак, положення щодо митного контролю (**статті 246 - 269**) визначають, що митний контроль та декларація товару може виконуватися чи "декларантом" особисто або його "уповноваженою особою" (такими як митний брокер). Крім того, при визначенні зобов'язань, прав та обов'язків декларанта або його уповноваженої особи

²² Положення цього пункту стосуються проведення передвідвантажувальної інспекції, відповідно до Угоди щодо передвідвантажувальної інспекції, та не обмежують проведення передвідвантажувальної інспекції для санітарних та фітосанітарних цілей.

(Стаття 266), за законом чітко визначаються випадки "самостійного декларування" товарів (декларації, які надаються власне декларантами) та випадки декларацій, коли вони надаються від імені декларанта особами, ним уповноваженими.

Кодекс співвідноситься з іншим законом України, що містить процедурні правила щодо ліцензування митних брокерів. Зокрема, відповідно до статті 408.2, ліцензія на здійснення митної брокерської діяльності видається у порядку та на умовах, визначених Законом України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності".

Новий закон "Про ліцензування видів господарської діяльності" № 222-VIII від 02 березня 2015 (набув чинності 28 червня 2015) скасовує процедуру ліцензування митних брокерів.

10.7 ЄДИНІ ПРОЦЕДУРИ НА КОРДОНІ

7.1 Кожна країна-член СОТ, з урахуванням положень пункту 7.2, застосовує єдині митні процедури та уніфіковані вимоги до документації для випуску та оформлення товарів на всій своїй території.

7.2 Ніщо в цій статті не перешкоджає країні-члену СОТ:

- (а) диференціювати свої процедури та вимоги до документації на основі характеру і виду товарів або типу їх транспортування;**
- (б) диференціювати свої процедури та вимоги до документації для товарів на основі управління ризиками;**
- (с) диференціювати свої процедури та вимоги до документації з метою надання повного або часткового звільнення від ввізних мит або податків;**
- (d) застосовувати електронне подання або обробку документів; чи**
- (е) диференціювати свої процедури та вимоги до документації у спосіб, який відповідає Угоді про застосування санітарних і фітосанітарних заходів.**

Відповідно до цієї Угоди, вимагається застосування спільних митних процедур та єдиних вимог до документації при випуску та митному оформленні товарів в усіх митних органах в Україні (з огляду на обґрунтовані винятки такі, як ті, що засновуються на різниці в типах товарів або транспортних засобів або ризик-факторах).

Відповідно до Митного кодексу, визначаються митні процедури та вимоги до документації, що викорисовуються при митному оформленні всіма митними органами на митній території. Відповідно до **Статті 8**, базовий принцип державної митної справи полягає в забезпеченні "єдиного порядку переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон України;

Забезпечення дотримання єдиного порядку, відповідно до законодавства, покладається на "центральний виконавчий орган". Відповідно до **Статті 545** кодексу, вимагається, щоб центральні виконавчі органи здійснювали управління, координацію та нагляд за діяльністю митних органів". Відповідно до **Статті 546** кодексу, вимагається, щоб митні органи підпорядковувалися центральному виконавчому органу та звітували перед ним.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Таким чином, відповідно до Кодексу, надаються правові підстави для єдиного та послідовного запровадження митного законодавства на митній території відповідно до вимог УСПТ.

Відповідно до цієї Угоди, вимагається застосування спільних митних процедур та єдиних вимог до документації при випуску та митному оформленні товарів в усіх митних органах в Україні (з огляду на обгрунтовані винятки такі, як ті, що засновуються на різниці в типах товарів або транспортних засобів або ризик-факторах).

Відповідно до Митного кодексу, визначаються митні процедури та вимоги до документації, що викорисовуються при митному оформленні всіма митними органами на митній території. Відповідно до **Статті 8**, базовий принцип державної митної справи полягає в забезпеченні "єдиного порядку переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон України;

Забезпечення дотримання єдиного порядку, відповідно до законодавства, покладається на "центральний виконавчий орган". Відповідно до Статті 545 кодексу, вимагається, щоб центральні виконавчі органи здійснювали управління, координацію та нагляд за діяльністю митних органів". Відповідно до **Статті 546** кодексу, вимагається, щоб митні органи підпорядковувалися центральному виконавчому органу та звітували перед ним.

Відповідно, згідно з Митним кодексом, надаються правові підстави для єдиного та послідовного запровадження митних правил на митній території, відповідно до вимог УСПТ.

На практиці Україна застосовує спільні митні процедури та єдині вимоги до документації для випуску та митного оформлення товарів на своїй території.

10.8 ТОВАРИ, НЕДОПУЩЕНІ ДО ВВЕЗЕННЯ (ЗА ВИКЛЮЧЕННЯМ СТАТТІ 10.8.2)

8.1 У випадках, коли компетентний орган країни- члена СОТ відмовляє в імпортуванні заявлених у режим імпорту товарів на підставі їхньої невідповідності встановленим санітарним або фітосанітарним чи технічним правилам, країна- член СОТ, за умови дотримання та відповідно до його законів і підзаконних нормативно-правих актів, дозволяє імпортеру переадресувати або повернути недопущені до ввезення товари експортеру або іншій визначеній експортером особі.

8.2 Коли такий вибір відповідно до пункту 8.1. надається, але імпортер не використовує його протягом розумного строку, компетентний орган може вдатися до інших дій стосовно таких товарів, які не відповідають встановленим вимогам.

Митний кодекс повністю відповідає статті 10.8 УСПТ.

Кодекс забезпечує "реекспорт" - митну процедуру повернення імпортованих товарів, які були відхилені через недотримання санітарних чи фітосанітарних правил або технічних регламентів.

Стаття 86, таким чином, стверджує, що іноземні товари, які залишаються під митним контролем і не є предметом митної процедури, "у тому числі через заборони чи обмеження на ввезення таких товарів на митну територію України". Ця процедура, як видається, дозволяє повторний експорт імпортованих товарів, ввезення яких було відхилено органами безпеки харчових продуктів або інших прикордонних органів.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Умови митного оформлення, відповідно до порядку щодо реекспорту імпортованих товарів, включає нагляд за виконанням будь-яких заборон чи обмежень на експорт, передбачені законодавством такі, як обмеження, відповідно до законодавства, інших прикордонних органів влади щодо реекспорту товарів, що не відповідають технічним або санітарним / фітосанітарним вимогам.

Статті 90-91 Закону України "Про ветеринарну медицину" №: 24/98-ХІІ від 25 червня 1992 передбачено, що, якщо міжнародний ветеринарний сертифікат не є прийнятним або в разі особливо небезпечного захворювання, товар повинен бути повернений в країну експорту або знищений за рахунок власника або перевізника товару.

Стаття 36 Закону України "Про безпеку і якість харчових продуктів" №. 771/97 від 23 грудня 1997 року передбачає, що небезпечні продукти, непридатні для вживання, неправильно марковані або не відповідають технічним регламентам повинні бути знищені власником товару.

Стаття 42 Закону України "Про карантин рослин" м № 33/48-ХІІ від 30 червня 1993 передбачає, що імпортих і транзитних вантажів, які заражені карантинними організмами, мають бути знищені після інформування власника товару.

Стаття 40 Закону України "Про нагляд за ринком і контроль нехарчової продукції" № 2735-IV від 2 грудня 2010 визначає, що товари, які представляють серйозну небезпеку і знаходяться під митним контролем, з письмового дозволу митного та відповідного органу нагляду за ринком, можуть бути поміщені у митний режим знищення, якщо відповідні органи вважають це необхідним і пропорційним.

Митний кодекс і Закон України "Про ветеринарну медицину" відповідають в той час як в інші закони (карантин, нагляду за ринком, та про безпеку харчових продуктів) необхідно внести відповідні зміни.

10.9 ТИМЧАСОВЕ ВВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ ТА ЇХ ПЕРЕРОБКА НА МИТНІЙ ТЕРИТОРІЇ І ПОЗА ЇЇ МЕЖАМИ

9.1 Тимчасове ввезення товарів

Кожна держава-член СОТ дозволяє, відповідно до своїх законів та підзаконних нормативно-правових актів, ввезення на свою митну територію товарів з умовно повним або частковим звільненням від сплати ввізного мита і податків, якщо такі товари ввозяться на його митну територію для окремих цілей, призначені для реекспорту протягом встановленого строку та не зазнали будь-яких змін, крім звичайної амортизації та зносу внаслідок їхнього використання.

9.2 Переробка на митній території та поза її межами

- (a) Кожна країна-член СОТ дозволяє відповідно до своїх законів та підзаконних нормативно-правових актів переробку товарів на митній території та поза її межами. Товари, щодо яких дозволено здійснення переробки поза межами митної території, можуть бути реімпортовані із повним або частковим звільненням від ввізного мита і податків відповідно до законів та підзаконних нормативно-правових актів країни- члена СОТ.
- (b) Для цілей цієї статті термін «переробка на митній території» означає митну процедуру, відповідно до якої певні товари можуть ввозитися на митну територію члена із умовно

повним або частковим звільненням від сплати ввізного мита і податків або із отриманням права на повернення мита на основі того, що такі товари призначені для виробництва, переробки або ремонту і подальшого їх експортування.

- (с) Для цілей цієї статті термін «переробка за межами митної території» означає митну процедуру, відповідно до якої товари, що перебувають у вільному обігу на митній території члена, можуть тимчасово екпортуватися для виробництва, переробки або ремонту за кордон, а потім реімпортуватися.

Митним кодексом визначається процедура щодо тимчасового імпорту (Стаття 103-112), процедура «переробки на митній території» (Статті 147-161); та процедура «переробки за межами митної території» (Статті 162-174). Такі митні процедури, взагалом, засновані на Митному кодексі спільноти ЄС та відповідають визначенням УСПТ.

СТАТТЯ 11. СВОБОДА ТРАНЗИТУ (ЗА ВИКЛЮЧЕННЯМ СТ.11.3, СТ.11.4, СТ.11.5, СТ.11.6, СТ.11.7, СТ.11.8, СТ.11.10)

11.1 Будь-які правила чи формальності, встановлені членом і пов'язані із транзитним перевезенням, не повинні:

- (а) застосовуватися, якщо обставини чи цілі, що зумовили їхнє запровадження, більше не існують або якщо змінені обставини чи цілі можуть бути врегульовані іншим наявним і менш обмежувальним для торгівлі способом;
- (б) застосовуватися у спосіб, що становить приховане обмеження транзитного перевезення.

11.2 Транзитне перевезення не залежить від стягнення будь-яких зборів і платежів, які встановлюються стосовно транзиту, за винятком платежів за транспортування або тих, які відповідають адміністративним витратам, спричиненим транзитом чи вартістю наданих послуг.

11.9 Члени дозволяють і забезпечують можливість завчасного подання та обробки документації і даних, що стосуються перевезення транзитом, до моменту прибуття товарів.

11.11 У випадках, коли країна-член СОТ вимагає надання гарантії у формі застави, депозиту або іншого відповідного грошового або негрошового ¹³інструменту для транзитного перевезення, така гарантія обмежується обсягом забезпечення виконання вимог, що виникають у зв'язку із здійсненням транзитного перевезення.

11.12 Як тільки країна-член СОТ встановив, що його вимоги, які стосуються транзиту, були виконані, гарантія невідкладно повертається.

11.13 Кожна держава-член, у спосіб, сумісний з його законами та підзаконними нормативно-правовими актами, дозволяє використання генеральних гарантій, що включають багаторазові операції для тих самих операторів, або продовження дії гарантій без їхнього повернення для наступних вантажів.

11.14 Кожна держава-член СОТ робить загальнодоступною відповідну інформацію, яку він

використовує для встановлення гарантії, в тому числі гарантії на одноразові та, по можливості, багаторазові операції.

11.15 Кожна країна-член СОТ може вимагати використання митного супроводу або митного ескорту для транзитних перевезень лише за умови наявності високого ступеня ризику або якщо дотримання митних законів та підзаконних нормативно-правових актів не може бути забезпечено шляхом застосування гарантії. Загальні правила, що застосовуються до митного супроводу чи митного ескорту, опубліковуються відповідно до статті 1.

11.16 Країни- члени СОТ докладають зусиль для співробітництва і координації між собою з метою розширення свободи транзиту. Таке співробітництво та координація можуть включати, але не обмежуються, домовленостями щодо:

- a) платежів;
- (b) формальностей і правових вимог; та
- (c) практичного функціонування режимів транзиту.

11.17 Кожна держава-член СОТ докладає зусиль для призначення національного координатора транзиту, до якого можуть надсилатися всі запити і пропозиції інших членів стосовно належного функціонування транзитних операцій.

Митний кодекс забезпечує основу для реалізації транзитного режиму, відповідно до принципів і вимог УСПТ.

Товари, згідно з процедурою транзиту, не підлягають "митним платежам" (статті 90 і 286.6), також визначається термін, який означає імпорتنі мита, акцизний податок та ПДВ (стаття 4.1 (27)).

Не порушуючи положення УСПТ, Митним кодексу передбачається наступне:

- завчасне забезпечення подачі й обробки транзитних документів і даних до прибуття товарів (стаття 259);
- дозвіл на оперативне припинення транзиту на митниці, де товар вивозиться з України в разі, якщо транзитні вимоги виконуються (ст 102.);
- обмежує кількість необхідних гарантії для транзиту в розмірі митних платежів, належних за товар, якщо товар- у вільному обігу (стаття 308);
- дозволяється використовувати декілька загальних гарантії (стаття 309)
- забезпечується випуск гарантії протягом 2 годин з моменту отримання доказів про завершення транзитної операції (стаття 307);
- передбачається, що товари, які рухаються транзитом не підлягають "нетарифному регулюванню зовнішньоекономічної діяльності" (стаття 90), наприклад, таким, як технічні регламенти та процедури оцінки відповідності.²³

²³ "Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності" визначається як термін, що означає "будь-які заборони та/або обмеження, що не є пов'язаними з накладенням мита на товари, що перетинають митний кордон України, що визначається законодавством, та націлені на захист внутрішнього ринку, громадський контроль та

У Кодексі немає положення, які б визначали використання митного супроводу або ескорту транзитних операцій. У Кодексі немає положення, які дозволяють накладення зборів або податків на мито транзитних операцій.

Немає положення щодо національного координатора транзиту, якому можна направляти запити та пропозиції інших країн-членів СОТ, щодо правильного функціонування транзитної операції. Угодою передбачається, що країни-члени СОТ "прагнуть" призначити національного координатора транзиту.

Щодо транзиту СФЗ товарів, вимагається тільки перевірка документації. Перевіряється статус епізоотичного благополуччя країни походження товарів. Забороняються транзитні перевезення в країнах походження зі статусом зараження.

СТАТТЯ 12: МИТНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

12.1 ЗАХОДИ, ЩО СПРИЯЮТЬ ДОТРИМАННЮ ВИМОГ І СПІВРОБІТНИЦТВУ

1.1 Країни-члени СОТ погоджуються з важливістю забезпечення обізнаності трейдерів щодо їхніх обов'язків з дотримання вимог, заохочення добровільного дотримання вимог для того, щоб дозволити імпортерам у належних випадках самостійно усувати помилки без застосування до них штрафних санкцій, а також застосування заходів із забезпечення дотримання вимог з метою ініціювання більш суворих заходів до трейдерів, які не дотримуються вимог.²⁴

1.2 Країнам-членам СОТ рекомендується обмінюватися інформацією щодо найкращої практики у сфері дотримання митних правил, у тому числі через Комітет. Країнам-членам СОТ рекомендується співробітничати з питань технічного забезпечення чи надання сприяння та допомоги у розвитку потенціалу для цілей управління заходами з дотримання вимог та підвищення їхньої ефективності.

12.2 ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ

2.1 За запитом і з урахуванням положень цієї статті країни-члени СОТ члени обмінюються інформацією, зазначеною у підпунктах 6.1 (b) та/або (c) пункту 6, з метою верифікації у визначених випадках імпортної чи експортної декларації, якщо існують обґрунтовані підстави сумніватися в достовірності або правильності такої декларації.

безпеку, громадську мораль, здоров'я та безпеку людини та тварин, захист навколишнього середовища, права споживачів товарів, що імпортуються в Україну, а також захист національної культурної та історичної спадщини".

²⁴ Така діяльність ставить загальну мету знизити частотність фактів порушення відповідності, та, відповідно, потреби в обміні інформації при провадженнях.

2.2 Кожна країна-член СОТ має повідомити Комітет координати свого контактного пункту для обміну такою інформацією.

12.3 ВЕРИФІКАЦІЯ (КОНТРОЛЬ)

Країна-член СОТ звертається із запитом на отримання інформації лише після проведення належних процедур контролю імпортової чи експортної декларації та після перевірки відповідної наявної документації.

12.4 ЗАПИТ

4.1 Запитуюча країна-член СОТ надсилає запитуючому члену письмовий запит на паперовому або електронному носії взаємно погодженою офіційною мовою СОТ або іншою взаємно погодженою мовою, який містить:

- (a) порушене питання, включаючи, коли це необхідно і є в наявності, ідентифікаційний номер експортної декларації, що відповідає імпортової декларації, про яку йдеться у запиті;
- (b) мета, задля якої запитуюча країна-член СОТ, звертається за інформацією або документами, а також, якщо це відомо, прізвища та контактні дані осіб, яких стосується запит;
- (c) якщо це вимагається запитуючим членом, підтвердження²⁵ проведення, за необхідності, відповідного контролю;
- (d) спеціальна інформація або документи, щодо яких надається запит;
- (e) ідентифікаційні дані органу, що звертається із запитом;
- (f) посилання на положення національного законодавства та правової системи запитуючого члена, що регулюють питання збирання, захисту, використання, розкриття, збереження та знищення інформації з обмеженим доступом та персональних даних.

4.2 Якщо запитуюча країна-член СОТ не в змозі виконувати вимоги будь-якого із підпунктів пункту 4.1, вона вказує про це в запиті.

12.5 ЗАХИСТ ТА КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

5.1 Запитуючий член із урахуванням положень пункту 5.2:

- (a) зберігає всю інформацію або документи, надані запитуючим членом в умовах суворої конфіденційності і надає їм щонайменше такий самий рівень захисту та конфіденційності, який передбачений відповідно до національного законодавства та правової системи запитуючого члена і який зазначений ним відповідно до підпунктів 6.1 (b) чи (c);
- (b) надає інформацію або документи лише тим митним органам, що безпосередньо займаються питанням, яке розглядається, та використовує інформацію або документи винятково для цілей, викладених у запиті, якщо тільки запитований член не погоджується письмово з іншим;

²⁵ Це може включати пов'язану інформацію щодо проведеної верифікації, відповідно до пункту 3. Така інформація повинна мати відповідний рівень захисту та конфіденційності, що визначається країною-членом СОТ, що виконує верифікацію.

- (c) не розкриває інформацію або документи без спеціального письмового дозволу запитаного члена;
- (d) не використовує будь-яку неперевірену інформацію або документи, отримані від запитаного члена, як вирішальний чинник, за будь-яких наявних обставин, для спростування сумнівів;
- (e) поважає будь-які окремі умови, встановлені для конкретного випадку запитаним членом, стосовно збереження та знищення інформації з обмеженим доступом або документів і персональних даних; та
- (f) на запит інформує запитаного члена про будь-які схвалені рішення та вжиті заходи з питання, яке розглядається, як результат надання інформації або документів.

5.2 Запитуючий член може бути не в змозі, відповідно до свого національного законодавства та правової системи, виконувати вимоги будь-яких підпунктів пункту 5.1. У такому випадку запитуючий член вказує про це у запиті.

5.3 Запитуваний член надає будь-якому запиту та перевіірочній інформації, отриманих відповідно до пункту 4, щонайменш такий самий рівень захисту і конфіденційності, який надається цим членом своїй власній інформації подібного характеру.

12.6 НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

6.1 З урахуванням вимог цієї статті запитуваний член невідкладно:

- (a) надає відповідь у письмовій формі на паперовому або електронному носії;
- (b) надає конкретну інформацію, визначену в імпортній або експортній декларації, або саму декларацію, наскільки це можливо, а також опис рівня захисту та конфіденційності, які вимагаються від запитуючого члена;
- (c) у разі наявності надає на запит конкретну інформацію, яка визначена у таких документах або документах, поданих на підтвердження імпоротної чи експортної декларації: рахунок-фактура, пакувальний лист, сертифікат походження і коносамент та у формі, в якій вони були подані - паперовій чи електронній, а також опис рівня захисту та конфіденційності, який вимагається від запитуючого члена;
- (d) підтверджує вірність копій наданих документів;
- (e) наскільки це можливо надає інформацію або в інший спосіб відповідає на запит протягом 90 днів з дати запити.

6.2 До надання інформації запитуваний член може, відповідно до свого національного законодавства та правової системи, вимагати гарантію того, що конкретна інформація не буде без спеціального письмового дозволу запитаного члена використана в якості доказу у кримінальних розслідуваннях, судових провадженнях або у не пов'язаних із митницею провадженнях. Якщо запитуючий член не в змозі виконати цю вимогу, він повідомляє про це запитаного члена.

12.7 ВІДКЛАДЕННЯ АБО ВІДМОВА У ЗАДОВОЛЕННІ ЗАПИТУ

7.1 Запитуваний член може відкласти або відмовити у задоволенні, частково або повністю, запиту про надання інформації і повідомляє запитуючого члена про причини такого кроку, якщо:

- (a) це суперечитиме державному інтересу, як це визначено у національному законодавстві та правовій системі запитуваного члена;
- (b) його національне законодавство та правова система не допускають надання такої інформації. У такому випадку він надає запитуючому члену копію відповідного конкретного посилання на законодавство;
- (c) надання інформації перешкоджатиме правозастосуванню чи іншим чином заважатиме здійсненню триваючого адміністративного або судового розслідування, переслідування чи провадження;
- (d) національне законодавство та правова система, що регулюють питання збирання, захисту, використання, розкриття, збереження та знищення інформації з обмеженим доступом або персональних даних, вимагають згоди імпортера або експортера і така згода не була надана;
- (e) запит про надання інформації отримано після завершення встановленого законодавством строку, протягом якого запитуваний член зберігає документи.

7.2 У випадках, передбачених пунктами 4.2, 5.2 або 6.2, задоволення такого запиту здійснюється на розсуд запитуваного члена.

12.8 ВЗАЄМНІСТЬ

Якщо запитуючий член вважає, що він не зміг би виконати вимогу схожого запиту, якщо такий запит був би поданий запитуваним членом або якщо він ще не виконав цю статтю, він зазначає про це у своєму запиті. Задоволення такого запиту здійснюється на розсуд запитуваного члена.

12.9 АДМІНІСТРАТИВНИЙ ТЯГАР

9.1 Запитуючий член враховує ресурсні і фінансові наслідки для запитуваного члена, пов'язані із наданням відповідей на запити щодо отримання інформації. Запитуючий член розглядає співмірність між своїм фінансовим інтересом у поданні запиту та зусиллями, які необхідно вжити запитуваним членом для надання інформації.

9.2 Якщо запитуваний член отримує від одного або більше запитуючих членів таку кількість запитів про надання інформації, яка важко піддається опрацюванню, або запит на інформацію в обсязі, який важко піддається обробці, і неспроможний задовольнити такі запити протягом розумного строку, він може звернутися до одного або більше запитуючих членів щодо визначення пріоритетності запитів для узгодження практичного ліміту їх кількості з урахуванням його ресурсних обмежень. За відсутності взаємопогодженого підходу задоволення таких запитів здійснюється на розсуд запитуваного члена на основі встановленої ним самим пріоритетності.

12.10 ОБМЕЖЕННЯ

Запитуваний член не зобов'язаний:

- (a) змінювати формат своїх імпортних чи експортних декларацій або процедур;
- (b) вимагати інші документи ніж ті, що подавалися разом із імпортною чи експортною декларацією як передбачено у підпункті 6.1(c);
- (c) ініціювати запити на отримання інформації;
- (d) змінювати строк збереження такої інформації;
- (e) запроваджувати паперову документацію, якщо вже було запроваджено електронний формат;
- (f) перекладати інформацію;
- (g) перевіряти вірність інформації; або
- (h) надавати інформацію, яка може зашкодити законним комерційним інтересам конкретних державних або приватних підприємств.

12.11 НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ВИКОРИСТАННЯ АБО РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ

11.1 У випадку будь-якого порушення умов використання або розкриття інформації, обмін якою відбувся згідно з цією статтею, запитуючий член, який отримав інформацію, невідкладно повідомляє деталі такого несанкціонованого використання або розкриття запитуваному члену, який надав інформацію, та:

- (a) вживає необхідних заходів для усунення порушення;
- (b) вживає необхідних заходів для попередження будь-яких порушень у майбутньому; та
- (c) повідомляє запитуваного члена про заходи, яких було вжито відповідно до підпунктів (a) та (b).

11.2 Запитуваний член може призупинити виконання своїх зобов'язань за цією статтею стосовно запитуючого члена до моменту, коли будуть вжиті визначені пунктом 11.1 заходи.

12.12 ДВОСТОРОННІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ УГОДИ

12.1 Ніщо в цій статті не перешкоджає будь-якому члену укладати або застосовувати двосторонні, багатосторонні чи регіональні угоди щодо обміну митною інформацією і даними, у тому числі на такій безпечній та швидкій основі як автоматизована або попереднього, до прибуття вантажу повідомлення.

12.2 Ніщо в цій статті не повинно тлумачитися як таке, що змінює чи впливає на права або обов'язки будь-якого члена за такими двосторонніми, багатосторонніми чи регіональними угодами, або регулює обмін митною інформацією та даними за такими угодами.

Співпраця в митній справі між Україною та іншими країнами традиційно визначається окремими двосторонніми угодам щодо надання взаємної допомоги. Багато з положень УСПТ щодо співпраці в митній справі, зазвичай, відображаються в цих договорах. Вони включають процедури обміну та надання інформації та дотримання конфіденційності.

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Наразі Україна має угоди взаємної допомоги з такими країнами: Армения, Білорусія, ГУАМ (Грузія, Україна, Азербайджан та Молдова), Італія, Йорданія, Казахстан, Киргистан, Ліван, Лівія, Нідерланди, Норвегія, Румунія, Росія, Словацька республіка, Словенія, Сирія, Туркменістан та Узбекистан. Повний перелік угод надається в Додатку В.

УСПТ визначає процедури обміну інформацією між державними митними адміністраціями з метою підтвердження імпорتنих або експортних декларацій у визначених випадках, коли існують розумні підстави для виникнення сумніву щодо вірності або точності декларації, включаючи заходи для забезпечення того, що отримана інформація захищена від неавторизованого використання або розкриття. Взагалом Митним кодексом визначається правова база запровадження таких процедур УСПТ для обміну інформацією.

Відповідно до **Статтей 564 та 565**, центральний орган виконавчої влади Митниці "укладає відповідні міжвідомчі договори з [митними адміністраціями іноземних держав], відповідно до законодавства", та обмінюються інформацією (у тому числі з використанням інформаційних технологій та систем) з митними органами сусідніх держав". Крім того, відповідно до **Статті 567**, що в спосіб, передбачений міжнародними угодами, митниця може взаємодіяти з органами іноземних держав щодо питань, пов'язаних з контрабандою та порушеннями митних правил.

Крім того, відповідно до вищезазначеного (дивись обговорення щодо системи "єдиного вікна"), Митний кодекс містить положення щодо захисту конфіденційної інформації. Відповідно до Статті 11, забороняється розголошення інформації, одержаної митницею в процесі здійснення діяльності, що стосується окремих фізичних або юридичних осіб та становить комерційну таємницю, включаючи розкриття інформації державним органам влади, без дозволу особи чи органу, що надав таку інформацію, крім випадків, визначених цим Кодексом та іншими законами України.

Аналогічно, відповідно до Статті 56, забороняється розголошення інформації, що стосується митної вартості товарів, які імпортуються до або експортуються з України, включаючи розголошення інформації іншим органам державної влади, "без спеціального дозволу особи чи органу, які подають таку інформацію, крім подання її в порядку, визначеному цим Кодексом та іншими законами України."²⁶

Ці положення щодо захисту інформації надають основу для запровадження заходів, передбачених УСПТ, щодо інформації, отриманої від інших митних адміністрацій іноземних держав, зокрема, інформації щодо митної оцінки, що є об'єктом УСПТ. Однак, оскільки такі положення забороняють розголошення інформації без дозволу особи, яка подає таку інформацію, вони також, як виявляється, обмежують здатність митної адміністрації України надати інформацію, що *вимагається* іншими митними адміністраціями.

Митний кодекс забороняє розкриття інформації щодо оцінки та іншої комерційної інформації, без дозволу імпортера або експортера, що надав її, може обмежувати здатність митниці надавати

²⁶ Відповідно до **Статті 1** Митного кодексу, умови міжнародних угод, ратифікованих Верховною Радою України, матимуть перевагу над будь-якими положеннями Митного кодексу, що їм суперечать. Однак, угода між митницею та іншими митними адміністраціями іноземних держав, відповідно до Статей 564 та 565, не ратифікована, та, відтак, правила Митного кодексу, що забороняють розголошення інформації щодо оцінки або іншої конфіденційної інформації таким митним адміністраціям іноземних держав, будуть застосовуватися.

інформацію, що вимагається митними адміністраціями іноземних держав, відповідно до УСПТ. Митний кодекс може бути вдосконалений шляхом надання дозволу митниці на обмін інформацією з іншими митними адміністраціями, за вимогою, що є предметом угод, що забезпечують захист конфіденційної інформації. Наближення до Митного кодексу може вимагатися для повної гармонізації зі Ст.12 УСПТ.

СТАТТЯ 23: ІНСТИТУЦІЙНІ ДОМОВЛЕНОСТІ

23.2 НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ З ПИТАНЬ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ

Відповідно до Ст. 23.2, вимагається, щоб кожна країна-член СОТ заснувала та/або забезпечила роботу національного комітету з питань спрощення процедур торгівлі або розробила поточний механізм для забезпечення внутрішньої координації та запровадження положень цієї Угоди.

Україна наразі не має офіційного Національного комітету з питань спрощення процедур торгівлі. Існує неофіційна рада питань спрощення процедур торгівлі, управління якою здійснюється Державною фіскальною службою та Представництвом Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати.

Рекомендується для України офіційно заснувати Національний комітет з питань спрощення процедур торгівлі при чіткій координації урядом України та для забезпечення запровадження цієї угоди.

Додаток А

Умови УСПТ СОТ, повідомлені Україною за категорією А

1. Стаття 1.1 Опублікування
2. Стаття 1.2 Інформація, доступна через Інтернет
3. Стаття 7.1 Обробка документів до прибуття
4. Стаття 7.4 Управління ризиками (за виключенням ст. 7.4.1, ст. 7.4.2, ст. 7.4.3)
5. Стаття 7.7 Заходи зі сприяння торгівлі для уповноважених операторів
6. Стаття 7.8 Термінові вантажі
7. Стаття 7.9 Швидкопсувні товари (за виключенням ст. 7.9.1, Стаття 7.9.2)
8. Стаття 8 Співробітництво між органами контролю на кордоні
9. Стаття 9 Переміщення товарів, призначених для імпорту під митним контролем
10. Стаття 10.8 Товари, недопущені до ввезення (за виключенням ст. 10.8.2)
11. Стаття 10.9 Тимчасове ввезення товарів та їх переробка на митній території і поза її межами
12. Стаття 11 Свобода транзиту (за виключенням ст. 11.3, ст. 11.4, ст. 11.5, ст. 11.6, ст. 11.7, ст. 11.8, та ст. 11.10)

Додаток Б

Перелік угод із сусідніми країнами щодо прикордонного співробітництва

Нижче перелік поточних угод щодо співпраці із сусідніми країнами за змістом статті 8.2 УСПТ:

Білорусь

- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про пункти пропуску від 17 грудня 1992 року.
- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про організацію спільного контролю в пунктах пропуску на білорусько-Україна державного кордону 14 грудня 1995

Угорщина

- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорської по боротьбі прикордонної руху в пунктах пропуску через Державний кордон для автомобільного та залізничного сполучення від 26 грудня 1993 року.

Молдова

- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Молдова про організацію спільного контролю в пунктах пропуску на Україні-Молдова Державному кордоні 11 вересня 1998
- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Молдова про пункти пропуску через Україну-Молдова Державному кордоні та спрощення доступу громадян, які проживають у прикордонних районах від 11 березня 1997 року.

Польща

- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про співробітництво в разі контролю осіб, транспортних засобів і товарів, що перетинають Україну та Польщі Державному кордоні 25 червня 2001
- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про пункти пропуску через Державний кордон 18 травня 1992.

Румунія

- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про пункти пропуску через Румунія-Україна державного кордону 29 березня 1996
- Угода (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про відкриття пунктів пропуску для міжнародного сполучення від 26 листопада 2006.

Російська федерація

- Угода між урядом України та урядом Російської Федерації про відкриття пунктів пропуску на державному кордоні між Україною та Російською Федерацією від 8 лютого 1995
- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво під час здійснення спільного контролю осіб, транспортних засобів і товарів на українсько-російському державному кордоні від 18 жовтня 2011

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

Словацька республіка

- Угода між Урядом України та Урядом Словацької Республіки про пункти пропуску через спільний державний кордон від 15 червня 1995
- Окрім зазначених вище угод, Розпорядження від 27 грудня 2006 р. N 668-р "Про утворення делегації для участі у переговорах щодо укладення Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Словацької Республіки про організацію спільного контролю в пунктах пропуску через українсько-словацький державний кордон"

Додаток В

Угоди про взаємну допомогу в митних справах

1. Угода між Україною та Королівством Нідерландів про взаємну адміністративну допомогу в митних справах від 7 чеврня 2006
2. Угода між Кабінетом міністрів України та урядом Йорданії про взаємну допомогу в митних справах від 30 листопада 2005
3. Угода між Урядом України та Урядом Королівства Норвегія про взаємодопомогу в митних справах від 15 червня 2004
4. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Ліванської Республіки про співробітництво в митних справах від 6 квітня 2004
5. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Словенія про взаємну допомогу в митних справах від 4 лютого 2004
6. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Ліванської Республіки про співробітництво в митних справах від 8 липня 2003
7. Угода між урядами країн-членів ГУАМ (Грузія, Азербайджан та Молдова) про співробітництво в митних справах від 4 липня 2003
8. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Сирійської Арабської Республіки про співробітництво в митних справах від 5 червня 2003
9. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Італійської Республіки «Про затвердження Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки про адміністративну взаємодопомогу у попередженні, розслідуванні та припиненні митних порушень» від 13 березня 2003
10. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Біларусі про співробітництво з прикордонних і митних питань від 22 вересня 2000
11. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Румунії про взаємодопомогу в митних справах від 19 червня 2000
12. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Казахстану про співробітництво у митних справах від 17 вересня 1999
13. Угода між Кабінетом Міністрів України і Словацькою Республікою про співробітництво і взаємодопомогу в галузі митної справи від 15 червня 1995
14. Угода між Урядом України і Урядом Республіки Вірменія про співробітництво і взаємодопомогу у митних справах від 7 жовтня 1994

ПРОЕКТ-до остаточного затвердження

15. Угода між Кабінетом Міністрів України і урядом Російської Федерації про співробітництво і взаємодопомогу в галузі митної справи від 24 червня 1993
16. Угода між Державним митним комітетом України і Державною митницею Туркменистану про взаємне визнання митних документів і митних забезпечень від 25 лютого 1993
17. Угода між Державним митним комітетом України і Державною митною інспекцією при Уряді Республіки Киргизстан про взаємне визнання митних документів та митного забезпечення Державним митним комітетом України і Державною митницею Киргизстану від 23 лютого